

Fair Play

www.urheilutoimittajat.fi

Urheilutoimittajain Liiton jäsenlehti 4/2021, 90-vuotisjuhlalehti

Kenestä Vuoden urheilija 2021?

Kun haluat turvata rakkaimpasi Suomen edullisimmalla henkivakuutuksella*, olemme rinnallasi.

Järjestöjäsenen etuhinta koskee sekä sinua että puolisoasi.
Laske hinta helposti netissä. Saat vakuutuksen voimaan heti.

if.fi/henkivakuutus

Vakuutuksen myöntää Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva.

*Suomen edullisimman henkivakuutuksen hintavertailu, Innolink 11/2020.

Sisältö 4/2021

6-7

Vuonna 2021 saatiin jälleen nauttia suomalaismenestyksestä

8-10

Vuoden urheilija -äänestys

11

Vuoden joukkue -äänestys ja Vuoden valmentaja -äänestys

13

Äänestysohjeet Vuoden urheilija -äänestykseen

14-15

Vuoden urheilija -äänestys oikeus jatkossa vain pressikorttilaisilla

16-17

On oodien aika

18-19

Miksi aina vain Tähti?

20-22

Urheilugaalan 2022 varsinaisten palkintoluokkien ehdokkaat

25

Kari Linna jatkaa Urheilutoimittajain Liiton puheenjohtajana

28-29

Mitä vaaditaan tulevaisuuden urheilutoimittajalta?

30-32

Kun journalismista tulee tapa elää

34-35

Miss Urheiluruutu

37-39

Nuoresta toimittajasta polvi paranee

42-43

Urheilumuseon tietopalvelusta faktapohjaa kirjoittamiseen

44-46

Rajaamista on lopulta mahdotonta tehdä tasapuolisesti

50-51

Jussi Eskolalla suuri rooli Viaplayn talviurheilu -lähetyksissä

52-53

Hufvudstadsbladetin urheilutoimitus keskittyy taustajuttuihin ja analyyseihin

55

Haluatko olla osa urheilujournalistien verkostoa? Liity Urheilutoimittajain Liiton jäseneksi!

57

Liitto jakaa koulutus-apurahaa ammatilliseen kouluttautumiseen

Vakiopalstat:

5 Pääkirjoitus

23-24 Lyhyesti

41 Vieraskynä

49 Kolumni

56 Jäsenasiaa

57 Kieli pelittämään

58-59 Yksi meistä

60 In memoriam: Erkki Kinnunen

61 In memoriam: Pekka Aaltonen

62-66 Paikalliskerhokuulumisia

69-73 Kirja-arviot

Fair Play

Urheilutoimittajain Liiton jäsenlehti

Julkaisija

Urheilutoimittajain Liitto ry.
Atomitie 5, C-porras, 00370 Helsinki

Päätoimittaja

Nina Jakonen
toimisto@urheilutoimittajat.fi

Toimitus

Taru Nyholm
Esko Hatunen
Harri Laiho

Ulkoasu

Taina Kemppainen Tmi, Rauma

Painopaikka

Savion Kirjapaino Oy, Kerava

Ilmoitusmyynti

Urheilutoimittajain Liitto ry
Nina Jakonen, puh. 050 448 4845
Erkki Hirvonen, puh. 050 550 6172

Levikki

3 000

Osoitteenmuutokset

toimisto@urheilutoimittajat.fi

Ilmestyminen 2022

nro 1 2.2. nro 2 25.5.
nro 3 21.9. nro 4 9.12.

Toimitus pidättää oikeuden lyhentää, muokata sekä jättää julkaisematta toimitukselle lähetettyjä juttuja.

Urheilutoimittajain Liitto ry.

Perustettu 1931

Puheenjohtaja

Kari Linna

Pääsihteeri

Nina Jakonen

Jäsenyydet

Kansainvälinen urheilutoimittajien liitto (AIPS)
Association Internationale de la Presse Sportive AIPS

Euroopan urheilutoimittajien liitto (UEPS)
European Sports Press Union UEPS

ISSN 0786-5988 (painettu)
ISSN 2670-255X (verkkojulkaisu)

Kannen kuva:

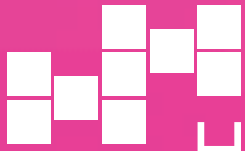
Vuoden urheilija

-äänestyksen ehdokkaat

Kuvat: Kiitos lajiliitoille ja muille yhteistyötahoille kuvayhteistyöstä.

4041 0660
Painotuote

Haaga-Helia

TEE INTOHIMOSTASI ITSELLESI AMMATTI.

Opiskele liikunta- ja hyvinvointialaa Haaga-Heliassa!

- Liikunnan ja vapaa-ajan koulutus, liikunnanohjaaja (AMK)
- Degree Programme in Sports Coaching and Management
- Liikunta-alan koulutus, liikunnanohjaaja (YAMK)
- Liikunta-ala, avoin AMK
- Kiekkoilijan opintopolku
- Sports & Study -väylä, liiketalous
- Urheilujournalismin erikoistumiskoulutus

LUE LISÄÄ: haaga-helia.fi/liikunta-ja-hyvinvointi

**PYSY MUKANA
MATKASSA!**

Fair Play

saapuu painettuna suoraan
kotiisi/työpöydällesi.

Muista ilmoittaa
osoitteenmuutoksesi
**toimisto@
urheilutoimittajat.fi**

Liiton tiedotteet

lähetetään sähköpostitse.
Varmista tiedotteiden
saanti päivittämällä
sähköpostiosoitteesi
**toimisto@
urheilutoimittajat.fi**

Liiton verkkosivut

Ajankohtaiset uutiset ja
aiheet luettavana silloin,
kun sinulle sopii.
www.urheilutoimittajat.fi

Vuoden urheilija -verkkosivut

Vuoden urheilija -äänestyksen
ehdokaslistat,
äänestystulokset ja
ajankohtaiset uutiset.
www.vuodenurheilija.fi

Liiton Facebook

Löydät meidät Facebookista
**facebook.com/
urheilutoimittajat**

Liiton Twitter

Seuraa meitä Twitterissä
**twitter.com/
urheilutoimitus**

Liiton Instagram

Löydät meidät Instagramista
**instagram.com/
urheilutoimittajat**

**Seuraa meitä niissä kanavissa,
jotka sopivat sinulle parhaiten!**

Yhteistyössä:

KALEVA

CODEMATE

Urheilugaala

PÄÄKIRJOITUS

Kari Linna
puheenjohtaja

Nuorekas 90-vuotias

On jälleen aika äänestää Vuoden urheilijaa. Vuoden urheilija -valiokunta on laatinut hienon urheiluvuoden jälkeen laadukkaan ehdokaslistan äänestykseen, joka alkaa maanantaina 13.12.

Saman viikon perjantaina 17.12. kunnioitamme liiton 90-vuotista taivalta, jolloin juhlimme Urheilujournalismin illassa Bottalla, Helsingissä. Juhlapäivän vieton aloitamme jo päivällä, jolloin Urheilutoimittajapäivillä teemme katsauksen journalismin historiaan ja kuulemme myös, miltä näyttää journalismin tulevaisuus. Illalla varsinaisen juhlan yhteydessä palkitsemme sekä valtiovallan tunnustuksilla jäsenistömme aktiivisia toimijoita että liittomme omien urheilujournalismin palkintoluokkien voittajat.

Vaikka juhlistamme arvokkaassa ympäristössä korkean iän saavuttanutta liittoa, emme silti halua pönöttämisellä tehdä tilaisuudesta liian vakavaa. Ohjelma on laadittu juhlapuheineen kauniita perinteitä kunnioittaen, silti nuorekkaalla twistillä. On erittäin hienoa kokoontua jälleen kollegoiden kanssa juhlimaan liittoa ja tapaamaan ystäviä pitkän tauon jälkeen.

90 vuotta on pitkä taival. Sen saavuttamisesta on syytä kiittää liiton nykyisiä toimijoita, mutta ennen kaikkea edeltäjiämme. Puheenjohtajia, pääsihteereitä, asiamiehiä, hallituksen jäseniä, kaikkia liiton jäseniä. Ilman teitä ei olisi olemassa elinvoimaista Urheilutoimittajain Liittoa. Kiitos, kun olette pitäneet soihdun kirkkaana ja kantaneet sitä vuorollanne.

Koronapandemian takia vasta lokakuussa pidetty liiton vuosikokous antoi jatkomandaatin sekä hallitukselle että allekirjoittaneelle puheenjohtajana. Kaikki valinnat olivat yksimielisiä. Kiitämme vahvasta tuen osoituksesta ja jatkamme työtä liiton kehittämisessä palvelemaan alan aktiivisia jäseniään yhä paremmin.

Viimeisen kahden vuoden aikana on saatu paljon aikaan. Pääsihteerimme **Nina Jakonen** on ollut isossa roolissa viedessään useita mittavia uudistuksia eteenpäin liiton strategian mukaisesti. Kun tukenani on ollut vielä hallitus, jolla on aito halu kehittää liiton hyvää, yhdessä työskentely on ollut sujuvaa.

On ollut ilo huomata, että uudistukset on otettu liiton jäsenistön keskuudessa positiivisesti vastaan ja että ne on huomattu laajalti myös liiton ulkopuolella. Yksi strategiamme tärkeimpiä asioita on alan ammattikunnan arvostuksen lisääminen. Vuosi sitten järjestimme ensimmäistä kertaa liiton oman palkitsemistilaisuuden, Urheilujournalismin illan, jonka myötä alan meritoituneet tekijät saivat ansaitusti positiivista huomiota. Kiitosta ja kunniaa jaetaan tänäkin vuonna, sillä sen ovat urheilujournalismin parissa työskentelevät ammattilaiset ansainneet. Laadukas urheilujournalismi voi Suomessa hyvin.

Visionamme on, että Urheilutoimittajain Liitto on arvostettu toimija ja että kaikki urheilusta kirjoittavat, kuvaavat ja sitä selostavat journalistit kuuluvat liittoon. Olemme oikealla tiellä, sillä onnistuneiden uudistusten myötä myös liiton uusien A-jäsenten määrä on kasvanut ja alan ammattilaisilla on aito halu kuulua liittoon.

Työtä on tehty ja sitä tehdään edelleen. Yhdessä.

Lukas Hradecký tuuletti
Vuoden urheilijana 2020.

Vuoden urheilija -äänestys alkaa **Vuonna 2021 saatiin jälleen nauttia suomalaismenestyksestä**

Vuosi 2021 toi poikkeuksellisen vuoden jälkeen jälleen valonpilkahduksen koronapandemian keskelle. Vaikka korona jyllää edelleen ympäri maailmaa, niin tänä vuonna päästiin jälleen kilpailemaan lähes normaaliin tapaan. Urheiluvuoden aikana suomalaisurheilijat saavuttivat menestystä laajalla rintamalla.

Teksti: Nina Jakonen Kuva: Huuhkajat/Jyri Sulander

Vuoden urheilija -äänestys toteutuu tänä vuonna normaaliin tapaan ja ehdokaslistoille oli tunkua jokaisessa äänestyskategoriassa.

Tuikoista ehdokasmääristä luovuttiin jo viime vuonna, ja tänä vuonna Vuoden joukkue -ehdokaslistaa täydennetään vielä aivan viime hetkillä ennen äänestyksen alkamista.

– Seuraamme mahdollisimman pitkään suomalaisurheilijoiden suorituksia ja otteita, joten viimeiset täydennykset tehdään aivan äänestyksen kynnyksellä ja jopa sen aikana, kertoo Vuoden urhei-

lija -valiokunnan puheenjohtaja **Matti Hannula**.

– Esimerkiksi uinnin lyhyen radan MM-kilpailut ovat vasta 16.–21. joulukuuta, mutta mikäli suomalaiset menestyvät Abu Dhabissa, voidaan ehdokaslistaa täydentää vielä äänestyksen aikanakin.

Vuoden urheilija -äänestyksessä äänestetään kuluvan vuoden parasta urheilijaa. Äänestyksessä menneiden vuosien saavutuksilla tai pitkällä urheilurallalla ei ole merkitystä. Vuoden urheilija -äänestyksen pääkriteerit kerrotaan tarkemmin tämän jutun yhteydessä.

Vuoden **URHEILIIJA** ÄÄNESTYS

- * äänestys alkaa 13.12. ja päättyy 30.12.
- * voittaja julkistetaan 13.1. Urheilugaalassa
- * voittaja äänestetään ehdokaslistalta
- * Vuoden joukkue ja Vuoden valmentaja äänestetään omilta ehdokaslistoilta
- * Vuoden nuori urheilija -voittajaa ei äänestetä, vaan valinnan tekee Urheilutoimittajain Liitto

Myös parit ovat mukana Vuoden urheilija -äänestyksessä

Vuoden urheilija -valiokunta piti riman jälleen korkealla, ja ehdokaslistoille pääsivät selkeät menestyjät. Ilmaispaiikkoja ei jaettu tänäkään vuonna.

– Äänestäjien on arvotettava urheilijoiden saavutuksia ja menestystä eri lajien kesken, eli kenellä on urheiluvuoden 2021 kovimmat saavutukset ja kuka on niiden perusteella Vuoden urheilija vuonna 2021.

Tänä vuonna Vuoden urheilija -ehdo-

kaslistalla on 31 urheilijaa, mutta äänestysvaihtoehtoja on vain 29.

– Vuoden urheilija -äänestyksessä ovat mukana myös parit, joten kun parisprintin MM-hopeakaksikko **Risto-matti Hakola** ja **Joni Mäki** sekä keilailun parikilpailun MM-pronssikaksikko **Ani Juntunen** ja **Peppi Konsteri** ovat mukana äänestyksessä, niin urheilijamäärä on suurempi kuin ehdokkaiden määrä, kertoo Hannula.

Ehdokaslistan lisäksi jokainen äänestäjä voi edelleen sijoittaa listalle myös yhden oman ehdokkaansa, mutta vain niistä lajeista, joissa tänä vuonna lajien parhaat urheilijat valitaan. Koronapandemian takia oleellisesti tyypistyneen tai kokonaan tyhjentyneen kilpailukalenterin vuoksi lajinsa parasta urheilijaa ei tänä vuonna valita agilityssa, ilmailussa ja rullakiekossa.

– Korostan, että sekä kokonaan perustelemattomat että esimerkiksi ”urheilijan pirteät otteet ja positiivinen meininki” -tyylin perustelut eivät läpäise ehdokaslistan ulkopuolelta hyväksyttävien ehdotusten seula. Oman ehdokkaan kohdalla kannattaa siis merkitä tarkasti myös perustelut menestyksestä ja kilpailusijoituksista, Hannula painottaa.

Vuoden urheilija -valiokunta laati ehdokaslistat, joista Urheilutoimittajain Liiton äänestysosoikeuden omaavat jäsenet äänestävät Vuoden urheilijan, Vuoden valmentajan ja Vuoden joukkueen. Tämänvuotiselta Vuoden urheilija -ehdokaslistalta löytyy seitsemän (7) naisurheilijoiden ehdokasta ja kaksikymmentäkaksi (22) miesurheilijoiden ehdokasta. Ehdokkaat esitellään sivuilla 8-10. Vuoden joukkue ja Vuoden valmentaja -ehdokkaat löytyvät sivulta 11. Lista lajeista, joissa tänä vuonna lajien parhaat urheilijat valitaan löytyy sivulta 13.

Äänestys jatkuu 30.12. asti

Urheilutoimittajain Liitto on nimennyt Vuoden urheilijan vuodesta 1947 alkaen, joten Vuoden urheilija valitaan nyt 75. kerran. Perinteisen ja arvostetun tittelin voittaja julkistetaan 13. tammikuuta 2022 Urheilugaalassa.

Vuoden urheilija -äänestys alkaa 13. joulukuuta 2021 klo 10.00. Vuoden urheilija -äänestykseen voi osallistua ainoastaan sähköisellä äänestyslomakkeella liiton jäsenrekisterin kanssa ajan tasalla olevalla sähköpostiosoitteella. Äänestysosoikeus on kaikilla liiton A-jäsenillä sekä niillä B-jäsenillä, joille on myönnetty liiton pressikortti. Äänestysaika päättyy 30.12.2021 klo 23.59 (Suomen aikaa). Äänestys tapahtuu Vuoden urheilija -verkkosivuilla osoitteessa www.vuodenurheilija.fi. Äänestyksen jälkeen jokainen äänestäjä saa kiittauksen on-

Vuoden URHEILIIJA -valiokunta

Vuoden urheilija -valiokunta laatii ehdokaslistat Vuoden urheilija, Vuoden joukkue ja Vuoden valmentaja -äänestyksiin. Valiokunta valitsee vuosittain myös lajien parhaat urheilijat ja vastaa listalla olevista lajeista.

**Vuoden urheilija
-valiokunnan
kokoontulo 2021**
Matti Hannula
(pj, freelancer)
Juha Kanerva (Ilta-Sanomat/
Urheilulehti, Sanoma)
Harri Laiho (Satakunnan
Kansa, Sanoma)
Matti Lehtisaari (Yle)
Kai Nevala (Kaleva)
Tommi Roimela
(Keski-Suomalainen)
Mika Saukkonen (MTV)
Maria Vesterinen
(Turun Sanomat)
Kaija Yliniemi (STT)

nistuneesta äänestyksestä omaan sähköpostiinsa.

– Jokaisen äänestäjän on rekisteröidyttävä omalla sähköpostiosoitteellaan äänestysivulle, jotta pääsee äänestämään. Mikäli jäsen on äänestänyt jo aiempina vuosina, aiempi rekisteröityminen riittää ja äänestämään pääsee rekisteröitymisen yhteydessä laatimillaan tunnuksilla. Mikäli jäsen äänestää ensimmäistä kertaa, on ensin rekisteröidyttävä ja sen jälkeen kirjauduttava omilla tunnuksilla äänestysivulle.

– Kaikille äänestysosoikeuden omaaville jäsenille lähetetään sähköpostiviesti äänestyksen alkaessa. Mikäli sähköpostiosoite ei ole ajan tasalla liiton jäsenrekisterin kanssa, ei äänestäminen onnistu. Siinä tapauksessa kannattaa ottaa yhteyttä liittoon ja päivittää oma sähköpostiosoite ajan tasalle, muistuttaa Urheilutoimittajain Liiton pääsihteeri **Nina Jakonen** ja kannustaa jäsenistöä käyttämään äänestysosoikeuttaan.

Fair Play -lehden ja liiton verkkosivujen avulla äänestysohjeet ja ehdokaslistat tavoittavat kaikki äänioikeutetut. ♦

Vuoden URHEILIIJA -äänestyksen pääkriteerit

Vuoden urheilija -äänestyksessä äänestetään aina päättyvän vuoden parasta urheilijaa. Äänestyksessä menneiden vuosien saavutuksilla ei ole merkitystä. Tässä vielä muistin virkistämiseksi Vuoden urheilija -äänestyksen pääkriteerit, joita jokaisen äänestäjän tulee huomioida omaa äänestyslistansa laatiessaan:

- urheilumenestys olympialaisissa tai oman lajin MM-kilpailuissa (mitali tai pistesija)
- urheilumenestys oman lajin SM-kilpailuissa (kultamitali), maailmancupissa tai muussa lajin paremmuutta mittaavassa arvostetussa sarjassa/liigassa ulkomailta tai kotimaassa (menestys/mitali/pistesija ja/tai huippusuorituks)
- suoritustaso ja tasaisuus kalenterivuoden aikana ko. lajin kansainvälisissä kilpailuissa/lajin ylimmällä tasolla/lajin arvostetussa liigassa tai sarjassa
- joukkueurheilijan ratkaiseva merkitys oman joukkueensa (maajoukkue/seurajoukkue) saavutuksissa (menestys/mitali/pistesija)
- joukkueurheilijan oma suoritustaso tunnistettavien mittarein, vaikka joukkue ei menestyisikään (pistepörssi tms., ratkaisevat suoritukset jne.)
- yleinen kilpailutilanne urheilijan edustamassa lajissa maailmanlaajuisesti vrt. Suomessa (levinneisyys ja harrastuneisuus)
- urheilijan onnistumiset merkittävissä urheilutapahtumissa, -otteluissa ja suoritusten ratkaisuhetkissä

SEBASTIAN AHO

jääkiekko

- viime kaudella NHL-joukkueensa (Carolina Hurricanes) paras pistemies
- runkosarjassa 56 ottelussa 24+33=57 pistettä
- pudotuspeleissä 11 ottelussa 6+5=11
- erinomaisia pelejä myös syyskaudella 2021
- kuuluu liigan ehdottomaan eliittiin

ALEKSANDER BARKOV

jääkiekko

- viime kaudella Frank J. Selke Trophyn voittaja (NHL:n paras puolustava hyökkääjä)
- NHL-joukkueessa (Florida Panthers) runkosarjassa 50 ottelussa 26+32=58 pistettä
- pudotuspeleissä kuudessa ottelussa 1+6=7

VALTTERI BOTTAS

autourheilu

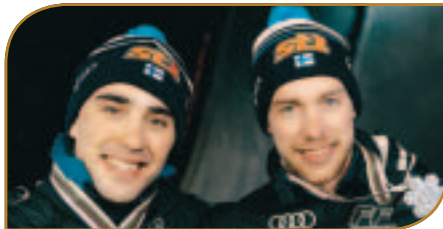
- F1-luokan MM-sarjan yhteispisteissä kolmas/neljäs
- ennen kahta viimeistä osakilpailua yksi voitto

MATILDA CASTREN

golf

- ensimmäisenä suomalaisena naisten tasokkaimman kiertueen, LPGA:n, osakilpailun voitto
- ensimmäisenä suomalaisena Solheim cupissa (Eurooppa – Yhdysvallat), missä upotti Euroopan voiton sinetöineen putin
- kaikkien aikojen paras suomalais-sijoitus (18:s) olympialaisissa

RISTOMATTI HAKOLA – JONI MÄKI

maastohiihto

- parisprintin MM-hopeaa

ILKKA HEROLA

yhdistetty

- normaalin kilpailussa MM-hopeaa
- suurmäen kilpailussa MM-kuudes
- maailmancupin yhteispisteissä seitsemäs

LUKAS HRADECKÝ

jalkapallo

- yksi EM-kilpailujen alkulohkojen parhaista maalivahdeista
- Bundesliigassa kuudenneksi sijoittuneen Bayer Leverkusenin ykkösmaalivahti

ANI JUNTUNEN – PEPPI KONSTERI

keilailu

- parikilpailun MM-pronssia
- mukana joukkuekilpailun MM-pronssia saavuttaneessa Suomen kvartetissa

EETU KALLIOINEN

ampumaurheilu

- skeetin neljäs olympialaisissa
- skeetin EM-pronssia

KALLE KOLJONEN

sulkapallo

- kaksinpelin EM-pronssia
- Suomen ensimmäinen aikuisten kaksinpelin arvokilpailumitali

AMANDA KOTAJA

yleisurheilu

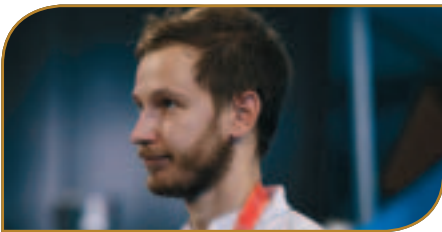
- ratakelauksen 100 metrillä (T54) paralympiahopeaa

NATALIA KUIKKA

jalkapallo

- EM-kilpailupaikan varmistaneen ja upean vuoden pelanneen naisten maajoukkueen tärkein pelaaja
- vahva kausi Yhdysvaltain kovatasoisen NWSL:n parhaisiin joukkueisiin kuuluvan Portland Thorns in paidassa

TOMAS KÄYHKÖ

keilailu

- singlekilpailun MM-hopeaa

ARI-PEKKA LIUKKONEN

uinti

- 50 metrin vapaauinnissa (pitkä rata) EM-kultaa

LAURI MARKKANEN

koripallo

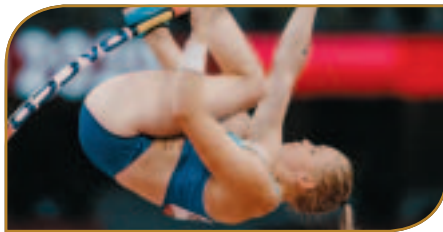
- saanut NBA:ssa paljon vastuuta kevätkaudella Chicago Bullsissa ja syksyllä uudessa seurassaan Cleveland Cavaliersissa

MATTI MATSSON

uinti

- 200 metrin rintauinnissa olympia-pronssia
- 200 metrin rintauinnissa (pitkä rata) EM-neljäs

WILMA MURTO

yleisurheilu

- seiväshypyn viides olympialaisissa

TONI PIISPANEN

yleisurheilu

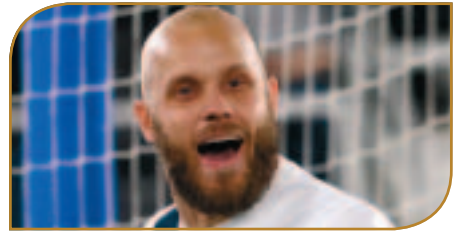
- ratakelauksen 200 metrillä (T51) paralympiakultaa, 100 metrillä paralympiahopeaa
- ratakelauksen 100 metrillä EM-kultaa, 200 metrillä EM-hopeaa
- 100 metrin uusi ME (36,36)

MIRA POTKONEN

nyrkkeily

- 60-kiloisten sarjassa olympiaprônssia

TEEMU PUKKI

jalkapallo

- nousi Suomen A-maajoukkueen kaikkien aikojen parhaaksi maalintekijäksi
- seurajoukkueessaan (Norwich) nousu Valioliigaan
- Mestaruussarjan maalintekijätilaston kolmas

KRISTIAN PULLI

yleisurheilu

- pituushypyn EM-prônssia (halli) huipputuloksella 824

TOPI RAITANEN

yleisurheilu

- 3000 metrin estejuoksussa parhaana eurooppalaisena kahdeksas olympialaisissa

MIKKO RANTANEN

jääkiekko

- viime kaudella NHL-joukkueensa (Colorado Avalanchen) paras pistemies
- runkosarjan pistepörssin kuudes (52 ottelussa 30+36=66)
- pudotuspeleissä 10 ottelussa 5+8=13
- valinta NHL:n kakkostähdistökenttälliseen
- tehokkaana myös syyskaudella 2021

**URHEILUTOIMITTAJAIN
LIITTO** | VUODESTA 1931

RENE RINNEKANGAS

lumilautailu

- slopestylen MM-pronssia
- slopestylen X-Games -pronssia

KALLE ROVANPERÄ

autourheilu

- rallin MM-yhteispisteissä neljäs
- kaksi osakilpailuvoittoa
- Viron osakilpailuvoitto rallin MM-historian nuorimpana kuljettajana

ARVI SAVOLAINEN

paini

- kreikkalais-roomalaisen painin 97-kiloisten sarjassa viides olympialaisissa

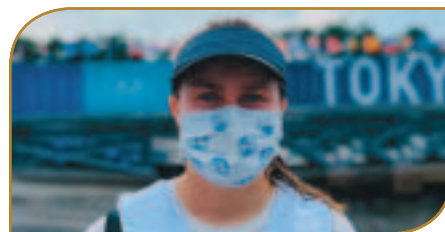

EMIL SORAVUO

voimistelu

- permannolla MM-pronssia
- Suomen ensimmäinen telinevoimistelun MM-mitali tällä vuosituhanella

HUOM! Joulukuun aikana tehdyt, ehdokaslistalle oikeuttavat saavutukset (mahdollisesti mm. nyrkkeilyn kevyen sarjan EM-titteliottelussa 11.12. ja uinnin lyhyen radan MM-kilpailuissa 16.–21.12.) lisätään ehdokaslistaan verkkosivuille.

TUULA TENKANEN

purjehdus

- Laser radial -luokassa viides olympialaisissa

LEO-PEKKA TÄHTI

yleisurheilu

- ratakelauksen 100 metrillä (T54) paralympiahopeaa
- ratakelauksen 100 ja 400 metrillä EM-kultaa

?

OMA VALINTA

Kiitos lajiliitoille ja muille yhteistyötahoille kuvayhteistyöstä sivuilla 8-11.

VUODEN URHEILIJA -ÄÄNESTYS

13.–30.12.2021

www.vuodenurheilija.fi

Äänestys-oikeus on kaikilla jäsenmaksunsa maksaneilla liiton A-jäsenillä sekä niillä B-jäsenillä, joille on myös myönnetty liiton pressikortti.

Jalkapallon NAISTEN MAAJOUKKUE

- varmisti paikan EM-kilpailuihin

Joukkuevoimistelun MM-KULTAJOUKKUE MINETIT

- joukkuevoimistelun MM-kultaa kotikisoissa, ykkönen sekä alku- että loppukilpailussa

Jääkiekon MIESTEN MAAJOUKKUE

- jääkiekon MM-hopeaa

Maastohiihdon NAISTEN VIESTIJOUKKUE

- MM-pronssia 4x5 kilometrin viestissä (Jasmi Joensuu, Johanna Matintalo, Riitta-Liisa Roponen, Krista Pärmäkoski)

HUOM!

Viides Vuoden joukkue -ehdokaas nimetään äänestyksen alkuun mennessä ja lisätään äänestysvaihtoehtoksi verkkosivuille.

JUKKA JALONEN jääkiekko

- miesten jääkiekkomaajoukkueen päävalmentajana MM-hopeaa

EETU KARVONEN uinti

- 200 metrin rintauinnissa olympia-pronssia ja pitkän radan EM-kilpailuissa neljännen sijan saavuttaneen Matti Mattssonin valmentaja

MATI KIRMES voimistelu

- permannolla MM-pronssia saavuttaneen Emil Soravuon valmentaja

PETTERI NYKKY golf

- Matilda Castrenin (LPGA:n osakilpailun voitto, Solheim cupin voitto ja olympialaisten 18. sija) valmentaja

TUOMAS SAMMELVUO lentopallo

- Venäjän olympiakomitean joukkueen päävalmentajana olympiahopeaa

MAARIT TEURONEN nyrkkeily

- olympiapronssia saavuttaneen Mira Potkosen valmentaja

Go Forward

Codemate edistää urheilualan digitalisaatiota.

Autamme media-alan yrityksiä verkko- ja mobiilipalvelujen kehityksessä, asiakkaana Sanoma, Kaleva ja Otavamedia.

Veikkausliigan seuralta löytyy tekemämme fanisovellus ja lippujen verkkokauppa. Urheilugaalan äänestysjärjestelmä on myös Codematen käsialaa.

Emme ole pelkkä nettisivujen tekijä, vaan enemmän. Kun tarve on kovan luokan osaamiselle verkkopalveluiden tai mobiilisovellusten toteutuksessa, on Codemate.com oikea osoite.

ÄÄNESTYSOHJEET UUODEN URHEILIIJA -ÄÄNESTYKSEEN

Urheilutoimittajain Liiton Vuoden urheilija -äänestyksessä äänestetään Vuoden urheilijaa **vuoden 2021 urheilusuoritusten perusteella**. Äänestyksessä ei äänestetä urheilu-urapalkinnon saajaa.

Valinnat tehdään liiton Vuoden urheilija -valiokunnan laatimalta ehdokaslistalta. **Äänestäjän on sijoitettava listalle vähintään viisi (5) ja enintään kymmenen (10) parasta urheilijaa**. Listan ykköseksi äänestetty urheilija saa kymmenen (10) pistettä, toiseksi äänestetty yhdeksän (9) ja niin edelleen.

Kymmenen parhaan listalle voi äänestää myös ehdokaslistan **ulkopuolelta yhden urheilijan**, mutta vain niistä lajeista, joissa tänä vuonna valitaan eri lajien parhaat urheilijat. Vuoden urheilija -äänestyksessä ei voi äänestää listan ulkopuolelta sellaista urheilijaa, joka omaa kaksoiskansalaisuuden, mutta ei urheile Suomen lipun alla eli ei selkeästi edusta kilpaillessaan Suomea.

Mikäli listan ulkopuolelta äänestetään, on mukaan liitettävä urheilijan nimi, laji, vuoden 2021 urheilusäätökset ja selkeät perustelut. Perustelemattomat äänet hylätään automaattisesti. Perusteltujen ehdotusten pääsemisestä mukaan lopulliselle äänestystuloslistalle päättää Vuoden urheilija -valiokunta. Mikäli äänestäjän oma ehdotus hylätään, ko. äänestysrivi jää tyhjäksi – muutoin äänestyslomake pysyy ennallaan.

Vuoden urheilija -äänestyksessä äänestetään **yksilöurheilijaa tai paria**. Joukkuetta ei voi äänestää Vuoden urheilijaksi. Parit, esimerkiksi kilpatanssissa, soudussa, melonnassa, maastohiihdon parisprintissä jne. on huomioitu Vuoden urheilija -listaa laadittaessa. Vuoden urheilijaksi voidaan valita vain ihmisurheilija, ei siis esimerkiksi hevosta tai koiraa.

Vuoden urheilija -äänestykseen voivat osallistua jäsenmaksunsa maksaneet Urheilutoimittajain Liiton A-jäsenet sekä liiton paikalliskerhojen B-jäsenet, joille on myönnetty myös liiton pressikortti. Samassa yhteydessä äänestetään myös Vuoden joukkuetta ja Vuoden valmentajaa. Vuoden nuori urheilija -valinnan tekee Urheilutoimittajain Liitto.

Vuoden joukkue -äänestys

Urheilutoimittajain Liiton Vuoden joukkue -äänestyksessä kootaan **kolmen (3)**

parhaan lista vuoden 2021 urheilusuorituksista. Äänestyksessä ei äänestetä pitkästä joukkue-/seuramenestyksestä.

Valinnat tehdään liiton Vuoden urheilija -valiokunnan laatimalta ehdokaslistalta. **Äänestäjän on sijoitettava listalle kolme (3) parasta joukkuetta**. Listan ykköseksi äänestetty joukkue saa viisi (5) pistettä, toiseksi äänestetty kolme (3) ja kolmanneksi sijoitettu yhden (1) pisteen.

Listan ulkopuolisia joukkueita ei voi äänestää.

Joukkueen muodostaa kolme tai useampi kilpailija. Sellaiset joukkuekilpailut, jotka koostuvat erillisistä yksilösuorituksista (esim. keilailun, mäkihypyyn, yhdistetyn, ammunnan joukkuekilpailut), kuuluvat joukkueiden piiriin.

Vuoden valmentaja -äänestys

Urheilutoimittajain Liiton Vuoden valmentaja -äänestyksessä kootaan **kolmen (3) parhaan lista vuoden 2021 saavutuksiin perustuen**. Äänestyksessä ei äänestetä valmentajaurapalkinnon saajaa.

Valinnat tehdään liiton Vuoden urheilija -valiokunnan laatimasta ehdokaslistalta. **Äänestäjän on sijoitettava listalle kolme (3) parasta valmentajaa**. Listan ykköseksi äänestetty valmentaja saa viisi (5) pistettä, toiseksi äänestetty kolme (3) ja kolmanneksi sijoitettu yhden (1) pisteen.

Listan ulkopuolisia valmentajia ei voi äänestää.

Äänestää voi ainoastaan sähköisellä äänestyslomakkeella

Vuoden urheilija -äänestykseen voi osallistua **ainoastaan sähköisellä äänestyslomakkeella liiton jäsenrekisterin kanssa ajan tasalla olevalla sähköpostiosoitteella**. Äänestys oikeus on kaikilla jäsenmaksunsa maksaneilla liiton A-jäsenillä sekä niillä B-jäsenillä, joille on myös myönnetty liiton pressikortti. Äänestysaika päättyy 30.12.2021 klo 23.59 (Suomen aikaa). Äänestys tapahtuu Vuoden urheilija -verkkosivulla osoitteessa www.vuodenurheilija.fi. Äänestyksen jälkeen jokainen äänestäjä saa kuittauksen onnistuneesta äänestyksestä omaan sähköpostiinsa. Mikäli äänestyksen kanssa ilmenee ongelmia, ota yhteyttä liittoon: toimisto@urheilutoimittajat.fi.

Lajien parhaat urheilijat -valinnat

Urheilutoimittajain Liiton lajien parhaita urheilijoita on valittu vuodesta 1946 lähtien. Valinnat tekee liiton Vuoden urheilija -valiokunta. Tämän vuoden osalta Lajien parhaat urheilijat julkistetaan maanantaina 10. tammikuuta 2022.

Lajivalikoima on vuosien mittaan jatkuvasti laajentunut. Vuonna 2021 lajilistalle lisättiin uusina lajeina kriketti ja valjakkourheilu.

Lajien parhaat urheilijat -listan lajeista vastaa Vuoden urheilija -valiokunta. Uusia lajeja otetaan listalle valiokunnan harkinnan mukaan mm. lajiliittojen omasta anomuksesta. Kriteereinä ovat mm. lajin harrastuneisuus, kansallinen kilpailutoiminta ja kansainvälisyys.

Vuonna 2021 lajeja on yhteensä 80, mutta koronapandemian takia kaikissa lajeissa ei valita lajin parasta urheilijaa, koska kaikissa lajeissa kilpailuja ei ole pystytty järjestämään.

Lajit, joissa lajin paras urheilija valitaan vuonna 2021: aerobic, alamäkiluistelu, alppilajit, amerikkalainen jalkapallo, ampumahiihto, ampumaurheilu, autourheilu, beach volley, biljardi, curling, darts, e-urheilu, freestyle, frisbeegolf, futsal, golf, hiihtosuunnistus, jalkapallo, jousiammunta, judo, jääkiekko, jääpallo, karate, keilailu, kiipeily, koripallo, kriketti, käsipallo, lentopallo, lumilautailu, maahockey, maastohiihto, melonta, miekkailu, moottorikelkkailu, moottoripyöräily, moottoriveneily, mäkihypy, nykyaikainen viisiottelu, nyrkkeily, paini, painonnosto, pesäpallo, pikaluistelu, potkunyrkkeily, purjehdus, pyöräily, pyöräsuunnistus, pöytätennis, raviurheilu, ratsastus, ringette, rugby, rullalautailu, salibandy, soutu, squash, sulkapallo, suunnistus, taekwondo, taitoluistelu, taitouinti, tanssiurheilu, tennis, thainyrkkeily, tikkaaurheilu, triathlon, uimahyppy, uinti, valjakkourheilu, vapaaottelu, vesipallo, voimanno, voimistelu, yhdistetty hiihto ja yleisurheilu.

Lajit, joissa lajin parasta urheilijaa ei valita vuonna 2021: agility, mailu ja rullakiekko.

Lajien luonteen vuoksi cheerleadin-gissa ja muodostelmaluistelussa ei valita yksittäistä urheilijaa lajin parhaaksi, mutta lajit on huomioitu Vuoden joukkue ja Vuoden valmentaja -äänestyslistoja laadittaessa. ♦

Liiton jäsenedut uudistuivat vuoden aikana

Vuoden urheilija -äänestys oikeus jatkossa vain pressikorttilaisilla

Urheilutoimittajain Liiton Vuoden urheilija -äänestys huipentaa vuosittain kuluneen urheiluvuoden. Äänestyksestä ovat vastanneet Urheilutoimittajain Liiton sekä paikalliskerhojen jäsenet. Vuonna 2021 tehdyn pressikorttiuudistuksen myötä uudistui myös Vuoden urheilija -äänestys oikeus. Jatkossa äänestys oikeus on ainoastaan liiton pressikorttiin oikeutetuilla jäsenillä.

Kuva: Jussi Eskola

←

**Vuoden urheilija -äänestys on jälleen
vuorossa 13.–30.12.2021. Voittaja
julkistetaan Suomen Urheilugaalassa
13.1.2022.**

Kuluneen vuoden korona-aika hyödynnettiin liitossa laajasti. Edellisen vuoden jatkoksi uudistuksia jatkettiin myös tänä vuonna ja työn alla oli mittava pressikorttiuudistus. Uudistus vaati jäsenedellytysten tarkistamisen liiton A-jäseniltä sekä paikalliskerhojen B-jäseniltä erillisen pressikorttihakemuksen.

Urakka oli mittava, mutta tarpeellinen. Nyt liiton pressikortti on niillä, jotka sitä ammatikseen tarvitsevat säännöllisessä ja aktiivisessa työssään urheilujournalismin parissa.

Uudistus on otettu pääasiassa positiivisin mielin vastaan, mutta parran pärinäkin on ollut.

– Liiton näkövinkkelistä katsottuna ei ole muuta vaihtoehtoa kuin myöntää pressikortti sellaisille jäsenille, jotka sitä työssään tarvitsevat ja meillä liitossa täytyy olla myös tiedossa, keitä nämä jäsenet ovat. Liitto on päävastuussa liiton omasta pressikortista ja kenelle se on myönnetty.

– B-jäsenet eli sivutoimisesti alalla toimivat freelancerit ym. liittyvät paikalliskerhoihin, jolloin paikalliskerho tekee jäsenpäätoksen, eikä liitto. Aiemmin liiton pressikortti on kuitenkin mennyt automaattisesti kaikille A- ja B-jäsenille. Jäsenkriteerit ovat vaihdelleet paikalliskerhosta toiseen, joten B-jäsenyyksissäänkin on ollut eroja, kertoo Urheilutoimittajain Liiton pääsihteeri **Nina Jakonen**.

Nyt asiaan tehtiin iso muutos ja B-jäsenet hakevat pressikorttia liitosta erikseen. Näin myös liitto saa riittävän tiedon B-jäsenten työnkuvasta.

– Jonkin verran on ollut epätietoisuutta, jatkuuko B-jäsenen jäsenyys paikalliskerhossa tai saako B-jäsen edelleen pressikortittomana osallistua esimerkiksi liiton tapahtumiin. Kyllä jatkuu ja kyllä voi osallistua. Pressikorttiuudistuksella ei ole mitään tekemistä B-jäsenyyden kanssa – siitä päättävät paikalliskerhot. Liiton rooli on pressikorttihakemusten perusteella joko myöntää pressikortti tai olla myöntämättä.

Pressikorttiuudistuksen myötä myös Vuoden urheilija -äänestyksen äänestys-oikeus muuttui.

– Ei tässä ollut muuta vaihtoehtoa kuin antaa äänestys-oikeus niille, jotka aktiivisesti urheilua työseen seuraavat eli pressikortillisille jäsenille.

– Emme tietenkään ole unohtaneet pitkän ja merkittävän uran tehneitä urheilujournalisteja, eli myös heille on myönnetty pressikortti ja oikeus äänestää Vuoden urheilijaa, jatkaa Jakonen. ♦

Jäsenasiaa

Jäsenyys

Urheilutoimittajain

Liitossa on sekä henkilö-

jäseniä että yhteisöjä-

seniä (16 paikalliskerhoa ympäri Suomea). Liiton henkilöjäsenet voivat olla A-jäseniä (ammatteisesti urheilujournalismin alalla toimivat henkilöt) tai opiskelijajäseniä (journalistiseen, urheiluun liittyvään ammattiin opiskelevat henkilöt). Paikalliskerhojen B-jäsenet toimivat urheilujournalismin parissa sivutoimisesti. Urheilutoimittajain Liitto vastaa liiton A-jäsenten ja opiskelijajäsenten jäsenedellytysten tarkastamisesta. Paikalliskerhot hyväksyvät omat B-jäsenensä. Kaikki jäsenet liitetään liiton jäsenrekisteriin. Pressikorttiuudistuksen ohessa kaikkien A- ja opiskelijajäsenten jäsenedellytykset tarkastettiin, jolloin mm. jäsenstatuksia päivitettiin ajan tasalle. Paikalliskerhot vastaavat omien B-jäsentensä jäsenedellytysten tarkastamisesta.

Mikäli jäsentiedoissasi on tapahtunut muutos tai työnkuvasi on muuttunut ja haluat päivittää jäsenstatuksesi, niin ilmoitathan siitä liittoon.

Pressikortti

Urheilutoimittajain Liiton A-jäsenille kuuluu

automaattisesti liiton pressikortti maksutta.

Pressikortti on voimassa vuoden kerrallaan ja

voimassaolo perustuu jäsenmaksuun.

Paikalliskerhojen B-jäsenet hakevat pressikorttia erikseen erillisellä hakulomakkeella.

Pressikortin myöntämisestä päättää Urheilutoimittajain Liitto.

Mikäli B-jäsenelle ei myönnetä pressikorttia, jäsenyys kuitenkin jatkuu paikalliskerhossa, ellei B-jäsen halua itse erota paikalliskerhosta tai paikalliskerhon hallitus erota jäsentä esimerkiksi jäsenedellytysten muututtua.

Fair Play -lehti

Urheilutoimittajain Liiton julkaisema Fair Play

-lehti ilmestyy painetun lehden lisäksi myös

digilehtenä. Kaikilla liiton pressikorttiin oikeute-

tuilla jäsenillä on mahdollisuus valita, haluaako

lehden paperiversiona vai digitaalisessa muo-

dossa. Liiton opiskelijajäsenet ja paikalliskerho-

jen B-jäsenet, joilla ei ole pressikorttioikeutta,

saavat lehden ainoastaan digitaalisessa muo-

dossa omaan sähköpostiosoitteeseensa, joka

on liiton jäsenrekisterissä.

Vuoden urheilija -äänestys

Urheilutoimittajain Liiton Vuoden urheilija -ää-

nestys-oikeus on ainoastaan liiton pressikorttiin

oikeutetuilla jäsenillä.

Matti Mattsson eli seitsemän laihaa vuotta. Tokiossa oli työmiehen tilipäivä.

On oodien aika

Olympiapronssit tekevät **Matti Mattssonista** ja **Mira Potkosesta** suosikkeja Vuoden urheilija -äänestykseen. Miten heidät pitäisi panna järjestykseen?

Teksti: **Harri Laiho** Kuvat: **Kari Mankonen/Satakunnan Kansa, Jesse Väänänen/ Suomen Olympiakomitea**

Vastakkainasettelun aika ei ole koskaan ohi. Ei ainakaan Vuoden urheilija -äänestyksessä. Siihenhän se usein menee, kun ennakkosuosikkeja aletaan vertailla. Vertailu kääntyy helposti negatiivien kautta suoritusten tai lajien vähättelyyn.

Vuonna 2021 Suomi sai kaksi olympiapronssia. Koska olympiameenestys on ainakin toistaiseksi ajanut suomalaisessa urheilu-arvotuksessa kaiken muun edelle, pronssimitalistit Matti Mattsson ja Mira Potkonen ovat Vuoden urheilija -äänestyksessä luontevia suosikkeja. Kaksi kovaa huippu-urheilijaa kahdesta kovasta ja perinteisestä lajista.

Miten heidät pitäisi panna järjestyk-

seen? Jollekin se on makuasia, joku miettii tarinaa, joku yrittää kenties vertailla lajeja ja kilpailun laajuutta.

Unohdetaan vertailusta vähättely. Saavutukset ja tarinat ovat joka tapauksessa upeat. Seuraavassa oodi Mattssonille ja oodi Potkoselle.

Matti Mattsson

Pitkä ja nuori poika Porista oli vilpittömän varma omista kyvyistään. Hänellä oli tavoite: olympiakultaa Rio de Janeirossa 2016. Sympaattista lapsenuskoo, hymähdettiin.

18-vuotiaana Mattsson oli Lontoon olympialaisissa 200 metrin rintauinnissa

sijalla 17. Hän oli Suomen paras uimari. Puheet Rion olympiakullasta saivat enemmän julkisuutta. Varomatonta puhetta, puuskutti eräs vanha valmentajavelhokin.

19-vuotiaana Mattsson ui hurjalla SE-ajalla sensaatiomaisen MM-pronssin. Valmentajavelhokin alkoi pitää olympiakultaa realistisena tavoitteena. Odotukset nousivat Sokeritoppavuoren yläpuolelle.

Seuraavana vuonna päävalmentaja osoitteli sanoillaan kohti uimarin ulkomuotoa. Kehitys pysähtyi vuodeksi. Ja toiseksi. Ja kolmanneksi. Se pysähtyi, vaikka kilot karisivat keliakiadiagnosiin jälkeen.

Tuli Rion olympiavuosi. Kun Mattsson näytti välierässä kuin sunnuntai-polskuttelijalta huippujen seassa, hän tiesi, ettei kukaan ollut unohtanut kultapuhteita. Ei hän ollut niitä itsekään unohtanut. Murtunut mies tärisi pyyhkeen alla. Monien silmissä hän oli entinen uimari 22-vuotiaana.

Valmentaja vaihtui. Alopecia-niminen sairaus vei karvat. Tuli perhettä.

Tuloksissa oli pilkahduksia paremmasta, muttei läpimurtoa. Miten se jaksaa, ihmeteltiin kotikaupungissakin. Jaksaa uida jopa kerrostalon pienessä uima-altaassa, kun uimahalli suljettiin koronan vuoksi.

Tuli vuosi 2021. Ensin parannus lähes kahdeksan vuotta vanhaan SE-tulokseen. EM-kilpailuissa neljä ensimmäistä hyppyä altaaseen tuottivat SE:n. Päämatkansa välierässä hän hymyili koko uinnin ajan. Finaalissa tuli kuitenkin rankka pettymys, väärä taktiikka ja katkera neljäs sija. Toisaalta kuitenkin paljon enemmän kuin kukaan ulkopuolinen oli enää pitkään aikaan odottanut.

Tokio. Takana seitsemän laihaa vuotta. Monta pettymystä, monta vaikeutta. Mikä itsevarmuus, mikä rauhallisuus, mikä vauhti koko olympialaisten ajan. Täydellinen kunnonajoitus. Täydellinen taktiikka.

Olympiaprônssi uinnin kaltaisessa valtavan kilpaillussa lajissa ja 200 metrin rintauinnin kaikkien aikojen kovatasoisimmassa kilpailussa. Pronssisella SE-ajallaan hän oli koko olympiavuoden viidenneksi nopein, ja matkan kaikkien aikojen kahdeksanneksi nopein mies.

– Ihan päätöntä touhua, Mattsson ihmetteli.

Mira Potkonen

Matti Mattsson on nyt 28-vuotiaana olympiamitalisti, joka palasi maailman huipulle seitsemän vuoden taistelun jälkeen. Kun Mira Potkonen oli 28-vuotias, hän aloitti nyrkkeilyn.

Siinä missä Mattssonilla oli uinnissa päämäärä jo nuorena, Potkonen, tai silloin vielä Miettinen, harrasteli Heinävedellä ja Varkaudessa yleisurheilua sekä hieman lento- ja koripalloa.

Mattsson oli 19-vuotiaana MM-mitalisti. Saman ikäisenä Potkonen oli vauhdikas mimmi, joka tykkäsi yhä liikkua monipuolisesti, mutta välillä toki juhliminenkin maistui. Hänen kovin saavutuksensa oli kuudennen luokan hiihtokilpailun voitto.

Tampereella Potkonen pelaili jääkiekkoa mammaryhmässä. Kiekkoilijana hänen lempinimensä oli Laitakolina.

Tuli perhettä. Aktiivinen liikkuminen jatkui. Potkonen löysi kuntonyrkkeilyn. Paluuta ei ollut.

Kuntonyrkkeily vaihtui kilpanyrkkeilyksi. Hän alkoi haluta urheilijaksi. Vuoden 2010 MM-kilpailuihin Potkonen ei päässyt lähtemään, koska hän oli työsäkäyvä kahden lapsen äiti. Hän päätti, että tämän jälkeen kilpailut eivät enää jää väliin.

Oli tavoitteellisen huippu-urheilun aika. Oli täysin ehdottoman huippu-urheilun aika.

Potkonen ei kamppaillut vain muita vastaan kehässä, vaan myös aikaa vastaan. Olympianyrkkeilyn ikäraja oli 34 vuotta. Kun Potkonen karsiutui katkerasti naisten nyrkkeilyn ensimmäisistä olympialaisista Lontoosta 2012, näytti siltä, että olympialaiset jäivät kokematta. Rioissa 2016 Potkonen olisi jo yli-ikäinen, 35-vuotias.

Potkonen jatkoi kuitenkin kehitystään. Sääntömuutos avasi kuin avasikin oven olympialaisiin. Ikäraja nostettiin 40 vuoteen. Potkonen käytti tilanteen hyväkseen ja löi itsensä ensin Rioon ja

Rioissa olympiaprônssille.

Menestysputki jatkui vahvana, mutta toisaalta olympiastatus teki lajista koko ajan kilpaillumpaa. Pääsy Tokioon ei ollut itsestäänselvyys.

Korona siirsi Tokion olympialaisia vuodella. Jälleen ovi uhkasi sulkeutua, sillä 2021 Potkonen olisi taas yli-ikäinen, 41-vuotias. Parin kuukauden epätietoisuuden jälkeen tuli kuitenkin vahvistus, että Potkosella on mahdollisuus nyrkkeillä Tokiossa, jos hän sinne selviytyy.

Nokialainen sairastui koronaan, joka romutti kunnon. Ennen olympiakarsintoja hän ei päässyt leireilemään, ja kyyti kehässä olikin kylmää. Olympiapaikka irtosi lopulta rankingsijoituksen ansiosta.

Tokio, uran viimeiset kilpailut, uran viimeiset nyrkkeilyt. Täydellinen keskittyminen. Ei kommentteja otteluiden välissä, ei vilkuilua turnauskaavioon, vaan aina heti keskittyminen seuraavaan suoritukseen. Loistavaa nyrkkeilyä välieriin asti. Toinen peräkkäinen olympiaprônssi teki hänestä myös kaikkien aikojen vanhimman nyrkkeilyn olympiamitalistin.

– Nyt ei ole enää kiire mihinkään, Potkonen totesi, kun uran viimeinen taistelu oli ohi. ♦

→
Olympiaovi näytti monesti jo sulkeutuvan Mira Potkosen edestä. Lopulta hänestä tuli kaksinkertainen olympiamitalisti ja Tokiossa myös nyrkkeilyn historian vanhin olympiamitalisti.

Leo-Pekka Tähti

Miksi aina vain Tähti?

Suomi on saanut 2000-luvulla kahdeksan eri paralympiavoittajaa, mutta vain **Leo-Pekka Tähti** on menestynyt Vuoden urheilija -äänestyksissä. Onko Tähti ainoa paraurheilija, jonka saavutukset tunnetaan ja tunnustetaan? Sellainen mielikuva saattaa syntyä, kun verrataan urheilijoiden julkisuusarvoa tai vaikkapa Vuoden urheilija -valintoja.

Teksti: **Harri Laiho** Kuvat: **Heikki Westergård/Satakunnan Kansa** ja **Harri Kapustamäki**

Tähti on ollut mitaleilla mitattuna ei vain Suomen menestynein paraurheilija, vaan Suomen menestynein urheilija 2000-luvulla. T54-luokan pyörätuolikeläaja on voittanut yksin lähes 20 prosenttia Suomen tämän vuosituhannen kesäparalympiamitaleista. Paraurheilijoiden julkisuudesta Tähti lienee napannut 80 prosenttia.

Suomi on saanut 2000-luvulla kahdeksan eri paralympiavoittajaa (Tähti,

Toni Piispanen, **Jere Forsberg**, miesten maalipallojoukkue, **Markku Niinimäki**, **Marjaana Väre**, **Minna Leinonen** ja **Tiina Ala-Aho**). Tähti on heistä ainoa Vuoden urheilija. Itse asiassa Tähti on heistä ainoa, joka on yltänyt Vuoden urheilija -äänestyksessä kymmenen parhaan joukkoon. Sen hän on tehnyt peräti yhdeksän kertaa.

Paraurheilijoista kymmenen parhaan joukkoon on Tähten lisäksi päässyt vain

Amanda Kotaja, T54-luokan pyörätuolikeläaja hänkin. Hän pääsi kymmenen joukkoon vuoden 2015 MM-kultansa ansiosta. Tähti jäi samana vuonna hopealle. Realismia on, että jos Tähtikin olisi voittanut kultaa, Kotaja ei olisi ollut kymmenen joukossa.

Avainsana äänestysmenestykselle ei ole edes laji. Myös Toni Piispanen on pyörätuolikeläaja. Hän on T51-luokan kaksinkertainen paralympiavoittaja

ja kaksinkertainen maailmanmestari. Vuonna 2019 Piispanen voitti MM-kultaa ja -hopeaa, mutta hän ei päässyt edes ehdolle Vuoden urheilija -äänestykseen. Tähti voitti MM-kultaa ja oli äänestystuloksissa kahdeksas.

Tähti on varmasti menestynyt äänestyksissä myös näkyvyytensä ansiosta. Hänellä on mediaseksikkyyttä. Aivan niin kuin yleisurheilijoista **Annimari Korte** oli viime vuoden äänestyksessä viides ja **Aaron Kangas** yhdeksäs, vaikka moukarimiehen kauden kärkinoteraus oli suhteellisesti kovempaa kansainvälistä tasoa kuin aitajuoksijan.

Kotimaisissa kilpailuissa urheilullinen vertailu on ollut Piispaselle hieman epäreilukin, koska eri luokkien kelaajat kilpailevat usein samassa lähdössä. Tähti on ollut yli 15 vuotta maailman nopein ihminen pyörätuolilla. Niinpä Piispanen voi kelata vaikka oman luokkansa maailmanennätyksen, mutta se ei näytä miltään, kun vieressä lihaksikas Tähti painelee kuusi sekuntia nopeammin.

Toni Piispanen

Piispanen ei tietenkään voi pärjätä Tähdelle. Piispanen vamma on vaikeampi kuin Tähdellä, se on korkeammalla selkärangan nikamissa. Tähdellä on enemmän toimivia lihaksia.

Piispanen vammaluokan ihmisiä on maailmassa huomattavasti vähemmän kuin Tähten vammaluokan. Siksi heidän luokissaan on myös valtava ero kilpailun kovuudessa ja laajuudessa.

Miesten T54-luokan 100 metrillä maailmantilastoissa oli tänä vuonna 94 urheilijaa. 27 kelaajaa oli sekunnin sisällä maailman kärkiajasta.

Naisten T54-luokan 100 metrillä maailmantilastoissa oli tänä vuonna 41 urheilijaa. Yhdeksän parasta oli sekunnin sisällä maailman kärkiajasta.

Miesten T51-luokan 100 metrillä maailmantilastoissa oli tänä vuonna 13 urheilijaa. Ykkösen ja nelosen ero oli yli kaksi sekuntia.

Jokaisessa luokassa korona on karsinut selvästi kilpailijamääriä, mutta yhtä kaikki kilpailun kovuus ja laajuus tekevät T54-luokasta pyörätuolikelauksen kuninkuusluokan. T51-luokassa arvokilpailuissa kilpaillaan suoraan finaalit, kun T54-luokassa on välierät ja joskus myös alkuerät.

Tokiossa Piispanen kelsi T51-luokan paralympiakultaa 200 metrillä. Neljänneksi tullut jäi hänestä 3,5 sekuntia. Tähti kelsi 200 metrillä maailman kärkiajan, mutta paralympialaisissa matka ei ole T54-luokan ohjelmassa.

T51-luokan pienet kilpailijamäärät eivät ole Piispanen vika, eikä hänen suorituksistaan ja saavutuksistaan ole syytä viedä mitään pois. Häntä ei ole syytä vähätellä, hän ei ole saanut menestystään helpolla.

Vuoden urheilija -äänestyksen kaltaisissa arvioissa vertailu on monessa muussa lajissa huomattavasti selkeämpää kuin paralympisurheilussa. Kukaan ei kyseenalaista, jos jonkun lajin kovin luokka tai sarja ajaa muiden ohi.

Tänä vuonna paraurheilijoista Vuoden urheilija -äänestyksessä ovat ehdolla Tokiossa kultaa ja hopeaa voittanut Piispanen sekä hopeamitalistit Tähti ja Kotaja. ♦

Amanda Kotaja

Urheilugaalan 2022 varsinaisten palkintoluokkien ehdokkaat

Suomen Urheilugaalan varsinaisten palkintoluokkien ehdokkaat julkaistiin joulukuun alussa. Urheilugaalan vaikuttajista koostuva palkintolautakunta on valinnut ehdokkaat neljään palkintoluokkaan: läpimurto, esikuva, urheilukulttuuri ja taustavoima. Urheilugaalan Suuri raati äänestää voittajat näiden palkintoluokkien lisäksi myös kahdessa muussa palkintoluokassa: Suomen aktiivisin työpaikka ja Vuoden urheiluseura. Urheilugaala myöntää vuosittain vaihtelevan määrän myös erikoispalkintoja, joista ei äänestetä.

Kuva: Urheilugaala/Janina Pitkänen

ESIKUVA

Esikuvaa voi olla aktiivi tai jo uransa lopettanut huippu-urheilija, jonka asenne, käytös, esiintyminen ja teot sopivat kannustavaksi esimerkiksi koko Suomen kansalle ja erityisesti nuorille.

TIM SPARV (s. 1987)

Suomen miesten jalkapallomaajoukkueen kapteenina historiallisessa EM-lopputurnauksessa toiminut Tim Sparv on osoittanut esimerkillistä johtajuutta

niin kentällä kuin sen ulkopuolellakin. Yhteiskunnallisista asioista kiinnostunut Huuhkajien kapteeni on lausunut painavia mielipiteitä rasismia vastaan ja ihmisoikeuksien puolesta.

TONI PIISPANEN (s. 1976)

Kaksinkertainen ratakelauksen paralympiavoittaja Toni Piispanen on yhdistänyt esimerkillisellä tavalla huippu-urheilun ja työuran. Hän on edistänyt paraurheilun asiaa paitsi omalla menestyksellään myös alan keskeisenä järjes-

töasiantuntijana ja innostavana oman tarinansa kertojana.

RIITTA-LIISA ROPONEN (s. 1978)

Riitta-Liisa Roponen tähtää jo kuudennen talviolympiakisoihinsa, millä hän nousisi jakamaan Marja-Liisa ja Harri Kirvesniemen nimissä olevaa hiihtäjien Suomen ennätystä. Oberstdorfin MM-kisojen viestipronssi 2021 teki Roposesta koko hiihtohistorian vanhimman arvokisamitalistin.

IDA HULKKO (s. 1998)

Suomen uinnin kirkkaimpiin tulevaisuuden toivoihin kuuluva Ida Hulkko teki rohkean ratkaisun jättäessään Florida Staten kuuluisan uintiyläopiston ja palatessaan kotimaahan harjoittelemaan itselleen sopivimmin metodein. Päätös palkittiin hyvällä menestyksellä Tokion olympia-altaassa. Kilpaurheiluvuosien jälkeen Hulkko suunnittelee uraa maanpuolustuksen palveluksessa.

LÄPIMURTO

Läpimurto tarkoittaa nousua viimeisen vuoden aikana lajinsa ehdottomalle huipulle.

SARA KUIVISTO (s. 1991)

Sara Kuivisto teki Tokion olympiaradalla kaikissa neljässä juoksussaan uuden Suomen ennätyksen: aikakirjoihin jäivät välierissä syntyneet tulokset 1.59,41 ja 4.02,35. Kuivistosta tuli samalla ensimmäinen suomalaisnainen, joka on alittanut 800 metrillä kahden minuutin rajan.

EETU KALLIOINEN (s. 1998)

Eetu Kallioinen piti suomalaiskatsojia jännityksessä taistellessaan skeet-ammunnan olympiavoitosta viimeiseen asti. Hän sijoittui Tokion olympiafinaalissa lopulta neljänneksi. Aiemmin vuonna 2021 Kallioinen otti uransa ensimmäisen aikuisten arvokisamitalin ampumalla pronssille EM-kisoissa Kroatian Osijekissa.

MATILDA CASTRÉN (s. 1995)

Matilda Castrén on noussut vuonna 2021 rakettimaisesti kohti naisten golfin maailmanhuippua. Hän voitti ensimmäisenä suomalaispelaajana turnauksen Pohjois-Amerikan PGA-kiertueella ja tuli valituksi Euroopan joukkueeseen Solheim Cupiin. Castrén upotti ratkaisevan putin Euroopan lyödessä USA:n 15–13.

NATALIA KUIKKA (s. 1995)

Natalia Kuikka on noussut Portland Thorns'n luottopelaajaksi ensimmäisellä kaudellaan Yhdysvaltain naisten jalkapallon pääliigan kärkeurassa. Elokuussa hänet valittiin parhaaksi pelaajaksi Portlandin voittamassa turnauksessa, johon osallistui USA:n ja Euroopan parhaat seurat. Menestystä on tullut myös Suomen maajoukkueessa, joka varmisti paikan vuoden 2022 EM-kisoihin.

TAUSTAVOIMA

Taustavoima voi olla valmentaja, huoltaja, toimitsija, seuratyöntekijä, erotuomari, fani tai urheiluvaikuttaja, jonka panos on ollut poikkeuksellisen merkittävä, tai joka on esiintymisellään, päätöksillään, johtamisellaan tai mielipiteillään vaikuttanut urheiluun sitä kehittävästi.

JARMO SAARELA (s. 1955)

Jarmo Saarela toimi Suomen Jääkiekkoliigan ry:n toiminnanjohtajana 19 vuoden ajan 2001–2020. Työssään hän on ollut kehittämässä jääkiekkoliigoiden sopimusjärjestelmää sekä edistänyt ammatitilelaajien sosiaali- ja vakuutusturvan parantamista.

TUULI MERIKOSKI (s. 1967)

Tuuli Merikoski on työtehtävissään rakentanut uraauurtavalla tavalla suomalaisten nuorten urheilijoiden harjoittelun, opintojen ja työuran sujuvaa yhdistämistä. Kaksoisura-toimintaa hän edistää nykyään Perho Liiketalousopistossa Urhea-linjojen koulutuspäällikkönä.

PERTTI SIREN

Pertti Siren on tehnyt puolen vuosisadan työn suomalaisen pyöräilyn eteen sekä seuratoimijana ja yhteistyön rakentajana että kaikkien pyöräilijöiden kannustajana. Hänen järjestämänsä Pepen tempo on kaikille avoin viikoittainen aika-ajo, joka on ajettu pääkaupunkiseudulla 35 vuoden aikana lähes 800 kertaa.

URHEILUKULTTUURI

Urheilukulttuuri-palkinto on tunnustus yksittäisestä teosta tai pitkäaikaisesta työstä suomalaisen urheilukulttuurin hyödyksi. Palkinnon saaja voi olla henkilö tai yhteisö joka on edistänyt urheilun arvoja tai perinteitä tai vaikuttanut hyvinvoinnin tai tasa-arvon kehittämisessä.

Kids on Board

Lumilautailijat tavoittivat kolmivuotisen Kids on Board -hankkeen kautta lähes 30 000 lasta kouluissa ja hiihtokouluissa. Hankkeen ansiosta lajiin pääsivät tutustumaan myös lapset, joilla ei muuten olisi ollut mahdollisuutta päästä rinneeseen.

Sammon Keskuslukion skeittilinja

Sammon urheilu- ja viestintälukiossa Tampereella aloitettiin syksyllä 2021 Suomen ensimmäinen skeittilinja, joka tarjoaa opiskelijoille skeittikulttuurin monipuolista osaamista ja aktiivisen itseilmaisun kehittämistä.

Piukku "ProPADEL" Kopiloff (s. 1961)

Sisko "Piukku" Kopiloff on tehnyt miltei 20 vuotta suurella sydämellä työtä padelin puolesta. Hän rakennutti vuonna 2003 Suomen ensimmäisen padelkentän ja perusti 2009 kansallisen lajiliiton. Kopiloff on käynyt opettamassa padelia yli 600 koulussa ja ollut rakentamassa lähes 150 kenttää ympäri maata. 2020-luvulla hän on lopulta saanut nähdä padelin murtautuneen suomalaisten suosikkilajien joukkoon.

SUOMEN AKTIIVISIN TYÖPAIKKA

Suomen Olympiakomitean asiantuntijoiden valitsemille ehdokkaille on SAT-kartoituksen perusteella yhteistä pitkäjänteinen ja hyvin suunniteltu liikunnan ja fyysisen hyvinvoinnin edistäminen sekä uudenlaiset ja innovatiiviset ratkaisut henkilöstön liikunnan lisäämisessä.

LIDL

Päivittäistavarakauppakettu Lidl on edistänyt henkilöstöliikuntaa ja työhyvinvointia osana yrityksen strategiaa jo vuosien ajan. 5500 henkilöä työllistäväsä Lidlissä henkilöstöliikuntaa koordinoi koulutettu ja aktiivinen 140 liikuttajan verkosto, joka toimii pienryhmissä yli 180 toimipisteessä. Systemaattisessa ja määrätietoissa toiminnan suunnittelussa on otettu huomioon sekä fyysisistä työtä että istumatyötä tekevien toiveet ja odotukset.

POHJOIS-POHJANMAAN SAIRAANHOITOPIIRI

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirissä 7000 työntekijän henkilöstöliikuntaa organisoii päätoiminen terveysliikunnan suunnittelija. Liikunta ja hyvinvoinnin edistäminen on integroitu osaksi johtamista ja työhyvinvointisuunnitelmaa. Henkilöstöhallinto, työterveyshuolto ja työsuojelu ovat mukana toiminnassa, jota ohjaa yksilöllinen lähestymistapa. 300 henkilön liikuttajaverkosto kannustaa henkilöstöä terveyttä edistäviin elämäntapoihin.

SONY MUSIC FINLAND

Sony Music Finlandin henkilöstöliikunta on tavoitteellista ja suunnitelmallista, ja toiminnan vaikuttavuutta arvioidaan seurantajärjestelmien avulla. 35 työntekijän yritys tarjoaa laajasti erilaisia liikuntapalveluita ja viestii niistä tehokkaasti. Henkilöstön fyysisistä aktiivisuutta ja istumisen vähentämistä on edistetty onnistuneilla kampanjoilla ja toimenpiteillä. Systemaattisen työn tuloksena henkilöstön liikunta-aktiivisuus on erinomaisella tasolla.

SUOMEN LIIKKUVIN KUNTA

Kuntaliiton sekä Suomen opetus- ja kulttuuriministeriön asiantuntijoiden valitsemat ehdokkaat ovat onnistuneet liikunnan avulla vahvistamaan esimerkiksi paikkakuntansa vetovoimaisuutta ja yhteisöllisyyttä. Tänä vuonna haettiin erityisesti kuntaa, jonka kuntalaisten liikunnallisen elämäntavan vahvistamisessa on huomiotu kestävä kehitys.

JANAKKALA

Janakkalassa kunnan eri toimialojen välinen yhteistyö on luonteva osa arkea. Yhteistyötä tehdään myös yritysten sekä vireän yhdistyskentän kanssa, kuntalaisten osallisuutta unohtamatta. Aktiivinen yhteistyö toteutuu myös Hämeenlinnan seudun kuntien sekä alueen korkeakoulujen kanssa. Osallistuva budjetointi sekä digitaalisuuden laaja hyödyntäminen edistävät myös liikunnallisia tavoitteita.

Erityisenä vahvuutena Janakkalassa on aktiivinen panostus eriarvoisuuden kaventamiseen. Kunta osallistuu kansallisiin liikuntaa edistäviin ohjelmiin, ja paikallisia vahvuuksia ovat laaja repertuaari luontoliikuntaa, terveysliikuntapainotteinen perusopetusluokka ja varhaiskasvatuksen luontoryhmä.

JOROINEN

Joroinen on liikuntamyönteinen kunta, joka tarjoaa kuntalaisille monipuoliset, hyvin hoidetut liikuntapaikat ja liikunnanohjausta kaiken ikäisille. Kunnassa tehdään tiivistä seura- ja järjestöyhteistyötä. Omissa palveluissaan kunta keskittyy matalan kynnyksen toimintaan ja liikuntapaikat ovat maksuttomia kaikille kuntalaisille. Joroinen on kehittänyt liikuntapaikkoja suunnitelmallisesti ja monipuolisesti ekologisia näkökohtia painottaen. Kunta on lisännyt asukkaiden arkiliikuntaa muun muassa tarjoamalla polkupyöriä kuntalaisten vapaaseen käyttöön. Joroisissa suositaan

materiaalien uusiokäyttöä – liikuntapaikoilla on käytetty esimerkiksi Lahden suurmäkien muoveja sekä muualla yli jäänyttä hiekkatekonurmea.

SEINÄJOKI

Seinäjoella kaiken toiminnan tavoitteena on Health in Policies -toimintamallin mukainen hyvinvoinnin ja terveyden laaja-alainen edistäminen. Toiminnassa korostuvat tiivis yhteistyö kunnan toimialojen välillä, asukasosallisuus ja vapaaehtoistoiminta.

Seinäjoella tekee merkittävää yhteistyötä alueen muiden kuntien kanssa muun muassa olosuhteiden kehittämisessä, hankkeissa ja tapahtumissa. Kaupungin erityisiä vahvuuksia ovat monimuotoinen matalankynnyksen toiminta, laaja vapaaehtoisten tukeminen sekä liikuntatoimen rooli hyvinvointia tukevan kaupunkiympäristön rakentamisessa.

VIUDEN URHEILUSEURA

Vuoden urheiluseura -ehdokkaiden on kokonaisuudessaan oltava loistavia. Vuosittain vaihtuvana valintakriteerinä on vuonna 2021 turvallinen toimintaympäristö ja yhdenvertaisuus. Voittaja palkitaan Uno-pokaalin lisäksi OP Ryhmän lahjoittamalla erikoisstipendillä.

Espoon Jäätaiturit

Taitoluisteluseura Espoon Jäätaiturit on perustettu vuonna 1985 ja seurassa on 668 jäsentä. Seurassa harrastetaan luistelua 3-vuotiaista aikuisikäisiin niin harrastetasolla kuin huippu-urheiluna 10 päätoimisen valmentajan johdolla. Tarjolla on toimintaa erityisryhmiin kuuluville lapsille, ja toiminnassa on myös mukana paljon maahanmuuttajataustaisia lapsia ja nuoria. Vähävaraisia harrastajia varten seuralla on tukirahasto. Espoon Jäätaitureiden kasvu on mahdollistanut toiminnan jatkuvan kehittämisen.

Seuran arvoja ovat ilo, kannustavuus, tavoitteellisuus, turvallisuus ja yhteisöllisyys.

Espoon Jäätaiturit on lasten ja nuorten Tähtiseura sekä matkalla huippu-urheilun Tähtiseuraksi.

Oulun Voimisteluseura

Vuonna 1930 perustetun ja 429 jäsenen Oulun Voimisteluseuran lajit ovat voimistelu ja tanssi. Puhtaasti talkoovoimin tapahtuvan seuratyön keskiössä ovat lapset ja nuoret, mutta toimintaa tarjotaan kaikenikäisille harrastajille. Kilpailutoiminnan rinnalle seuran toiminnassa nousevat yhteisöllisyys, elämyksellisyys ja kaikkien kannustaminen sekä oppimisen ilo turvallisessa ja vastuullisessa ympäristössä koulutettujen ohjaajien ja valmentajien johdolla.

Seuran arvot ovat elämyksellisyys ja ilo, suvaitsevaisuus ja keskinäinen kunnioitus, yhdenvertaisuus, terveet elämäntavat ja hyvät käytöstavat sekä vastuu ympäristöstä.

Oulun Voimisteluseura on lasten ja nuorten sekä aikuisten Tähtiseura.

Porin Ässät

Vuonna 1967 perustettu jääkiekkoseura Porin Ässät on 1216 jäsenellään Porin suurin junioriseura ja Suomen viidenneksi suurin jääkiekkoseura. Seuralla on kuusi päätoimista työntekijää ja yli 200 vapaaehtoista valmentajaa ja toimijaa. Ässät panostaa huippu-urheilun lisäksi junioritoimintaan sekä matalan kynnyksen toimintaan. Yksi Ässien kruununjalokivistä on erityislasten oma Special Hockey -joukkue. Seura tekee vahvaa yhteistyötä koulujen, kaupungin ja yritysten kanssa. Turvallisen toiminnan takaamiseksi Ässillä on monipuolinen ohjeistusaineisto ja koulutusohjelma. Toiminnassa sitoudutaan laadukkuuteen ja ammattimaisuuteen kaikilla toiminnan tasoilla.

Porin Ässät on lasten ja nuorten urheilun Tähtiseura. ♦

Löydät meidät Facebookista
facebook.com/urheilutoimittajat

Seuraa meitä Twitterissä
twitter.com/urheilutoimitus

Löydät meidät Instagramissa
instagram.com/urheilutoimittajat

Lajiliittojen anomukset vuoden 2022 lajilistalle

Niillä lajiliitoilla, jotka eivät vielä ole mukana Vuoden urheilija -äänestyksen lajilistalla, on mahdollisuus anoa pääsyä vuoden 2022 lajilistalle. Lajiliiton tulee lähettää hallituksen hyväksymä vapaamuotoinen anomus Urheilutoimittajain Liittoon 30.4.2022 mennessä (toimisto@urheilutoimittajat.fi). Anomuksesta tulee ilmetä mm. lajin esittely, harrastuneisuus, kotimainen kilpailutoiminta ja kansainvälisyys. Vuoden urheilija -valiokunta käsittelee anomukset 31.8.2022 mennessä.

Akkreditointi Suomen Urheilugaalaan 13.1.2022

Suomen Urheilugaala järjestetään **13. tammikuuta** 2022 Hartwall Arenalla, Helsingissä. Suomen Urheilugaala ja Urheilutoimittajain Liitto palkitsevat Urheilugaalassa huippu-urheilijoita, urheiluvaikuttajia, taustahahmoja, nuoria nousevia kykyjä sekä suomalaisen urheiluelämän moniosaajia.

Media-akkreditointi Urheilugaalaan alkaa 4.12.2021 ja päättyy 7.1.2022. **Akkreditointilomake** löytyy gaalan verk- kosivuulta: www.urheilugaala.fi.

Terveysturvallisen tapahtuman toteuttamiseksi **edellytämme kaikilta median edustajilta** EU:n koronatodistusta sekä maskin käyttöä gaalan aikana. Lisätietoja löytyy Omakannan-sivulta: www.kanta.fi/koronatodistus. Fair Play -lehden painoon mennessä toivotamme median tervetulleeksi paikan päälle Urheilugaalaan, mutta seuraamme kuitenkin aktiivisesti mahdollisesti muuttuvia AVIn suosituksia ja tiedotamme

mahdollisista muutoksista välittömästi, mikäli sellaisia tulee.

Media-akkreditoinnit luovutetaan akkreditoituneille median edustajille Hartwall Arenan yläkatsomoiden sisäänkäynnin median akkreditointipisteessä gaalapäivänä klo 14.30 alkaen, jolloin myös Lanson Loungeen sijoitettu mediakeskus avataan. Huomaathan, että käytössä on uusi, aikaisemmista vuosista poikkeava sisäänkäynti sekä mediatila.

Huom! Langattomien mikrofonien käyttö mediakeskuksessa on kielletty.

Lisätietoja: Urheilugaalan mediapalvelut Katri Rouvali, puh. 040 720 1020, media@urheilugaala.fi ♦

Vuoden urheilija -äänestys alkaa Onko sähköpostiosoitteesi ajan tasalla?

Vuoden urheilija -äänestys alkaa 13. joulukuuta 2021.

Äänestys tapahtuu sähköisesti uusilla Vuoden urheilija -verkkosivuilla (www.vuodenurheilija.fi).

Urheilutoimittajain Liiton A-jäsenet sekä liiton paikalliskerhojen B-jäsenet, joille on myönnetty myös liiton pressikortti saavat äänestyksen alkaessa sähköpostiinsa rekisteröintikutsun eli linkin Vuoden urheilija -äänestykseen. Jokaisen äänestäjän tulee ensin rekisteröityä, jotta pääsee äänestämään. Mikäli sähköpostiosoite puuttuu tai se on päivittämättä liiton jäsenrekisteriin, niin nyt on hyvä aika päivittää se kuntoon, jotta äänestys onnistuu. Ilmoitathan uuden sähköpostiosoitteen pikimmiten liittoon: toimisto@urheilutoimittajat.fi.

HUOM! Kirjautuminen Vuoden urheilija -äänestykseen ei onnistu ilman liiton jäsenrekisterin kanssa ajan tasalla olevaa sähköpostiosoitetta.

Vuoden urheilukirja julkistetaan 1.2.

Vuoden parhaalle kotimaiselle urheiluaiheiselle teokselle myönnettävä Vuoden urheilukirja -palkinto on jaettu vuodesta 1980 lähtien.

Vuoden 2021 urheilukirja palkitaan **1. helmikuuta** 2022 klo 14.00 Urheilumuseolla, Helsingissä (Paavo Nurmen tie 1).

Palkinnosta päättää Urheilumuseon nimeämä valintaraati, joka voi jakaa kilpailussa myös kunniamainintoja. Samassa yhteydessä on vuodesta 2016 lähtien valittu myös Vuoden urheilupostaus. Vuoden urheilukirja -valintaraatiin kuuluvat **Esko Heikkinen (pj), Juha Kanerva, Kristiina Kekäläinen, Susanna Luikku ja Mika Wickström**, jotka Luikkua ja Wickströmiä lukuun ottamatta ovat Urheilutoimittajain Liiton jäseniä.

Vuoden urheilukirja 2020 oli **Inga Maggan** kirjoittama Varjonyrkkeilijä.

Nykyiset ja entiset naisurheilutoimittajat – vastatkaa anonyymisti tutkimuskyselyyn!

Tekeillä on tutkimus, jossa kartoitetaan Suomessa urheilutoimittajana työskentelevien ja työskennelleiden naisten kokemuksia alalla toimimisesta. Tutkimus toteutetaan Jyväskylän yliopiston liikunnan yhteiskuntatieteiden pro gradu -tutkielmana yhteistyössä Urheilutoimittajain Liiton kanssa. Naisurheilutoimittajien melko vähäisen määrän takia jokaisen vastaus olisi erittäin tärkeä riittävän aineiston kokoon saamiseksi. Kyselyyn vastataan anonyymisti ja aikaa vastaaminen vie vain noin 10–15 minuuttia.

Tutkimuskysely on toimitettu sähköpostitse kaikille Urheilutoimittajain Liiton A- ja B-naisjäsenille, mutta kyselyn toivotaan tavoittavan muutkin urheilujournalismin parissa työskentelevät tai työskennelleet naiset.

Kuva: Unplash

Tutkimuksen teosta vastaa **Oona Koivula** ja ohjaajana toimii **Antti Laine (LitT)**. **Lisätiedot** tutkimuksesta ja kyselylinkin vastaamista varten saa sähköpostitse: Oona Koivula, oona.e.koivula@student.jyu.fi. ♦

#MATKALLAHUIPULLE

TÄYDENNÄ OSAAMISTASI VIERUMÄELLÄ

Urheilumanageroinnin peruskoulutus

- Koulutuksessa saat nykyaikaisen, monipuolisen ja käytännönläheisen kokonaiskuvan urheilumanagerin työstä.
- Hakuaika 31.1.2022 asti.

Johtaja-Tahko

- Valmennusohjelma, jossa opit johtamaan ihmisiä uudella ja innostavalla tavalla.
- Hakuaika 1.4.-15.8.2022.

Lisätiedot ja hakuohjeet

vierumaki.fi/koulutushaku

opintotoimisto@vierumaki.fi | puh. 045 7881 6258

VIERUMAKI
SUOMEN
URHEILUOPISTO

Kari Linna jatkaa Urheilutoimittajain Liiton puheenjohtajana

Kuva: **Matti Hannula**

Urheilutoimittajain Liiton maaliskuinen vuosikokous jouduttiin siirtämään koronapandemian takia lokakuulle, joten Helsingin olympiastadionilla päästiin 12. lokakuuta käymään läpi liiton sääntömääräiset vuosikokousasiat.

Hallituksen puheenjohtajana jatkaa seuraavat kaksi vuotta oululainen **Kari Linna**, joka on toiminut myös oman paikalliskerhonsa, Oulun Seudun Urheilutoimittajien, puheenjohtajana toistakymmentä vuotta. Valinta oli yksimielinen. Hallituksen erovuoroisista jäsenistä **Esko Hatunen** (Helsinki), **Tommi Roimela** (Jyväskylä), **Jussi Heimo** (Tampere) ja **Matti Lehtisaari** (Helsinki) jatkavat hallituksessa myös seuraavat kaksi vuotta. Hallitukseen kuuluvat myös **Antti Salo** (Helsinki), **Harri Laiho** (Pori), **Taru Nyholm** (Helsinki) ja **Markus Karjalainen** (Kuopio).

Linna ottaa jatkokauden liiton puheenjohtajana ilolla vastaan.

– Ensimmäinen puheenjohtajakausi oli kirjaimellisesti lentävä startti. Kahden vuoden aikana päivitettiin liiton säännöt, laadittiin uusi strategia, uudistettiin ilmettä ja logoa sekä kahdet verkkosivut, rekrytoitiin uusia A-jäseniä, hankittiin uusia yhteistyökumppanuuksia ja toteutettiin erilaisia koulutustilaisuuksia sekä liiton oma palkitsemistilaisuus.

– Kun tähän lisätään vielä Vuoden urheilija -äänestykseen liittyvät uudistukset, monivuotinen yhteistyösopimus Urheilugaalan kanssa ja mittava pressikorttiuudistus, voi sanoa, että pelkästään peukaloita ei ole pyöritelty. Olemme halunneet nostaa liiton kaikesa tekemisessä nykyaikaan ja suunnata katseemme vahvasti eteenpäin.

– Timanttinen pääsihteerimme **Nina Jakonen** on ollut avainasemassa liiton toiminnan pyörittämisessä, strategian mukaisissa uudistuksissa ja liiton brändin rakentamisessa. Kun pääsihteerin li-

Puheenjohtaja Kari Linna kannustaa kaikkia alalla aktiivisesti toimivia liittymään liiton A-jäseniksi.

säksi tukenani on ollut vielä asiantunteva ja alan ammattilaisista koostuva hallitus, jolla on ollut aito halu viedä liiton ja alan asioita eteenpäin, on työskentely ollut motivoivaa ja mutkatonta.

– Toimimme aktiivisesti urheilujournalismin puolestapuhujina ja haluamme lisätä alan ammattilaisten arvostusta. Työtä on tehty ja sitä tehdään edelleen. Yhdessä.

– Haluamme, että Urheilutoimittajain Liitto on arvostettu toimija ja kaikki urheilusta kirjoittavat, kuvaavat ja sitä selostavat journalistit kuuluvat liittoon.

Vuosikokouksessa hyväksyttiin liiton toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2020 sekä toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2021. A-jäsenen jäsenmaksuksi vahvistettiin 60 euroa ja liittymismaksuksi 30 euroa. Opiskelijajäsenen jäsenmaksu on 30 euroa ja liittymismaksu 15 euroa.

Vuosikokouksen jälkeen hallitus nimesi liiton varapuheenjohtajaksi Esko Hatunen. ♦

Valiokunnat 2021–2022

Koulutusvaliokunta

Markus Karjalainen (pj)
Suvi Hakkarainen
Esko Hatunen
Antti Salo
Nina Jakonen (sihteeri)

Vuoden Urheilija -valiokunta

Matti Hannula (pj, freelancer)
(matti.hannula@primastory.inet.fi)
Juha Kanerva (Ilta-Sanomat/
Urheilulehti, Sanoma)
Harri Laiho
(Satakunnan Kansa, Sanoma)
Matti Lehtisaari (Yle)
Kai Nevala (Kaleva)
Tommi Roimela
(Keski-Suomalainen)
Mika Saukkonen (MTV)
Maria Vesterinen
(Turun Sanomat)
Kaija Yliniemi (STT)
Nina Jakonen (sihteeri,
Urheilutoimittajain Liitto)

Fair Play -lehden toimitusneuvosto

Nina Jakonen (pj)
Tapio Ahlroth
Esko Hatunen
Harri Laiho
Taru Nyholm

Ansiomerkkivaliokunta

Jussi Heimo (pj)
(jussi.heimo@jaakiekkolehti.fi)
Markus Karjalainen
Nina Jakonen (sihteeri)

Palkitsemisvaliokunta

Esko Hatunen (pj)
(esko.hatunen@mbnet.fi)
Matti Lehtisaari
Tommi Roimela
Nina Jakonen (sihteeri)

Onnittelemme 90-vuotiasta Urheilutoimittajain Liittoa!

**Suomen Työväen
Urheiluliitto**

SUOMEN MOOTTORILIITTO ry
FINLANDS MOTORFÖRBUND rf

SUOMEN TAITOLUISTELIITTO

Lämpimät onnitellut vireälle 90-vuotiaalle
Urheilutoimittajain Liitolle!

**Tekemisen
ilo kantaa
pitkälle.**

**Suomen
Hiihtoliitto**

HIIHTOMUSEO
SKI MUSEUM

**NÄYTTELY
AVAUTUU
1.4.2022**

HIIHTOMUSEO.FI

TI-PE 9-15, LA-SU 11-16,
SALPAUSSELÄNKATU 8, 15111, LAHTI

URHEILUTOIMITTAJAIN
LIITTO | 90 VUOTTA

Urheiluopistosäätiö

Onnittelut!

80v.
SUOMEN
KÄSIPALLO-
LIITTO

*Suomen Valmentajat
onnittelee 90-vuotiaasta
Urheilutoimittajain Liittoa!*

**Menestystä ja
hyviä lyöntejä
tulevaisuu-
dessakin!**

Suomalaista urheilujournalismia tutkinut Antti Laine ennakoi, että laajoja ja ennen kaikkea laadukkaita juttuja kaivataan myös tulevaisuudessa.

Mitä vaaditaan tulevaisuuden urheilutoimittajalta?

”Monimediaosaajia ja kiinnostavien tarinoiden kertojia”

Urheilu-uutiset ovat muuttuneet melkoisesti vuosikymmenten saatossa. Erityisesti uutiskilpailu verkossa on tehnyt urheilutoimittajan arjesta kiireistä.

Teksti: **Matti Lehtisaari** Kuva: **Antti Laineen kotialbumi**

Kaikki ovat saaneet nähdä, miten niin sanottu klikkijournalismi on yleistynyt. Otsikot muokataan mahdollisimman houkutteleviksi, jotta sivuille saataisiin kävijöitä. Aikaa mietinnälle ei tahdo olla, kun dead line puskee päälle periaatteessa koko ajan.

Suomalaista urheilujournalismia tutkinut **Antti Laine** ennakoi silti, että laajoja ja ennen kaikkea laadukkaita juttuja kaivataan myös tulevaisuudessa.

– Tutkivalle journalismille ja laajoille reportaaseille on jatkossakin tilausta. Tällaiset myös tarjoavat mediataloille mahdollisuuden erottua klikkijoukosta, Laine pohtii.

Kiinnostavat skuupit leviävät mediassa laajasti ja tuovat suurta kunniaa tekijöille. Lehtitalot joutuvat kuitenkin tekemään hankalia valintoja, koska toi-

sinaan on vaikea ennustaa, minkälaiseen lentoon suurella työllä väännetyt jutut lähtevät.

– Tutkiva journalismi on mediatalouden mittarein epävarma investointi. Parhaimmillaan jutuista tulee laajasti leviäviä ilmiöitä, mutta etukäteen on vaikea ennustaa, mitä kannattaa tonkia, Laine huomauttaa.

Oma kysymyksensä on toisaalta sekin, löytyykö laadulle maksajia, kun lähes kaiken saa verkosta ilmaiseksi.

– Etenkin nuoret ikäpolvet ovat tottuneet selailemaan sisältöjä verkossa ilmaiseksi. Myös tuosta joukosta löytyy laadukkaasta journalismista kiinnostuneita kuluttajia, mutta epävarmaa on, kuinka monet heistä ovat halukkaita maksamaan sisällöistä. Mediatalojen kannalta olennainen kysymys onkin, miten journalistinen laatu saadaan kan-

nattamaan taloudellisesti, Antti Laine esittää.

Monimediaosaajia ja some-tykkejä

Minkälaiset urheilutoimittajat ovat vahvoilla tulevaisuuden työmarkkinoilla? Laine uskoo, että sosiaalinen media vauhdittaa toimittajien brändäämistä.

– Mielipidejournalismi ja toimittajien brändääminen voimistuvat entisestään. Mediataloilla on epäilemättä käyttöä persoonallisille ja sujuvasanaisille monimediaosaajille, joilla on runsaasti sosiaalisen median seuraajia, Laine maalaa tulevaisuudennäkymiä.

Sosiaalisen median merkitys nousee entistäkin tärkeämmäksi. Toimittajalta odotetaan vuorovaikutteisuutta yleisönsä kanssa.

– Vaatimukset nousevat, kun toimittajien pitäisi muun työn ohessa pystyä käymään keskustelua lukijoiden tai lähetyskäsikirjoittajien kanssa.

Urheiluviestintää on tarjolla tänä päivänä valtavasti, kun urheiluseurat ja organisaatiot puskevat sisältöjään niin verkkoon kuin someenkin. On uutisia, tiedotteita, videoklippejä, striimauksia ja kaikenlaista muutakin. Kilpailu kovenee ja vaatimukset kiristyvät. Mutta laadukas journalismi on paras vastaus kovenevilla markkinoilla.

– Oli kyse sitten urheiluohjelmien inserteistä tai sanomalehtien reportaaseista, kiinnostavista aiheista laadukkaasti kerrotut tarinat koukuttavat kuluttajia. Ja henkilökuvilla on tietysti iso painoarvo nykypäivän urheilujournalismissa, Laine toteaa.

Urheilua laajasti tuntevat yleistoimittajat ovat arvokkaita tulevinakin aikoina.

– Ei ole mitenkään mahdollista, että esimerkiksi lehtitaloilla olisi erikoistoimittajia jokaiseen lajiin. Toimittajien määrä ei riitä sellaiseen. Ilman muuta tarvitaan yhä toimittajia, jotka kykenevät tekemään uutisia useasta eri aihepiiristä.

Toisaalta erikoisosaajienkin tarvitaan

kaupallisella puolella, kun maksukanavat keskittyvät esittämään vain tiettyjä lajeja tai sarjoja.

Sanomalehdet taistelevat elintilastaan

Sanomalehdet käyvät omaa kamppailuaan muuttuvassa mediamaailmassa. Joskus aiempina aikoina varsinkin maanantain lehdet olivat täynnä urheilua, mutta ajat ovat muuttuneet.

– Painettujen sanomalehtien sivumäärät ovat laskeneet radikaalisti ”kultaisista vuosista”. Tulosuutisoinnin ja tapahtumareferaattien määrät ovat pudonneet. Menneiden tapahtumien sijasta katseita käännetään henkilöjuttujen kautta tulevaan. Sama kehityskulku tulee jatkumaan, Laine ennustaa.

Painettujen sanomalehtien levikit todennäköisesti edelleen supistuvat.

– Nykynuoria on erittäin vaikea saada paperille painettujen lehtien tilaajiksi varttuneemmalla iällä, kun tapaa ei ole omaksuttu nuorena. Sen takia painettujen lehtien levikit tulevat väistämättä supistumaan entisestään, kun etenemme yhden sukupolven eteenpäin.

Lehtitalot ovat kokeneet Yleisradion verkkouutisoinnissa markkinahäiriönä. Ylen verkkopalveluihin on vaadittu rajoituksia, jotta kaupalliselle medialle jäisi enemmän elintilaa ja ansaintamahdollisuuksia.

– Ymmärrän hyvin molempia osapuolia. Kaupallisen median ahdinko on ilmeinen, kun painettujen lehtien levikit supistuvat ja verkkoa on vaikea saada kannattavaksi. Toisaalta olisi erikoista, jos Yle ei pystyisi lainkaan tuottamaan julkisen palvelun uutisointia verkkoon, Laine mieltii.

– On mielenkiintoista, miten asia tulaaan juridisesti ratkaisemaan. Voi olla, että jollakin aikavälillä päädytään siihen, että Ylen verkkouutisoinnin pitää tukea liikkuvaa kuvaa.

Vaikka yleisöt ovatkin voimakkaasti sirpaloituneet, niin urheilu tuottaa edelleen koko kansaakin yhdistäviä elämyksiä.

– Urheilu kiinnostaa valtavasti kuluttajia. Jos katsotaan television vuoden seuratuimpia ohjelmia, niin Linnan juhlien katsojamäärien kanssa kilpailevat tasapäisesti oikeastaan vain urheilutapahtumat, esimerkiksi Leijonat jääkiekon MM-kisojen finaalissa. ♦

Samuel Savolainen (oik.) juontaa Petteri Sihvosen kanssa jääkiekkoon erikoistunutta Hämeen Sanomien Kiekkokuu-podcastia.

Kun journalismista tulee tapa elää

MTV Urheilun Timo Innanen ja Hämeen Sanomien Samuel Savolainen tahoillaan journalismin asialla

Timo Innanen työskentelee valtakunnallisen uutistalo MTV:n urheilutoimituksessa. **Samuel Savolainen** puolestaan johtaa *Hämeen Sanomien* ja *Forssan Lehden* urheilutoimituksia. Molemmat kertovat nyt, miten journalismi on läsnä heidän arkityössään ja ohjaa päivittäisiä valintoja. Journalismi on heille tapa elää ja tutkia maailmaa.

Teksti: **Taru Nyholm** Kuvat: **Pekka Rautiainen, Timo Innasen kotialbumi**

Kun toimittaja Timo Innanen lausuu Tulosruudun insertissään journalismin kannalta voimakkaat ja arvokkaat sanat: *"MTV Urheilun tietojen mukaan"*, sähköistyy tunnelma vastaanottajan päässä. Luvassa on uutinen. Uutinen, jonka takana on tutkimustyötä ja jonka paikkansapitävyys on varmistettu toimittajan omasta lähteestä. Mieluum-

min useammastakin lähteestä, tai sitten hänen on jollakin muulla tavalla tullut varmistaneeksi asian olevan totta.

Lähdesuoja on lain toimittajalle turvaama oikeus pitää tietolähteet salassa, jollei kyse ole laissa määritellyn vakavan rikoksen selvittämisestä. Lähdesuojan tavoitteena on edistää tiedon hankintaa ja turvata sananvapauden toteutuminen.

Mutta milloin journalismi sitten loikkaa tutkivan journalismin puolelle? Sen määrittely ei kirjallisuudenkaan perusteella ole aivan yksinkertaista. Toisaalta miten tarkka rajojen määrittely edes on tarpeen. Eikö journalismi ihan perusmuodossaan ole totuuden ja avoimen tiedonvälityksen asialla?

Tutkivan journalismin yhdistys määrittelee tutkivan journalismin olevan

perusteellista ja kriittistä toimitustyötä. Yhdistys palkitsee vuosittain tutkivassa journalismissa ansioituneen toimittajan Lumilapio-palkinnolla. Sillä viitataan osuvasti kaivamiseen.

Heikki Kuutti puolestaan määrittelee väitöskirjassaan, että tutkivan journalismin tulee perustua toimituksen itse tekemään tutkimukseen ja yhteiskunnallisesti merkittävään tietoon, joka on salattu tai jonka julkistaminen koetaan kiusalliseksi. Moni alan määritelmä peräänkuuluttaa myös toimittajan kriittistä asennetta omaa työtään kohtaan.

Tänä päivänä kärjistyneiden mielitehtävien, vastakkainasettelun ja valeuutisten kiihkeässä viidakossa tuntuu tärkeämmältä kuin koskaan vaalia journalismia. Toimittajat Timo Innanen ja Samuel Savolainen kertovat *Fair Play*-lehden lukijoille, miten he toteuttavat ja vaalivat journalismia omassa työssään.

Vallan vahtikoira

Innasen mukaan journalismin tehtävä on kertoa, miten asiat ovat – totuuden mukaisella tavalla.

– Journalisti on ennen kaikkea tiedonvälittäjä. Lukijoiden palvelija. Ja vallan vahtikoira. Luotettavuus on kaiken A ja O.

Twitter-profiilissaan Innanen kuvailee itseään näin: *”Useimmiten askeleen edellä oleva totuuden etsijä ja tiedonvälittäjä”*.

– Uutisia ei synny tyhjiössä odottamalla, vaan tekemällä, tutkimalla, kysymällä ja selvittämällä. Totuuden etsiminen on kovaa työtä. Kaikkien pää ei tätä painetta kestä. Siksi moni ei pysty tähän työhön. He eivät uskalla, Innanen toteaa.

Innaselle lähteiden hyödyntäminen on yksi osa jutun tutkimusprosessia. Ennen päätöstä etenemisestä Innanen arvioi jutun merkityksellisyyttä ja uutisarvoa.

Journalistin ohje numero 12 muistuttaa suhtautumaan tietolähteisiin kriittisesti. Erityisen tärkeää se on kiistanalaisissa asioissa, koska tietolähteellä voi olla hyötymis- tai vahingoittamistarkoituksia.

Tietolähteen katalakaan motiivi ei kuitenkaan automaattisesti heikennä asian uutisarvoa. Paljastuksen kautta

esimerkiksi epäkohta voi korjaantua.

– Selvitan aluksi eri kanteilta, mistä tilanteessa on ylipäättään kyse. Lähtökohtaisesti pyrin siihen, että minulla on aina vähintään kaksi luotettavaa lähdettä, Innanen kertoo.

– Toki mietin myös lähteen motiiveja. Tunnen kollegoja, joiden mielestä lähteen motiivilla ei ole merkitystä, jos asia on totta. Ja tavallaanhan se on juuri noin. Usein lähteillä on suuri tarve kertoa asioista ihmisille, joita he myös arvostavat ammatillisessa mielessä.

Huolellinenkaan työ ei poissulje täysin virheiden mahdollisuutta. Innasen mukaan sen kanssa on opittava elämään.

– Uutistuksessa on aina omat riskinsä ja joskus yllättäviäkin asioita voi tapahtua kalkkiviivoilla, mutta mahdolliset virheetkin kuuluvat elämään. Tärkeintä on olla johdonmukainen ja rehellinen.

Laaja verkosto on toimittajalle eduksi. Innanen ei koe olleensa koskaan eettisesti epäilyttävällä alueella lähteidensä kanssa.

– Jos et suosi heitä (lähteitä) jollain tavalla, en koe omalta kantiltani mitään riskejä. Kontaktiverkosto on toimittajalle aina suuri vahvuus. Olennaisinta on tietysti totuudenmukainen tiedonvälitys.

– En koe myöskään hankkineeni lähteitäni. Koen, että he ovat tulleet enemmän laadukkaan perustyöni kautta. Piirit ovat niin hyvin pienet, ja ihmisillä on tarve puhua asioista, jotka ovat heille merkityksellisiä, Innanen kertoo.

Innanen on palkittu journalismistaan Vuoden urheilutoimittajana 2018. Hän selvitti suomalaisessa urheilussa tapahtunutta seksuaalista häirintää. Innasen työ käynnisti Suomen urheilun eettisen keskuksen (SUEK) tekemän selvityksen häirinnästä jalkapallo- ja jääkiekkomajoukkueissa. SUEK jatkaa edelleen tutkimustyötään suomalaisen urheilun ja kilpaurheilun turvallisen ilmapiirin edistämiseksi, häirintä on noussut ihmisten tietoisuuteen, sen ennaltaehkäisemiseksi tehdään aktiivisia toimenpiteitä, ja uhreilla on kanavia kertoa kokemuksistaan ja saada apua.

Innanen on paljastanut myös dopingin ja tulosmanipulaatioon liittyviä uutisia.

– Juttujen ansioista olen osaltani ehkäissyt epäterveellisten alakulttuurien voimistumista kotimaisessa urheilussa. Yritän olla ennen kaikkea urheilutoimittaja, jolla ei ole mitään agendaa. Se pitää myös muistaa, että työskentelen uutis- talossa. Tehtäväni on tuottaa lisäarvoa.

– Mielestäni hyvä journalismi on mo-

←
Timo Innanen

nipuolista ja sisältää näkemyksiä, uutisiakin. Se on kriittistä ja positiivista. Sellaista mitä elämä on. Palvelen ihmisten tiedonjanoa parhaalla mahdollisella tavallani.

Intohimon ja osaamisen yhdistelmä

Hämeen Sanomien ja *Forssan Lehden* urheilutoimituksen esihenkilö Samuel Savolainen tarkkailee maailmaa maakuntalehden perspektiivistä. Savolaisen mukaan journalismin kaikkeen pohjautuvan peruskiven voi kiteyttää kahteen sanaan – luotettavaan tiedonvälitykseen.

– Parhaat journalistit tekevät hartiavoimin töitä palvellakseen lukijoita keräten ja varmentaen tietoa. Ammattitaitoa on myös se, että osaa esittää ne lukijalle laadukkaaseen muotoon. Kiinnostavan muodon löytäminen on tärkeä pala osaamista, Savolainen linjaa.

Ihmisillä on tarve puhua, kertoa. Tämä näkyy maakuntalehdessä toimitukseen saapuvina vinkeinä.

– Miksikään tiedotuskanavan jatkeeksi ei saa lähteä. Journalistiset päätökset on aina tehtävä toimituksen sisällä itenäisesti. Päätökseen vaikuttaa tietysti moni asia, joista yksi on aiheen yleinen merkittävyys ja kiinnostavuus.

Savolainen korostaa priorisointia. Arjessa niin on pakko tehdä.

– Journalistienkin kellossa on vain rajattu määrä tunteja, eikä kaikkea ehdi tekemään, vaikka kuinka haluaisi. Siksi täytyy osata myös priorisoida. Jos asiaa lähdetään tonkimaan, sitten alkaa normaali journalistinen prosessi. Eli sen hahmottaminen, että kuka asian voisi vahvistaa ja heille kysymyksien esittäminen, Savolainen valottaa.

Hän antaa myös reippaasti raippaa kollegoilleen.

– Se, mikä usein pelaajien tai vaikkapa valmentajien siirtouutisissa häiritsee, on se, että niistä saatetaan ihan mediasakin puhua ”huhuina”. Se on jotenkin halventavaa, koska niiden takana on aina tehty journalistista työtä.

Savolainen puhuu rohkeasti myös riskeistä, joita journalismi kätkee sisäänsä. Lähteiden kanssa työskentely ei ole läheskään aina ongelmatonta. Tilanteessa on kuitenkin helpompi toimia oikein, kun tiedostaa vaarat.

– Riskinä voi olla joillekin se, että on vaikeampaa antaa kritiikkiä luotettavalle lähteelle tai jopa jättää joku ikävä asia uutisoimatta, jos kokee jäävänsä lähteelle jotain velkaa. Journalismiin alttarilla pitää pystyä myös antamaan kritiikkiä luotettavalle lähteelle, vaikka sen hintana olisi lähteen loukkaantuminen ja kenties jopa lähteen tyrehtyminen.

Savolainen varoittaa toimittajia lyhyt-näköisyydestä. Verkostojen rakentaminen on pitkäjänteistä ja perustuu luotamukseen.

– Joku toimittaja saattaa ajatella, että urheiluhahmoja mielistelemällä ja myötäilemällä saa jonkinlaisen arvostuksen, mutta kehottaisin harkitsemaan, että voisiko sen kuitenkin menettää loputtomalla myötäilyllä. Silloin pitää miettiä, kenelle tätä työtä oikeasti tekee, eikä tätä tietenkään kenenkään arvostuksen takia pitäisi tehdä.

Urheilujournalismin rajoja etsimässä

”Journalisti ei saa käyttää asemaansa väärin”, sanotaan journalistin ohjeiden kohdassa 4. Toimittajan ei pidä käsitellä aiheita, joihin liittyy henkilökohtaisen hyödyntämisen mahdollisuus, eikä vaatia tai vastaanottaa etuja, jotka voivat vaarantaa riippumattomuuden tai ammatitieteen.

Journalistin aseman hyödyntäminen omaksi eduksi on koko ammattikunnalle kiusallista. Esimerkiksi pressikortin vilauttelu ilmaisen ottelulipun lunastamiseksi on rikkeenä vielä pienemmästä päästä, mutta surkeudessaan ammattikunnalle musertavaa. Siinä syödään omaa arvostusta.

Savolainen tunnistaa vaaran vaani-van. Ammattikunnalle ei ole myöskään eduksi, jos journalistin ja lähteen roolit hämärtyvät.

– Tiedän kyllä tapauksia, että urheilutoimittajat ovat olleet jopa urheiluhahmojen häissä vieraina, mikä kertoo suhteiden lähentymisestä jo uudelle tasolle. Sitten on saatettu jopa joku kirjakin kirjoittaa. Jokaisen on vedettävä toimintaansa viivat, jotka ovat usein vetten piirrettyjä. Toisille se onnistuu toisia paremmin. Lähelle saa mennä, mutta niin lähelle ei saisi ainakaan mennä, että ammattietikka kärsisi.

Savolainen pitää ammattiasiat erillään vapaa-ajanvietosta.

– En henkilökohtaisesti ymmärrä, enkä oikein siedäkään, esimerkiksi urheilutoimittajien veljeilyä urheiluhahmojen kanssa – varsinkin, jos se johtaa siihen, että kirjoitetaan vain se, mikä on kohteelle kivaa ja mukavaa. Teoriassa yksittäiset juhlimiset tuskin kenenkään ammattietikkaa mustaavat.

– Se kuitenkin mietityttää, miten puolueetonta journalismia voisi kirjoittaa esimerkiksi NHL:stä kirjoittava toimittaja, joka asuu juttukeikallaan suomalaisen NHL-tähden kotona. Tuollaisen ei pitäisi kuulua tähän hommaan, vaikka ystäväpiiriin tai jopa perhepiiriin joillekin voisi urheiluhahmoja kuulua luonnosta syistä, Savolainen pohtii.

Julkisen sanan neuvosto on linjannut,

että toimittajan täytyy kestää kriittistä palautetta. Miten se on mielestäsi sinulta onnistunut?

– Olen urallani ottanut paljon kantaa asioihin. Jotkut arviot ovat varmasti osoittautuneet vääräksi, vaikka asioissa olisikin joskus voinut olla lieventäviä asianhaaroja. Niin käy varmasti kaikille, jotka ovat joskus arvioineet vaikkapa jotain tulevaisuuteen liittyvää tämän hetken perusteella.

– Haluan kuitenkin uskoa, että asian-tuntemus on vuosien varrella noussut sellaiselle tasolle, että olen useammin ollut oikeassa kuin väärässä – ja toivon tietysti, että lukija näkisi asian samoin.

Savolainen nauttii työstään ja liittyy siihen usein termin intohimo. *Hämeen Sanomat* on tarjonnut hänelle sitä sekä journalistista haastetta.

– Yksi abstrakti tavoitteeni lähtiessäni nykyiseen työhöni oli pyrkiä etsimään maakuntalehtien urheilujournalismin rajoja. Niin uutistuotannossa, syventävissä artikkeleissa kuin ymmärryksen lisäämisessä.

– Olemme pystyneet toivottavasti paitsi lisäämään valtakunnallisesti merkittävää journalismia, mutta myös leipäämme ja voitamme – eli paikallisuusjournalismin laatua ja arvoa. Lukija on kuitenkin lopulta tuomari.

Journalismissa onnistuminen ei ole Savolaisen mukaan resurssikysymys, vaikka sitä usein helppona alibina pidetäänkin.

– Tämä on intohimo- ja osaamiskysymys. Onnistuminen vaatii rinnalle paljon hyviä ja intohimoisia tekijöitä, joita onnekseni on ollut paljon. Jokainen uutisvoitto ja hieno yksittäinen erityisen hyvä juttu on aina pieni voitto, josta voi olla ylpeä. Ja pitääkin olla, että intohimo säilyy yllä, Savolainen toteaa.

Artikkelissa hyödynnetyt lähteet:

Tyylikirja | Haastattelun oikeudet ja poikkeukselliset haastattelutilanteet | Lähdesuoja - STT

Lähdesuoja_raportti1.pdf (hssaatio.fi)

Tutkiva journalismi käsitteli valtaa ja salattua tietoa – Tiellä sananvapauteen

Journalistin ohjeet ja liite - Journalistin ohjeet - JSN

JYX - Tutkiva journalismi : journalistinen suuntaus ja suomalaisen journalismin tutkivuus (jyu.fi)

Tutkivan journalismin yhdistys – tutkiva.fi

JSN - JSN - JSN

Journalisti — Suomen Journalistiliiton ammattilehti ♦

Aplodeja parhaalle liberolle!

ammattiliitto
pro

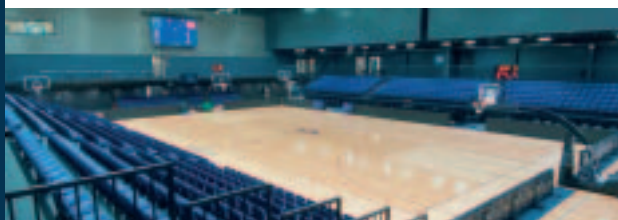
liitypro.fi proliitto.fi

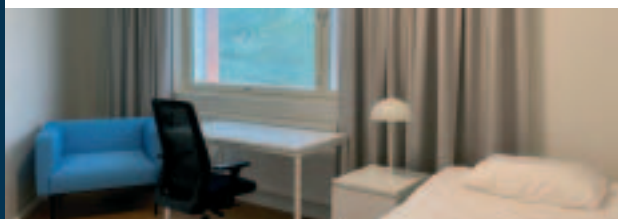
URHEA

Suomalaisen urheilun sydän keskellä Helsinkiä

Huippu-urheilun olosuhteet Urhea-kampuksella

Urhea-kodissa majoitus vaikka yhdeksi yöksi

URHEA

Mäkelänkatu 47, 00550 Helsinki

www.urhea.fi

www.urhea-halli.fi

www.urheakoti.fi

KISIS

urheilopiste kisakeskus idrattsinstitut

**LIKKUMISEN ILOA YMPÄRI VUODEN
LÄHELLÄ FISKARSIN RUUKKIA!**

MONIPUOLISET HARJOITTELUPUITTEET
HARRASTAJILLE, URHEILJOILLE, VALMENTAJILLE,
SEUROILLE, LIITOILLE JA PERHEILLE. Tervetuloa!

KISAKESKUS.FI

IRTONUMERO 4,00 (sis. 1vv.) N:o 190 LAUANTAINA, 18. PÄIVÄ HEINÄKUUTA 1987 025163-87-29 ● ● ●

VIIKONVAIHDE

SM-uinneissa sähinää:

SEXYT UIMA- PUVUT PANNASTA

Vuosi sitten kielletyt seksikkään läpikäyneet naisten uimapuvut varustivat päähuoneen SM-uuintien avauspäivänä Helsingissä.

Sivu 32

STADIN
KAUNEN
LAPPU-
LIISSA

Sivu 27

"Kikka" karkuu televisiossa

MISS URHEILU- RUUTU!

Television urheiluruutujen kesäinen pristäjä on Kirsti Pohjaväre, 25. - Pidän esiintymisestä ja iloista ihmisistä, sanoo "Kikka", sivu 23

Victory, Nikko, Neumann, Marja ja...
Istuvalla voittajalla

KENESTÄ MUSIIKIN KUNINGAS?

Sivu 13

Näyttelijä ja lemmikit:

VEIKKO HONKASEN VIHREÄ KESÄ

Sivu 14-17

Kirsi Tiihonen
Savonlinnan jälkeen:
"VOITTO
VIE
ETEENPÄIN"

Sivu 13

SÄÄ

Suomi kuuluu lämpöisinä kesäpäivinä kirkkaan auringon alle. Sää on viikonlopun aikana selkeää ja poutaista, mutta lämpötila ei ole vielä kunnolla noussut.

Miss Urheiluruutu

Suomalaisten olohuoneisiin sukelsi 1980-luvulla **Kirsti "Kikka" Pohjaväre**. Hänen jälkeensä tv:ssä on nähty yhä enemmän naisia – myös urheiluohjelmien juontajina ja toimittajina.

– Minusta tämä kuva kuvaa tätä aihetta kaikkein parhaiten.
Ja se teksti: "Miss Urheiluruutu"!

Teksti: Antti Salo Kuva: Kirsti Pohjaväreen kotialbumi

Kyseessä on Iltalehden viikonvaihteen liitteen etusivu vuodelta 1987. Liitteen kannessa poseeraa iloinen *Urheiluruudun* ankkuri, 25-vuotias Kirsti "Kikka" Pohjaväre.

Nuori nainen sai huomiota iltapäivälehdistössä myöten aloitettuaan tv-urheilun toimittajana vuonna 1985. Kuten YLE:n tapoihin kuului, toimittajat kiersivät säännöllisesti myös ankkurivuoroissa. Joten kun Pohjaväre liittyi YLE:n urheilutoimitukseen, oli selvää, että parin viikon kuluttua hän esiintyisi myös ruudussa. Mitään isoja juhlallisuuksia Pohjaväre ei muista asiaan liittyneen. Nimi vain ilmestyi työvuorolistalle ja sitten menttiin.

– Ei jäänyt mielikuvaa, että olisi erityisesti pohdittu, että olin nainen ja tästä tehdään iso juttu, hän muistelee.

Ajan henki oli se, että tv-kanavia oli kaksi eikä radiossakaan alkanut kuulua paikallisasemien kuin myöhemmin 1980-luvulla. Se tarkoitti sitä, että televisio oli kansakunnan puheenaiheissa korkealla.

– Sellaisella ohjelmalla kuin *Urheiluruutu* oli paljon katsojia.

"Kikka" tunnistettiin kadulla ja lehdet kirjoittivat. Aina kaikki palaute ei ollut positiivista.

– Se että nainen oli ruudussa, herätti eräänlaisia ajatuksia puolesta ja vastaan. Kerran lähetyksen jälkeen toimitukseen soitti joku ja keskus kytki sen minun puhelimeeni. Viesti oli: *"Pois se nainen sieltä ruudusta, urheilu menettää uskottavuuden, kun nainen siitä puhuu"*, Pohjaväre kertoo.

– Se on jäänyt mieleen, kun hän oli niin vihainen. Jopa tällä tavalla se koettiin.

Myrskyt olivat silloin pienempiä kuin nyt. Ei ollut sosiaalista mediaa, ja jos jo-

ku puri hammasta, hän puri sitä usein kotonaan tai lähipiirinsä kanssa. Yksittäisiä palautteita kummempaa Pohjaväre ei muista.

– Se oli maltillista ja pientä.

"Mikään muutos ei tapahdu kertaheitolla"

Haastattelun aikana Pohjaväre mainitsee monta kertaa myös **Hilla Blombergin** nimen.

– Haluaisin sanoa niin, että olimme Hillan kanssa ensimmäisiä naisia. Olimme siellä yhtä aikaa.

Kun naisia alkoi näkyä urheilulähetyksissä, se poiki myös erilaisia yhteydenottoja. Naiset saattoivat soittaa ja ehdottaa, että eikö nyt olisi hyvä aika näyttää myös naisten urheilua enemmän, kun kerran naisia on ankkureina.

– Kysyin sitä. Muistan, että silloin sanottiin: *"Kun ei niitä pelejä käy paikan päälläkään katsomassa kuin muutama hassu ihminen, ei niillä ole katsojia"*.

"Se että nainen oli ruudussa, herätti eräänlaisia ajatuksia puolesta ja vastaan. Kerran lähetyksen jälkeen toimitukseen soitti joku ja keskus kytki sen minun puhelimeeni. Viesti oli: *"Pois se nainen sieltä ruudusta, urheilu menettää uskottavuuden, kun nainen siitä puhuu"*"

Urheiluruudun ex-ankkuri
Kirsti "Kikka" Pohjaväre

– En ruvennut sitä asiaa ajamaan. Ei ollut siinä vaiheessa kypsyyttä.

Pohjaväre ei pidä itseään naisasiana, joka olisi ajanut naisten lajeja ruutuun tai puhunut naisten urheilun puolesta. Sen sijaan hän toi toimitukseen uusia tapoja tehdä töitä. Ihan kaikki niistä eivät aina olleet pomojen mieleen, mutta kokemusta karttui.

– Haastoin tekemisen tapaa ja muotoa. Kerran esimerkiksi tehtiin lainaohjaajan kanssa lähetys sillä tavalla, että juonsin joka jutun jostain urheilupaikalta ulkoa. Uintijutun juonsin uikkarit päällä uimastadikalla kolmen metrin laudalla. Tein juonnon ja hyppäsin veteen. Toinen juonto oli vaikka lenkkipolulta. Koko lähetys tehtiin niin, että paikat liittyivät juttuihin tai lajeihin. Palautetta tuli: päälliköt eivät tykänneet siitä, Pohjaväre nauraa hyväntahtoisesti.

Pohjaväre päätyi YLE:n tv-urheilutoimitukseen radion kautta. Hän pääsi 17-vuotiaana lukiolaisena kesätöihin radioon juontamaan nuorten sävellahjaa. Myöhemmin vuonna 1983 hän haki YLE:lle toimittajaksi, koska paikka oli aiemmilta vuosilta tuttu. Jyväskylän yliopiston liikuntatieteiden opiskelija sai paikan urheilutoimituksesta.

Myöhemmin hän on ollut välillisesti vaikuttamassa tai ainakin näkemässä naisten esiinmarssia tv-urheilussa. Hän toimi 2000-luvun alussa kouluttajana Vierumäellä, josta ponnisti urheilujournalisteja – miehiä ja naisia.

– Aika muuttuu vähitellen, kuten historiassa aina tapahtuu. Mikään muutos ei tapahdu kertaheitolla. Joskus tarvitaan, että tulee uutta sukupolvea, jolla on uutta näkemystä ja uusia ajatuksia. Kun nykyään katsoo, on itsestäänselvyys, että urheilussa on naisia toimittajina vähintään saman verran kuin miehiä. ♦

Onnittelemme 90-vuotiasta Urheilutoimittajain Liittoa!

SUOMEN PAINILIITTO

SUOMEN PURJEHDUS JA VENELY
SEGLING OCH BÅTSPORT I FINLAND

Lämpimät onnittelut
Urheilutoimittajain Liitolle!

BILANSSI

EST. 1971

REHELLISTÄ PUHETTA HYVILLE YRITYKSILLE

Emma Hyypä on tyytyväinen työnantajaansa.

– Yle on paikkani, eikä minulla ole missään vaiheessa ollut toiveena päästä sieltä mihinkään muualle.

Nuoresta toimittajasta polvi paranee

Tie urheilutoimittajaksi käy monen mutkan kautta

Urheilutoimittajan työ on monen nuoren unelma-ammatti. Tie vakituiseen työhön voi olla pitkä, eikä kahta samanlaista polkua ole. Journalistisille osaajille polun päässä on edelleen töitä – myös vakituista.

Teksti: Esko Hatunen Kuvat: Maija Kautto, Tony Pietilän kotialbumi, Anni Saarelan kotialbumi

Emma Hyypä on työskennellyt Yle Urheilussa vuoden 2019 alusta. Entisenä kilpayleisurheilijana häntä motivoi työssä urheilun tulokset ja ennen kaikkea ihmiset niiden takana.

– Urheilijan arkinen puurtaminen kiinnostaa minua, vaikka se suuren yleisön mielestä voi olla tylsää.

Hän valmistui Lahden Salpausselän lukiosta 2014. Saman vuoden elokuussa

3000 metrin esteitä päälajinaan juossut yleisurheilija sai stipendin Boise State Universityyn Yhdysvaltain Idahossa.

Hyypä opiskeli neljä vuotta viestintää ja journalistiikkaa haaveenaan urheilutoimittajan ammatti. Hän palasi vuonna 2018 Suomeen ja pääsi vapaaehtoiseksi nuorten yleisurheilun MM-kilpailuihin Tampereelle. Siellä hän työskenteli viikon flash-toimittajana ja sai sen jälkeen keikkoja Suomen Urhei-

luliitolta ja työskenteli myös Aalto-yliopiston viestinnässä.

– Hain syksyllä Ylen Kotkan ja Kuopion aluetoimituksiin, joihin en tullut valituksi. Joulukuussa pääsin Yle Urheilun haastatteluun. Kyseessä oli itse asiassa kesätyö, ja meitä aloitti kolme tammi-kuussa 2019.

Sopimusta jatkettiin ja toukokuussa 2021 hänet vakinaistettiin.

– Se, että pääsin alalle, oli niin monen ►

Korona-aikana Tony Pietilän työhuone on ollut pääsääntöisesti kotikonttorilla.

tekijän summa. Minulle sattui tulemaan vastaan oikeita ihmisiä, jotka uskoivat minuun ja luottivat, että minussa on potentiaalia. Se ei ollut itsestään selvää, mutta minä pääsin lopulta sinne, minne halusinkin.

Uutta kehittämässä

Pääpaino 26-vuotiaan Emma Hyypän työssä on digitaalisissa sisällöissä ja sitä kautta nuoremman yleisön tavoittamisessa.

– Kokeilemme Yle Urheilussa uusia tarinankerrontamuotoja. Esimerkiksi Instagram-stooreista on kopioitu kerrontatapa, jossa klikataan slideja eteenpäin. Niitä sanotaan meillä korttitarinoiksi, joita julkaistaan useampi viikossa.

Formaatti mahdollistaa sisällön jakamisen nuoren yleisön suosimissa sosiaalisen median kanavissa. Tämä vaatii urheilun ymmärtämisen lisäksi monipuolista osaamista.

– Perehdytin juuri kahta uutta työntekijää ja tajusin, kuinka paljon erilaisia järjestelmiä Ylellä on. Niihin pitää suhtautua avoimesti ja kärsivällisesti ja antaa tarvittaessa palautetta ja kehitysehdotuksia.

– Ylellä on tosi osaava tekninen puoli. Jos joku juttu tai työkalu ei toimi, sitä pystytään parantamaan.

Hyypä pitää työpaikastaan ja -yhteisöstä.

– Vaikka olin vähän nuorempi ja ollut vain lyhyen aikaa alalla, pääsin hyvin porukkaan sisään. Se on minulle tärkeää työssä jaksamisessa.

– Koen, että työtäni ja ammattitaitoani arvostetaan iästä ja sukupuolesta riippumatta.

Entisenä kilpaurheilijana Hyypä pitää työskentelystä urheilutapahtumissa, joista hän sai kokemusta kesällä 2021 yleisurheilun parissa. Hän toivoo pääsevänsä työskentelemään isommillakin areenoilla.

– Kun pikkuhiljaa olen päässyt mukaan näihin yleisurheilutuotantoihin, olisi olympialaiset jossain vaiheessa tietysti iso unelma. Ylipäätään toivon, että saan työssäni uusia haasteita.

Haave voi toteutua myöhemmälläkin iällä

Tony Pietilä työskentelee tarvittaessa töihin tulevana urheilutoimittajana IS Urheilussa ja välillä hän tekee juttuja myös *Urheilulehteen*. Hänellä on työkokemusta ja koulutusta myös kaupalliselta alalta, mutta on vihdoin 34-vuotiaana haaveammatissaan.

Pietilä pyki lukion jälkeen opiskelemaan journalistiikkaa, mutta yliopiston ovi ei avautunut. Hän pääsi opiskelemaan liiketaloutta ja suoritti opinnot lähes valmiiksi – lopputyötä lukuun ottamatta.

– Jossain vaiheessa alkoi tuntua, että tämä ei ole sellainen juttu, joka kiinnostaisi niin paljon, että sitä haluaisi loppuelämänsä tehdä. Mietin asioita jonkin aikaa ja hain ja pääsin Laajasalon opiston urheilutoimittajalinjalle.

Vuoden koulutuksen aikana Pietilä oli harjoittelussa *Ilta-Sanomien* urheilu-

toimituksessa. Valmistumisen jälkeen alan töitä ei vielä löytynyt ja hän haki Haaga-Helia ammattikorkeakouluun journalismin koulutusohjelmaan.

– Olen aina ollut kiinnostunut kielestä ja oikeinkirjoituksesta ja ollut ihan hyvä niissä. Lisäksi totuuden etsiminen on ollut aina kiinnostavaa, vaikka toisaalta – onko sellaista olemassakaan, Pietilä hymähtää.

Harjoittelunsa Pietilä teki jälleen *Ilta-Sanomien* urheilutoimituksessa ja on sen jälkeen tehnyt sinne säännöllisen epäsäännöllisesti töitä – kuitenkin enenevässä määrin. Hän kaipaa silti turvampaa työsuhdetta.

– Vakipestit ovat kyllä kiven alla. IS Urheilussakin on toimittajia, jotka ovat tehneet siellä töitä pidempään kuin minä, mutta heitäkään ei ole vakinaistettu.

Aluksi Pietilä teki IS Urheilulle työtä freelancer-sopimuksella nollatuntisopimuksen lisäksi. Sittenmin palkka on maksettu jälkimmäisen mukaan, mikä on työntekijän näkökulmasta hyvä asia, sillä se kartuttaa esimerkiksi eläkettä.

– Suhteessa vakinaiseen työsopimukseen, ei siinä ole silti kovin paljon hyviä puolia – paitsi ehkä se, että sopimus mahdollistaa työskentelyn useammalle työnantajalle samaan aikaan.

Näytön paikat on hyödynnettävä

Pietilällä on selkeä näkemys, miten vakituista urheilutoimittajan pestiä kohti voi edetä.

– Kun saa mahdollisuuksia, pitää tehdä työnsä hyvin. Kannattaa olla myös aloitteellinen ja heitellä ideoita, kun niitä tulee mieleen. Sillä voi osoittaa myös omaavansa uutisvainua.

Koulutus antaa valmiudet, mutta työ opettaa. Muun muassa journalistinen tyyli ja kieli on hioutunut Pietilän työskentelyssä IS Urheilussa. Myös ruotsin kieli on kehittynyt naapurimaan urheilumedioita seurattaessa.

– IS:n toimituksessa kollegoilta on saanut paljon apua ja palautetta muun muassa kirjoittamisesta. Se on ollut minulle tosi tärkeää.

Muutaman vuoden aikana Pietilä on havainnut muutoksen iltapäivälehden urheilun sisällöissä. Seikkaperäinen kuvaus urheilutapahtumista on aika turhaa, kun moni on nähnyt ne jo suorassa lähetyksessä.

– Raportoinnin sijaan etsitään tapahtuman sisältä tarinaa, joka olisi kiinnostava.

Ensimmäiset askeleet Jatkoajassa

Moni urheilujournalismista elantonsa tienaa on saanut ensimmäiset journalistiset kokemuksensa suomalaiseen jääkiekkoon keskittyneessä Jatkoajassa. Näin myös **Anni Saarela**, joka aloitti julkaisussa vuonna 2013. Pian hän sai jo freelance-avustajan ja kesätoimitajan töitä *Kouvolan Sanomista* ja syksyllä 2016 hän aloitti journalismin opinnot Haaga-Helia amk:ssa.

Opintojen aikaisen harjoittelun Saarela teki Mtv:llä syksyllä 2018, jonne sai nollatuntisopimuksen harjoittelun jälkeen.

– Tein kyllä oikeastaan täyttä viikkoa ja kesällä 2019 vaihdoin *Iltaalehteen* ja olen ollut siitä asti siellä.

Urheilutoimittajan työ on Saarelan mukaan ollut kutakuinkin sitä, mitä hän on odottanut kiireineen ja aikapaineineen. Työ on ollut monipuolista: välillä

deskin verkkovuoroja ja välillä puurtamista omien juttuideoiden ja -aiheiden kimpussa. Kaikki aiemmissa töissä ja koulutuksessa hankittu osaaminen on ollut käytössä.

– *Iltaalehdessä* aloittaessani kaikkien uusien toimittajien työnimike oli monimediatoimittaja. Se tarkoittaa sitä, että pitää osata vähän valo- ja videokuvata, ja esimerkiksi *Iltaalehden* etusivulla näkyvät juttujemme peruskuvat tuotam- me itse.

Journalismin koulutusohjelmassa Saarela oppi muun muassa käyttämään tiedon visualisointiin tarkoitettua verkkopohjaista Infogram-ohjelmaa, joka on käytössä lähes joka viikko.

– Aina voi silti oppia lisää. Meillä on *Iltaalehdessä* jonkin verran erilaisia koulutuksia, esimerkiksi tiedonhankinnasta, jotka ovat hyödyllisiä, jos vain ennättää osallistua.

Yllättäviä näkökumia ja tarinoita kaivataan

Työuransa aikana Anni Saarela on huomannut, että niin sanotusta ”kustannus- tehottomasta raportoinnista” urheilussa on luovuttu esimerkiksi jääkiekon Liigan osalta. Sähkeitä tehdään toimituksesta käsin ja soitetaan, jos kommentteille tai lisätiedolle on tarvetta.

– Lukijat kaipaavat ennen kaikkea laatusisältöjä. Ihmiset ovat jo tottuneet etsimään tulokset netistä, ja nyt tarvitaan toimittajilta enemmän ajatuksia, näkökulmia ja kommentteja – yllättäviä kulmia ja henkilötarinoita, uniikkeja ja omia aiheita, Saarela tiivistää.

– Tuntuu, että urheilujournalismia ei ole enää vain pelitapahtuma tai suoritus, vaan siellä takana on ihminen. Tämä kulma nousi esiin kesäolympialaisten aikana, kun kirjoitettiin esimerkiksi urheilijoiden mielenterveysasioista.

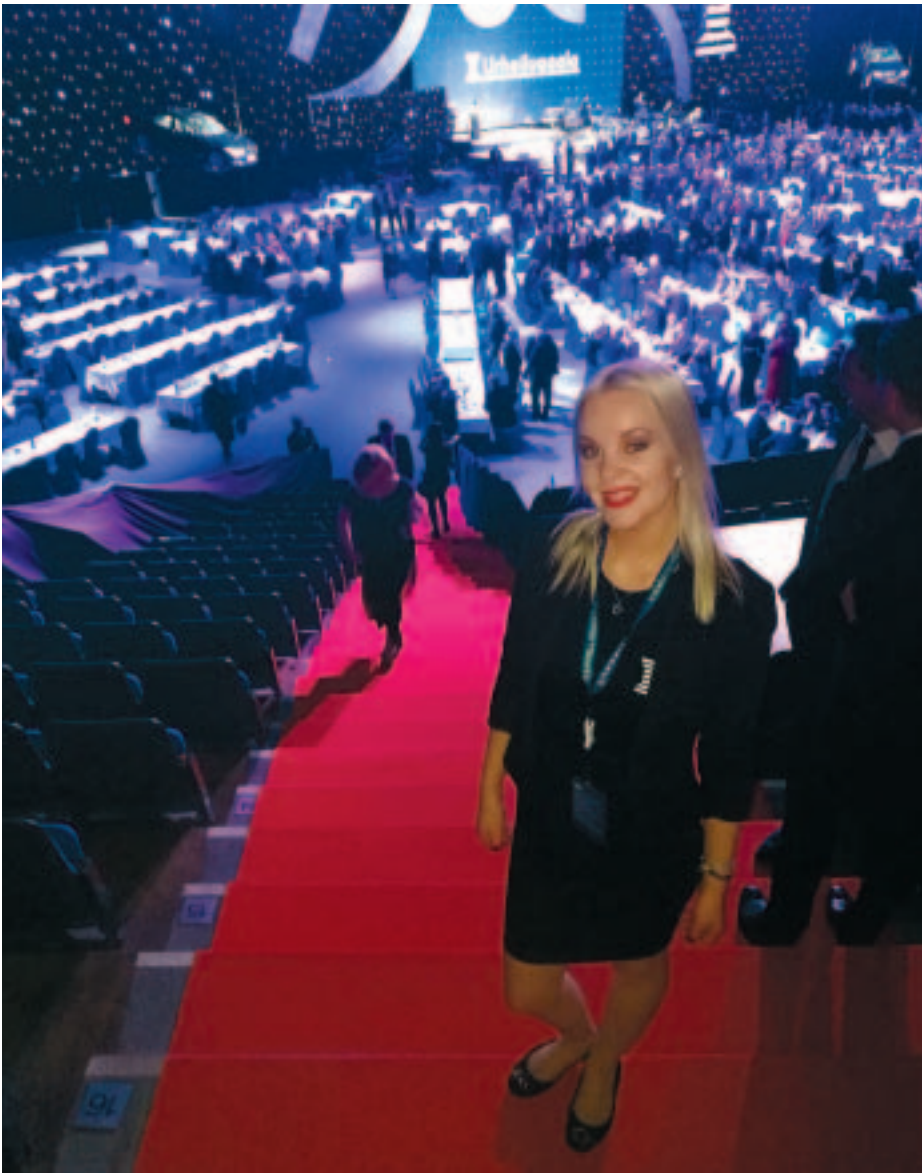
Korona-aika toi moneen mediataloon yt-neuvottelut, mutta tilanne on kohen- tunut yllättävänkin nopeasti.

– Nyt tilanne tuntuu tasaantuneen ainakin *Iltaalehdessä* ja meille on rekrytoitu uusia ihmisiä.

Kovin pitkälle tulevaisuuteen 24-vuotias Saarela ei ajatuksiaan työnsä ja urasuunnittelun osalta vielä luo. Päällimmäisenä mielessä on helmikuu 2022.

– En tiedä saisinko sanoa julkisesti, mutta olen lähdeissä urheilutoimittajana Pekingin olympialaisiin.

– Niin kauan, kun työssä on hyvä ilmapiiri ja löytyy itseäni kiinnostavia työtehtäviä, niin kaikki on hyvin. ♦

←
Opiskellessaan journalismia Haaga-Helia amk:ssa Anni Saarela oli mukana tuottamassa sisältöjä Urheilugaalan viestinnässä tammikuussa 2018.

60-vuotias Radio ja -televisiotoimittajien liitto
onnittelee 90-vuotiasta
Urheilutoimittajain Liittoa!

Kannattaako työelämässä pelata yhteen?

**Teollisuus
liitto**

Teollisuusliitto on Suomen Lentopalloliiton pääyhteistyökumppani

Vastuullisuus on urheilujärjestöjen uusi ydintehtävä

Kuva: Ilari Lahtinen

Korona-ajan ja sen tuomien toiminnallisten ja taloudellisten haasteiden on nähty luovan jopa eksistentiaalisia uhkia erilaisille urheilun toimijoille Suomessa. Kaupallinen urheilu ja kotimaan ammattilaissarjat ovat seuroiltaan osin velkaisia, vanhoja maksavia asiakkaitaan menettäneitä ja uusia asiakkaita heikoin tuloksin löytäneitä toimijoita. Urheilulisen tuotteen tasalaatuisuus ja kehitys on sekin oma seurannaishaaste seuroille. Järjestöpuolen urheilutoimijat taas ovat menettäneet paljon vapaaehtoisia sekä lapsia ja nuoria toiminnastaan jo kahden rajoitusten täyteen vuoden ajan. Kaikkein innokkaimmat harrastajat kyllä pysyvät tai ainakin palaavat toimintaan mukaan, mutta pelkkä ohjatun liikunnan riemu tai kansalaistoiminnan yhteisöllinen polttoaine eivät enää riitä entisaikojen tapaan. Suomen demografiasta kriisistä puhumattakaan. Julkisen sektorin mahdollisuus tukea liikuntaa ja huippu-urheilua on koronanjälkeisessä yhteiskunnassamme – Veikkaukseen sidottuna tai ilman – sekin suuri kysymysmerkki.

Mitä siis jää jäljelle, jos perinteiset suomalaisen liikunnan ja urheilun kaikki kolme sektoria ovat pulassa? Vastaus on neljännen sektorin, eli muodollisesti järjestäytymättömän ja erityisesti fyysiseen tai digitaaliseen lifestyle-urheiluun keskittyneiden toimijoiden riemunmarssi, tai perinteisten urheilutoimijoiden ydintehtävien rohkea päivittäminen. Neljännen sektorin kasvua ei pidä pelätä tai arvottaa ”vähemmäksi” urheiluksi kuin etabloituneen kentän toimintaa. Voihan olla, etteivät 2000-luvulla syntyneet lapset enää määritä urheilussa ”menesty-

mistäkään” hierarkkisiin himmeleihin sidottujen organisaatioiden kilpailutapahtumissa pärjäämisenä ja siten tavoittelemisen arvoisena. Toisinaan ajatellen, että touché, lapset ne viisastuvat sukupolvi kerrallaan. Haluan kuitenkin uskoa ja tehdä työtä perinteisten toimijoiden uuden kukoistuksen eteen.

Urheiluorganisaatioiden ydintehtävät liittyvät lähes poikkeuksetta jonkun tietyn urheilumuodon kilpailu- ja harrastetoiminnan mahdollistamiseen ja kehittämiseen. Osakeyhtiöillä päälle tulee vielä voitontavoittelu omistajille, jolloin viihde nousee urheilullisuuden rinnalle (mikä ei sekään väärin ole). Jotta suomalainen urheilu voisi kauttaaltaan hyvin ja kasvaisi, tulisi mielestäni uskottavasti, monipuolisesti, viestiltään taitavasti ja kaiken kaikkiaan aggressiivisesti toteutetun yhteiskuntavastuun nousta tasaveroiseksi ydintehtäväksi jokaiselle organisaatiolle. Meidän tulisi yhteisesti siis kurkottaa oman kenttämme ulkopuolelle.

Syyt tälle ovat paitsi ilmeisen normatiivisia, kuten yhteiskunnan ja ympäristön hyvinvoinnin ja yleisten moraalihyveiden vaaliminen, mutta etenkin pragmaattisia. Konsulttijätti PwC:n tuore urheilun globaalien megatrendien raportti tiivistää ilmiön: 84% kansainvälisistä urheilujohtajista näkee sidosryhmien vaativan enemmän vastuullisuutta urheiluorganisaatioilta. 82% näkee yhteiskuntavastuun suurena kaupallisenä mahdollisuutena urheilulle ja 74% pelkää ulkoisen rahan kaikkoavan, jos teot eivät ala heti. Yhteiskuntavastuun keskeisiä ulottuvuuksia urheilussa ovat ilmasto ja ympäristöön, taloudelliseen oikeudenmukaisuuteen, sekä

yhteisön ja palveluketjun sosiaaliseen hyvinvointiin liittyvät vaateet. Näiden lisäksi erityismaininnan raportissa saa urheilujärjestöjen hyvä hallinto. Sisäinen vastuu kun on myös ulkoista silloin kun asiakkaat lasketaan Suomessakin miljoonissa. Siitä urheiluorganisaatioiden kannattaa aivan ensiksi aloittaa – ja juhluvuottaan viettävän Urheilutoimittajain liiton jäsenten jatkaa tutkimistaan. Pitkässä juoksussa kenties suurin palvelus, mitä urheilumedia voi Suomessakin urheilun hyväksi tehdä, on kriittisen ja tarvittaessa armottomankin tarkastelun kautta tuoda vastuullisuuden epäkohdista julki ja siten ulkopuolisen paineen myötä muutettaviksi. Siihen kun ei urheiluyhteisö yksin taida pystyä.

Sami Itani

Suomen Urheiluliiton puheenjohtaja

90 VUOTTA

URHEILUTOIMITTAJAIN
LIITTO

VUODEN URHEILIJA -ÄÄNESTYS

13.-30.12.2021

www.vuodenurheilija.fi

Kaikki Urheilumuseon urheilutoimittajille ja tietokirjailijoille tarjoama perinteinen palvelu on taas ennallaan.
– Aina kannattaa ensin soittaa. Se ei maksa mitään, neuvoo Urheilumuseon tietopalvelukoordinaattori Matti Hintikka.

Urheilumuseon tietopalvelusta faktapohjaa kirjoittamiseen

Koko suomalaisen urheilun tarina tarjolla

30 000 kirjaa, kaksi ja puoli kilometriä arkistohyllyjä, runsaat puoli miljoonaa valokuvaa. Kaikki näetisti järjestyksessä ja sen vuoksi helposti löydettävissä. Siinä Urheilumuseon tietopalvelun valtiit kaikkien urheilukirjoittajien palvelemiseksi.

Teksti ja kuva: **Matti Hannula**

"Pääsääntöisesti saman katon alla on täällä tarjolla kaikki suomalaiset urheilukirjat. Toki kokoelmista puuttuu joitakin yksittäisiä teoksia syystä tai toisesta, mutta puutepuolta täydennetään koko ajan."

Urheilumuseon tietopalvelukoordinaattori
Matti Hintikka

kin yksittäisiä teoksia syystä tai toisesta, mutta puutepuolta täydennetään koko ajan, Hintikka kertoo.

– Käytännössä tarjolla on koko suomalaisen urheilun tarina alkuperäislähteineen. Yhtä olennaista kuin tiedon oikeellisuus, on lähdekritiikki; kuinka luotettava lähde on.

Useammankin eri osoitteen evakomatalla Urheilumuseon palvelu oli hyvin rajattua. Arkistopalvelut pyrittiin kuitenkin koko ajan pitämään toiminnassa.

– Arkistoista puheen ollen on valitettavaa, että joidenkin melko suurtenkin lajiliittojen ja seurojen ottelupöytäkirjoja ja asiakirjoja ynnä muuta on heitetty roskiin. Niitä ei sen jälkeen tietenkään saa enää mistään.

Kadonneiden kirjojen aiheuttamia aukkoja on helpompi paikata.

– Lähtökohtaisesti meillä on kellarivarastossa tuplat kaikista. Tietyistä antikvariaateista on myös mahdollisuus saada hankittua puuttuvia teoksia, ja myös itse kierrättämme ylimääräisiä kappaleita näiden antikvariaattien kautta.

Soitto ei maksa mitään

Kaikki Urheilumuseon urheilutoimittajille ja tietokirjailijoille tarjoama perinteinen palvelu on taas ennallaan.

– Aina kannattaa ensin soittaa, joko minulle tai erityisasiantuntija **Vesa Tikanderille**. Se ei maksa mitään, Hintikka ohjeistaa.

– Toki sähköpostiakin voi laittaa, mutta tarkentavat kysymykset selviävät nopeimmin soittamalla.

Yhteystiedot löytyvät Urheilumuseon verkkosivuilta.

Urheilumuseosta löytyy niin sanottu tutkijatala, jonne haluttu materiaali kiikutetaan vierailijan tarkasteltavaksi.

– Kirjojen ja lehtien osalta ei aikaa tarvitse etukäteen varata, mutta jos esimerkiksi haluaa käydä läpi vanhoja ottelupöytäkirjoja, pitää tarpeesta ilmoittaa etukäteen, jotta ehdimme hakea halutut arkistomateriaalit valmiiksi esille. Jos ei niitä löydy talosta, kuljetukset etävarastostamme tapahtuvat pääsääntöisesti vain kerran viikossa.

Urheilumuseon tietopalveluun kannattaa olla yhteydessä myös valokuvaasioissa.

– Meillä on runsaat puoli miljoonaa valokuvaa, ja hyvällä prosentilla on tiedossa myös kaikki kuvissa olevat henkilöt sekä kuvauspaikka ja -aika, eikä tyyliin "Pojat pelaavat palloa 1900-luvun alussa".

Painotuotteisiin ja sähköisiin julkaisuihin käyttömaksu on 60 euroa per kuva. Isompiin kuvamääriin on neuvoteltavissa tukkuhinnat.

Lainaaminen loppui

Sellainen muutos huonompaan on evakoaajan jäljiltä tapahtunut, että kirjoja ei voi enää Urheilumuseosta lainata.

– Se vaatisi tuplat hyllyihin, eikä meillä ole tilaa kuin yhteen käsikirjakokoelmaan. Hintikka perustelee.

– Kun kirjoja ei lainata ulos, saa jokainen aina haluamansa kirjan täältä tutkittavakseen. Kännykkäkamerakuvien ottaminen kirjan sivuista on sallittua kuten käyttökin tekijänoikeuksia kunnioittaen tietyksi.

Kauempaa ei välttämättä kannata matkustaa paikan päälle. Urheilumuseo hoitaa arkistomateriaaleihin perustuvat tilastotyöt kohtuullista korvausta vastaan.

– Lähtökohtaisesti taksa on 55 euroa tunnilta. Suuritoisempien tilausten osalta hinnasta voidaan sopia etukäteen erikseen. Arvioimme työhön kuluvan ajan ja teemme tarjouksen. Se on monissa tapauksissa kannattavampaa kuin matkustaa tänne istumaan tuntikausiksi, Hintikka vinkkaa.

Kokemusta on

Hintikka aloitti Urheilumuseon tietopalvelussa vuonna 1990, Tikander viitosen vuotta myöhemmin. Hintikka on piipahtanut välillä muissa, muun muassa urheilutoimittajan töissä. Kaksikolla on kuitenkin yhteensä noin 50 vuoden kokemus alalta.

– Henkilökunnan vaihtuvuus on muutenkin ollut varsin vähäistä. Nuorta, kyvykästä työvoimaa on onneksi viime aikoina tullut joukkoihin.

Olympiastadionin remontin yhteydessä remontoitiin myös Urheilumuseon tilat.

– Hyllymetrit pysyivät samoina, mutta katto on nyt matalammalla. Sen vuoksi tuntuu ehkä ahtaammalta. Mutta tuskin se asiakastiloissa haittaa. Tutkijalle riittää, että pääsee levittämään aineiston pöydälle.

Eikä Urheilumuseon tietopalvelu ole pelkästään kiinni historiassa, vaan myös tässä ajassa.

– Olemme 1990-luvun lopulta lähtien vastanneet Suomen olympiajoukkueiden mediapaketeista ja vastaamme niistä myös Pekingin kisojen osalta, Hintikka kertoo.

– Urheilumuseolla on viime aikoina ollut myös useita omia urheilukirjaprojekteja. Myös sen on katsottu sopivan hyvin museon toimenkuvaan. ♦

Milloin tiedonnälkäisen urheilutoimittajan tai -kirjailijan kannattaa ottaa yhteyttä Urheilumuseon tietopalveluun?

– En ihan heti keksi tilannetta, milloin ei kannattaisi, vastaa Urheilumuseon tietopalvelukoordinaattori **Matti Hintikka**.

– Joskus tapaus voi olla meillekin haasteellinen, jos tiedonhankinta jumittaa. Mutta uskallan sanoa, että useimmiten pystymme antamaan vinkkiä, mistä data löytyy.

Lähdekritiikki tärkeää

Urheilumuseo pääsi syksyllä 2020 viiden evakkovuoden jälkeen palaamaan Olympiastadionin tiloihin.

Jättimäisten arkistojen palauttaminen paikoilleen on yhä hieman kesken.

– Pääsääntöisesti saman katon alla on täällä tarjolla kaikki suomalaiset urheilukirjat. Toki kokoelmista puuttuu joita-

Ylellä on tarkkaan mietitty, miten sponsorinimien käyttöön, tapahtumien mainosseiniin ja esimerkiksi urheilijoiden vaatteissa esiintyviin mainoksiin suhtaudutaan.
– Ylen on välitettävä sisällöissään asioita sellaisina kuin ne ilmenevät elävässä elämässä, kertoo Yle Urheilun vastaava tuottaja Jouko Jarva.

Rajaamista on lopulta mahdollonta tehdä tasapuolisesti

Sponsorinimiä on käytetty käytännössä aina. Kalevan kisojen nimi virallistettiin jo vuonna 1937, mutta usein sponsorinimiä yhä vältellään journalismissa.

Teksti: **Tommi Roimela** Kuvat: **Jussi Nahkuri/Yle, Jesse Väänänen**

Ykä asia on toistunut yleisurheilutoimittajien elämässä jo useita vuosia. Ennen Kalevan kisoja journalistille pidetään tilaisuus, jossa on tarjolla hienoissa puitteissa hyvää ruokaa ja paikalla on muutama urheilija ja Suomen Urheiluliiton johtoa haastatteluja varten.

Lisäksi tilaisuudessa kerrataan Kalevan kisojen historiaa. Vakuutusyhtiö Kalevan toimitusjohtaja **Timo Laitinen** selvittää, kuinka vuonna 1909 Kaleva lahjoitti kisojen kiertopalkinnon Kalevan maljan. Lisäksi hän kertoo, kuinka vuonna 1937 SUL virallisti yleisurheilun SM-kilpailujen nimen Kalevan kisoiksi ja myös sen, kuinka se tuskin haittasi silloista SUL:n puheenjohtajaa **Urho Kaleva Kekkosta**.

Pitkä intro toimikoon esimerkkinä. Journalistit eivät usein halua käyttää ur-

heilutapahtumista, tapahtumapaikoista tai urheiluseuroista sponsorinimiä. Hartwall Arena muutetaan usein Helsingin Areenaksi, Neste Rally Finland Suomen MM-ralliksi ja Karjala-turnaus Suomen EHT-turnaukseksi.

Lähtökohta tähän asiaan on varsin yksiselitteinen. Journalismien tehtävänä ei ole mainostaa tai sponsoroida. Ei tietenkään. Mutta kuten Kalevan kisojen esimerkki osoittaa, sponsorinimien käyttö on kaikkea muuta kuin yksiselitteistä.

Nimet yhä enemmän kaupallisia

Suomessa urheilulla on ylivoimaisesti suurin yleisö Ylellä. Ylellä on totta kai tarkkaan mietitty, miten sponsorinimien käyttöön, tapahtumien mainosseiniin ja esimerkiksi urheilijoiden vaatteissa

esiintyviin mainoksiin suhtaudutaan.

– Ylen on välitettävä sisällöissään asioita sellaisina kuin ne ilmenevät elävässä elämässä.

Samalla on kuitenkin otettava huomioon se, että Yle on julkisen palvelun yleisradioyhtiö. Yle-laki kieltää mainonnan tai sponsoroitujen ohjelmien tuottamisen Ylen sisällöissä. Ylellä on omat Ohjelmatoiminnan ja sisältöjen eettiset ohjeet (OTS), joiden mukaan sen on oltava riippumaton muun muassa kaupallisista intresseistä, eikä Yle saa asettua toiminnallaan mainonnan välikappaleeksi, Yle Urheilun vastaava tuottaja **Jouko Jarva** selvittää.

– Vastaavat toimittajat valvovat ohjeiden toteutumista osana toimitustyön johtamista.

Urheilutapahtumien yhteydessä noudatamme Euroopan yleisradioliiton,

EBU:n ja kansainvälisten lajiliittojen hyväksymiä mainonnan sijoittelua tapahtumapaikalla koskevia säännöksiä, Jarva jatkaa.

Ylellä tiedostetaan myös, että sponsorinimien täydellinen käyttämättömyys on mahdotonta. Kalevan kisoille on melko vaikea keksiä vastinetta, koska nimi on vakiintunut yleiseen käyttöön ja kaikki eivät edes välttämättä tiedä nimen alkuperää. **Lauri Markkanen** pelasi muutaman vuoden lentoyhtiö Unitedin sponsoroimassa United Centerissä, ja upealle areenalle on aika mahdotonta keksiä korvaavaa nimeä, sillä Chicagon monitoimihalli kuulostaisi jo koomiselta. Jalkapallojoukkue Arsenal pelaa kotiottelussa Emirates Stadiumilla, ja vastaavia esimerkkejä on lähes loputtomasti.

– Haasteena markkinointinimien käytössä on esimerkiksi se, että tapahtumapaikkoja ja urheiluseuroja nimetään yhä enemmän erilaisin kaupallisin perustein. Tästä huolimatta pääsääntönä on,

että Ylen sisältöä tuotettaessa tai toimitettaessa pyritään välttämään tällaisten kaupallisten nimien käyttöä, ellei käyttö ole sisällöllisesti perusteltua, Jarva kertoo.

– Sisällöllisesti perusteltua saattaa olla kaupallisen nimen mainitseminen muun muassa silloin, kun nimeä ei voi kiertää ilman, että katsojan, kuulijan tai lukijan ymmärrys sisällöstä hämärtyy.

– Kaupallisen nimen maininta saattaa siksi olla perusteltua. Tällöinkin nimeä on käytettävä niin, ettei sisällöstä synny markkinoinnillista mielikuvaa, esimerkiksi toistamalla sitä tarpeettomasti, hän jatkaa.

Joskus tulee mieleen, onko sponsorinimien välttäminen jo jotenkin vanhanaikaista, koska niitä ei voi kuitenkaan täysin välttää. Jarvan mukaan näin ei ole.

– Käytäntö on käsityksemme mukaan toimiva. Sitä ohjaavat laki, ohjelmatoiminnan ohjeet ja urheilun itsesääteilyn perustuvat toimet.

Pohjanmaalla ei sponsoroida mediassa

Yle on rajauksessaan paljon tiukempi kuin esimerkiksi mainosrahoitteiset televisiokanavat. Markkinoinnin välttäminen on kuitenkin idea kaikkialla journalismissa. Se fakta kulkee myös maakuntalehtiin asti.

– *Ilkka-Pohjalaisessa* on käytössä ohjeistus, joka on peräisin vuosien takaa ja on edelleen toimiva, eikä siitä ole höllätty, vaikka aihe tasaisin väliajoin aiheuttaa keskustelua. Sponsorinimiä ei käytetä urheilupaikoissa eikä joukkueiden nimissä. Esimerkiksi Seinäjoen jalkapallostadion on meillä Seinäjoen jalkapallostadion eikä OmaSp-stadion. Vaasan jäähalli on Vaasan jäähalli eikä Vaasan Sähkö Areena. Lapuan pesäpallostadion on meillä Lukkarilan pesäpallostadion eikä Pisko-Areena, *Ilkka-Pohjalaisen* urheilutoimituksen tiiminvetäjä **Minna Kallasvuo** kertoo.

– Kuvissa on ohjeistettu välttämään mainosseiniä kuvauksen taustana ja urheilijoiden kuvaamista mainosasussa ”tilkkutäkinä”, ja kuvaajat ovat kyllä toimineet niin tasan niin pitkään kuin voin taaksepäin muistaa tässä työpajassa. Tilannesidonaisuutta ei kuitenkaan voi aina estää, eikä meillä ole urheilukuvia jätetty julkaisematta siksi, että kuvassa näkyy esimerkiksi mainostarra urheilijan asusteissa, Kallasvuo jatkaa.

Pohjanmaalla ollaan tunnetusti jämpätejä, eikä höllääminen ihan helpolla purjehdi pohjalaisessa veressä. Mutta täysin yksiselitteisesti *Ilkka-Pohjalainen*kaan ei pysty toimimaan.

– Vaasassa sijaitsee jalkapallohalli nimeltään Fennia Areena. Sillä ei ole koskaan ollut muuta nimeä, se oli heti valmistuessaan Fennia Areena, eikä sille tietenkään ollut ehtinyt vakiintua mitään muuta nimeä. Sen katuosoite on Ruutikellarintie, ja se sijaitsee Monitoimiviheriön (MTV) alueella, joten sitä periaatteessa voisi kutsua Ruutikellarintien tai MTV:n jalkapallohalliksi. Ongelma vain on, että se olisi totaalisen väärin, koska alueella on toinenkin jalkapallohalli aivan kyseisen hallin vieressä, ja alueelle on tulossa kolmaskin halli. Se ei siis olisi identifioitavissa tuolla nimellä.

Kuvastakoon esimerkki siitä, kuinka vaikeaa sponsoroinnin rajaaminen voi olla.

←
Seefeldin MM-hiihtoihin 2019 maastohiihtäjä Krista Pärmäkosken urheilumanageri Aki Pajunoja vei 50 hengen kannustusporukan viikoksi. Kuvassa Kristan suksitestaajana tälläkin kaudella toimiva Maaret Pajunoja (vas.), Krista sekä Aki.

SAMI KOLAMO, TOMMI WALLENIOUS,
PAULI KALLIO & PENTTI OTSAMO

Jalkapallotaktiikat

Ymmärrä futista paremmin

Järjestelmällinen ja kuvitettu kirja jalkapallon taktisista kuviosta, historiallisista peliryhmittäisistä sekä jalkapallon käsitteistä. 168 s. | 24,90 €

DAVID BERRY

Tennis

Radikaali historia

Tenniksen historia on täynnä tähtiä ja mielenkiintoisia henkilöitä, mutta myös aktivisteja ja taistelua tasa-arvon puolesta.

319 s. | 28,90 €

HANNU ITKONEN

Liikkumisen sosiologia

Liikkumisen sosiologiassa tutkitaan urheilun, liikunnan ja ruumiillisuuden käytäntöjä osana yhteiskunnallisia muutoksia.

192 s. | 38,90 €

Saat Fair Playn lukijana kaikki Vastapainon kirjat verkkokaupastamme 25 prosentin alennuksella koodilla FAIRPLAY! Tarjous voimassa 28.2.2022 saakka.

→ Jatkoa sivulta 45.

Rajaaminen vaihtelee

Siinä missä journalistit pyrkivät välttelemään mainostamista, toinen osapuoli eli urheilijat ja tapahtumajärjestäjät yrittävät toimia täsmälleen päinvastoin. Urheilijoiden yhteistyökumppanit haluavat näkyvyyttä, ja sitä urheilijat luonnollisesti haluavat kumppaneilleen myös tarjota. Ja he ovat myös aika ovelia. Maastohiihtotähti **Iivo Niskanen** kikkaili monta kertaa Red Bull -tölkkien kanssa, ja kollegansa **Matti Heikkinen** mainitsi usein BMW:n sloganin mukaisesti hiihdossaan olleen ajamisen iloa. Molemmat osapuolet, niin Yle kuin urheilijat, taitavat tietää toistensa tarpeet, sillä kilpajuoksu markkinoinnin välttämässä ja siihen pyrkimisessä ei aiheuta parranpärinää.

– Asia ei aiheuta merkittävässä määrin keskustelua urheilijoiden tai managereiden kanssa. Käytännössä on siinä määrin vakiintunutta, Jarva kuittaa.

Keskustelua ei siinä mielessä tarvitakaan, että myös toinen osapuoli ymmärtää, kuinka journalismi toimii.

– Ymmärrän sponsoreiden rajaamisen ajatuksena oikein hyvin. Mutta selvää on, että rajausta tehdään vaihtelevasti. Jäähallikaukaloa ei voi rajata kokonaan kuvista ulos, ja jalkapallo-otteluissa laitamainokset näkyvät koko ottelun ajan. Siksi mielestäni myös yksilölajien yhteydessä käytänteitä voisi höllentää, maastohiihtäjä **Krista Pärmäkosken** asioidenhoitaja **Aki Pajunoja** näkee.

– On kuitenkin täysin selvää, että jos jotain juttua tehdään, niin aina pitää mennä se asia edellä eikä sponsoroitintarkoituksessa, Pajunoja jatkaa.

Rajauksen vaihtelevuus selvästi harmittaa Pajunojaa, mutta hän kertoo, ettei ole keskustellut asiasta esimerkiksi Ylen merkittävien johtajien kanssa.

– Epävirallisesti olen kisapaikoilla jutellut tekijöiden kanssa. Minulle on jäänyt hieman sellainen kuva, että sponsoreiden rajaamisen määrä on myös hieman siitä kiinni, kuka sattuu olemaan kuvaamassa ja ohjaamassa.

Näkyvyyden rajaaminen voi pahimmassa tapauksessa viedä kumppanit urheilijalta pois.

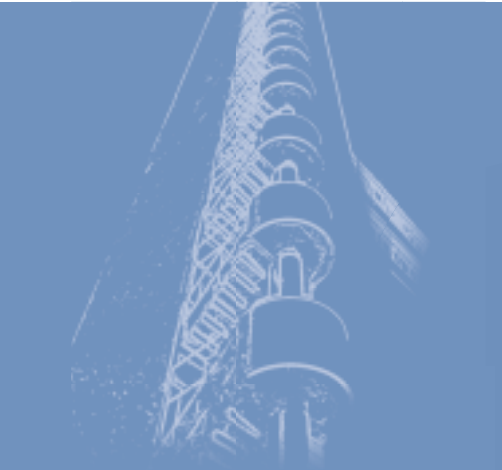
– Meidän tapauksessa kukaan ei ole jäänyt pois, mutta keskustelua näkyvyyden määrää herättää kumppaneiden kanssa. Kyllä sitä lasketaan, kuinka paljon näkyvyyttä tulee, Pajunoja korostaa.

Tulevaisuus on mielenkiintoinen

Aika paljon on maailma muuttunut sen jälkeen, kun vuonna 1937 Kalevan kisojen sponsorinimi otettiin viralliseen käyttöön. Pitkään urheilusponsoreita ja ammattilaisuutta jaksettiin välttellä ja paheksuakin. **Lasse Virénin** tossujen heiluttelu Montrealin olympialaisissa 1976 aiheutti pienen kohun kilpailun jälkeen, mikä tuntuu nykyajassa jokseenkin käsittämättömältä. Nykyisin mainostaminen urheilutapahtumissa on täysin arkipäivää.

Kiinnostavaa on sekin, mihin asia menee tulevaisuudessa. Selvää lienee, että pelkästään Suomi ei määritä sponsorointiin liittyviä normeja.

– USA:n mainoskäytäntöjen (mm. jaettu ruutu urheilulle ja mainoksille) perusteella voisi ennakoita, että mainostajien tahtotila on tuoda mainokset entistä näkyvämmiin urheilulähetysten osaksi. On mielenkiintoista nähdä, mihin suuntaan kaupalliset lähetykset Euroopassa ja Suomessa kehittyvät, Jarva miettii. ♦

Koko Suomen urheilukulttuuri Olympiastadionilla!

Loistavan vastaanoton saanut
uudistunut Urheilumuseo
avoinna joka päivä.

Tervetuloa!

URHEILUMUSEO

Urheilumuseon
tietopalvelu tutkii, luo, jalostaa
ja välittää urheilutietoa
usean vuosikymmenen
ammattitaidolla.

Muista myös
Urheilumuseon
ainutlaatuinen
kirjasto, kokoustilat
ja opastukset.

URHEILUMUSEO.FI

Olympiastadion tarjoaa elämykselliset puitteet yhteisiin
kohtaamisiin niin tapahtumissa, kokouksissa, vierailuilla kuin
liikunnan merkeissä. Sukupolvien ajan stadionilla on eletty
suurella sydämellä – näin myös uudella aikakaudella.

Tervetuloa Olympiastadionille – fiiliksen takia!

OLYMPIASTADION
HELSINKI-FINLAND

www.stadion.fi

18+

IKÄ EI AINA NÄY NAAMASTA

Siksi tarkistamme henkkarit kaikilta rahapelejä pelaavilta, jotka vaikuttavat alle 30-vuotiailta.

VEIKKAUS

PIDETÄÄN PELAAMINEN ILON PUOLELLA

Viestintä looooooves journalismi

Kuva: Johanna Kinnari/Genero Oy.

Viestintä ja journalismi on helppo asetella vastakkain. Kevyt ratkaisu sopisi myös ajan kuvaan. Vastakkainasettelu tuntuu trendaavan. Paljon mielenkiintoisempaa on sen sijaan etsiä ymmärrystä, oivaltaa asioita ja oppia toisiltaan. Se on toki myös vaikeampaa.

Suuresti ihailemani toimittaja ja kirjailija **Maria Pettersson** on todennut: *"Yhteiskuntarauhan rakentaminen ei ole journalismin ydin, totuus on. Ihannetapauksessa journalisti kertoo totuuden, ja viestijä ei valehtelee"*.

Nykyisessä työssäni Palloliiton viestintäpäällikkönä koen journalismin aivan keskeiseksi kirittäjäksi työssäni. Journalismilla on merkitystä. Sen avulla voi muuttaa maailmaa.

Esihenkilölleni, pääsihteeri **Marco Casagrandelle**, rakkauteni journalismia kohtaan voi olla välillä raskasta. Toisaalta hän on varmasti oppinut siitä myös paljon. Kysyn aina tarkentavan kysymyksen ja kerron mielipiteeni siitä, miltä asia näyttää ja miten sen voi tulkita. Poliitiikan podcastien suurkuluttajana olen oppinut, että sillä on valtava merkitys. Casagranden kanssa emme useinkaan ole asioista samaa mieltä, ja välillä äänenpainot nousevat, mutta väistämättä käy niin, että molempien perustellessa kantojaan ymmärrys välillämme kasvaa. Emme ehkä edelleenkään ole samaa mieltä, mutta usein löydämme ratkaisun, jonka kanssa voimme molemmat edetä ja jatkaa työtämme.

Uskon vahvasti siihen, että käyttämämme kieli muokkaa maailmaa, se vaikuttaa ajatteluun. Siksi sillä on väliä, mistä asioista ja miten niistä puhumme, kirjoitamme ja niitä kuvaamme. Siihen minulla on viestijänä merkittävä mahdollisuus vaikuttaa. Kuinka käytän kieltä parantaakseni maailmaa. Omassa roolissani voin yrittää vaikuttaa myös siihen, miten muut sitä käyttävät.

Mutta siinä pitää olla tarkkana, etten erehdy sekoittamaan viestintää ja journalismia. Tehtäviini kuuluu auttaa Palloliittoa organisaationa kommunikoidaan paremmin ja edistää suomalaisen jalkapallon lajimielikuvaa. Kriisiviestintä ja ennen kaikkea siihen tilanteeseen joutumisen ehkäisy on myös keskeinen osa työtäni. Lause sisältää itseironiaa, kun sanon, että välillä on ollut vaikeaa. Vilpitön tavoitteeni on ollut myös parantaa Palloliiton asiantuntijoiden saatavuutta ja mediapalveluita.

Itselleni yksi tärkein työni onnistumisen mittari on digitaalisen median tu-

lokset. Hyödynnän työssäni dataa siitä, mitä jalkapallosta, maajoukkueista ja Palloliitosta puhutaan, miten ja missä yhteyksissä niistä puhutaan. Sosiaalinen media on meille myös tärkeä peili. Sitä kautta palaute on välitön. Kovankin palautteen kestää, jos perustelut ovat kunnossa. Se, mitä meistä puhutaan, kertoo meille, ovatko ydinarvomme ja toimintatapamme tasolla, jota nyky-yhteiskunta edellyttää. Haluavatko ihmiset antaa arvokasta vapaa-aikaansa futikselle? Jos he kokevat arvonsa ristiriitaisiksi, menetämme heidät.

Journalismin ansiosta Palloliitosta ja sen toiminnasta on paljastunut epäkohdia, mikä on johtanut siihen, että rakenteisiin, toimintatapoihin ja ihan konkreettisesti jopa jalkapallon sääntöihin on tehty muutoksia. Kiitos teille kaikille journalisteille arvokkaasta työstänne!

Itselleni tyypilliseen tapaan lähdän nyt rönsyilemään. Mutta kun kerrankin annetaan lupa sanoa, niin annan nyt tulla. Tahdon kiittää tässä yhteydessä nykyiseen työhöni viestintäpäällikkönä merkittävästi vaikuttanutta journalis-

tia, *Ilta-Sanomien* emerituspäätoimittaja **Tapio Sadeojaa**, joka vaikutti aiemmin myös Palloliiton hallituksessa.

Tapio takoi kaaliini lempeästi mutta jämäkästi, että median puheenaiheita ei päätetä Palloliitossa. Mutta kun keskustelu käynnistyy, kannattaa puhelimeen vastata ja olla areenalla kertomassa oma näkemyksensä ja antaa asiantuntijoiden panos asiaan. Elämä on sittemmin opettanut, että siellä julkisuuden areenalla tosiaan kannattaa olla ajoissa paikalla. Tapio on myös se, jonka puoleen pystyin kovissakin paikoissa kääntymään. Päätökset piti ja pitää silti pystyä tekemään itsenäisesti.

Eli kiitos journalismi ja Te journalistit. Olette minulle työssäni arvokas peili, suuri voimavara ja välillä ihan vaan pakottaja. Pistätte asioita tapahtumaan. Nautin joka hetkestä.

Taru Nyholm
Palloliiton viestintäpäällikkö
Urheilutoimittajain Liiton
hallituksen jäsen

Jussi Eskolalla suuri rooli Viaplayn talviurheilulähetyksissä

Hiihtoselostaja **Jussi Eskola** on Viaplaylla paljon muutakin kuin selostaja. Moni asia Viaplayn Talvi-kokonaisuudessa kulkee Eskolan kautta.

Teksti: **Antti Salo** Kuvat: **NENT Group** ja **Jussi Ranta**

NENT Group (Suomessa Viaplay ja V sport -kanavat) aloitti tällä kaudella lähettämään kattavasti hiihtolajien maailmancuppeja ja muita kilpailuja. Uusien oikeuksien mukana taloon tuli Ylellä aiemmin selostanut Jussi Eskola. Selostaja vaihtoi maisemaa, vaikka Ylekin saa näyttää osan hiihtolähetyksistä samaan aikaan Viaplayn kanssa.

Ensimmäiset kuukaudet NENT Groupilla ovat nyt takana. Mikä on merkittävin ero lähetysten suunnittelussa ja tekemisessä?

– Kaikki tekijät ovat aktiivisesti ja vastuullisesti mukana lähetysten suunnittelussa ja toteutuksessa. Meillä kaikki ovat samassa veneessä – ja kaikilla suunta on sama, Eskola sanoo.

NENT Groupin Suomen urheilun vastaava tuottaja **Ville Klinga** sai tiimiinsä sen, kenet halusi.

– Aina, kun hankimme tv-oikeuksia, haluamme tiimiimme laadukkaat tekijät. Maastohiihdossa Jussi on Suomen ykkösselostaja. Tärkeää oli myös, että Jussi haluaa ja osaa ottaa vastuuta tuotteen kehittämisestä, Klinga perustelee Eskolan houkuttelemista.

→
Hiihtoselostaja Jussi Eskola vaihtoi useiden Yle-vuosien jälkeen NENT Groupille. Uudet työkuviot ovat tuoneet lisävirtaa tekemiseen.

→

– Minulle on suuri hyöty siitä, että olen ollut lähes kaikilla hiihdon kilpailupaikoilla aiemmin. Tunnen radat ja muut kisan kannalta merkittävät seikat hyvin tarkasti, kertoo Jussi Eskola.

Ja vastuuta Eskola on myös ottanut.

– Viaplay Talven rakentaminen on laventanut työnkuvaani hyvin paljon. Käänän asian näin: Talven kokonaisuudessa ei ole yhtään yksittäistä asiaa, jonka kanssa en olisi ollut tekemisissä. Tässä rakennustyössä olen toiminut yhdessä tuottajamme **Jussi Rannan** rinnalla. Syksyllä tiimimme on kasvanut uusien vahvistuksien hypättyä mukaan remmiin.

– Meillä Viaplaylla on hyvät ja tarvittavat resurssit. Meillä eivät päät kolise yhteen. Toiminta on laadukasta, kun asiantuntemus, luovuus, energisyys ja yritteliäisyys ovat valloillaan.

80 % valmistautumista, 20 % selostamista

NENT on iso toimija etenkin Pohjoismaissa. Eskola, Ranta ja muu hiihtotiimi saa paljon apua myös muista Pohjoismaista. Joitain asioita hoidetaan keskitystyksi ja jos esimerkiksi jossain maassa on saatu hyvä idea grafiikkaan, se on helppoa monistettavissa muihinkin maihin, koska jokaisessa NENT-maassa käytetään pääasiassa samoja grafiikkapohjia.

Vaikka Eskola suunnittelee lähetyksiä ja hänen ajatuksensa muokkaavat niiden sisältöä, tunnetumpi ja julkisempi on kuitenkin hänen roolinsa selostajana. Vaikka talo vaihtui, itse työn sisältö ei juuri muutu, kun puhutaan selostamisesta.

Klisee on, että selostuksesta 80 prosenttia on valmistautumista ja 20 prosenttia itse selostamista. Pitääkö tämä paikkansa?

– Onpa tarkat prosentit! Kyllä tämä varmaan aika lähelle osuu. Taustoittamiseen saa kulumaan tavattoman paljon aikaa. Sille ei oikeastaan ole loppua. Selostuksesta voi selvittää vähemmällä valmistautumisellakin, mutta onnistumisen mahdollisuus on suurempi, jos taustatyöt on tehty huolella.

Kuinka paljon ”taustoja” jää käyttämättä?

– Yleensä taustatietoja jää pöydälle runsaasti. Joskus jotain jää sanomatta sen takia, että asian sanominen unohtuu. Toisinaan jonkun aiheen esille nostaminen ei vaan osu lähetyksen ja selostuksen virtaukseen.

– Repussa on aina jotain puolivalmistaa, ja jonkinlaisella kaivelulla pääkopastakin löytyy käyttökelpoista tietoa. Kau-

"Meillä Viaplaylla on hyvät ja tarvittavat resurssit. Meillä eivät päät kolise yhteen. Toiminta on laadukasta, kun asiantuntemus, luovuus, energisyys ja yritteliäisyys ovat valloillaan."

Hiihtoselostaja Jussi Eskola

den alla ja kauden aikana tietoa pitää päivittää. Samoin yhteydenpito lajin eri toimijoiden kanssa tiivistyy entisestään.

Äänityöläisen on pidettävä huolta siitä, että mököä riittää ja ääni pihisee. Eskola on päässyt helpolla, sillä hän on huomannut äänensä olevan melko vahva. Varsinaista huoltoa ei ole tarvittu. Huolimattomuus saattaa kuitenkin kostautua hyvinkin nopeasti.

– Esimerkiksi kerran Tour de Ski-kiertueella innostuin uuden vuoden pirskeissä kovaääniseen keskusteluun norjalaisten kollegoiden kanssa. Loppukiertueen ajan ääneni oli rosoisen raakuva, Eskola muistelee.

Tiimipeliä

Hiihdon ja vaikkapa jalkapallon selostamista ei voi oikein kunnolla verrata. Jalkapallossa tapahtumat ovat koko ajan silmien edessä, kun taas hiihdossa valtaosa ajasta edetään muualla kuin selostajan silmien alla.

– Minulle on suuri hyöty siitä, että olen ollut lähes kaikilla hiihdon kilpailu-

paikoilla aiemmin. Monella kisapaikalla olen ollut monta kertaa. Tunnen radat ja muut kisan kannalta merkittävät seikat hyvin tarkasti.

– Paikan päällä selostamisessa on omat hyötynsä, mutta usein se ei tuota lisäarvoa. Meillä on asiantuntevat reporterit paikalla, ja saan heidän kautaan tarvittavat tiedot. Pidän aktiivisesti yhteyttä myös muiden maiden selostajien, asiantuntijoiden ja paikalla olevien valmentajien suuntaan.

– Pääsen kisatunnelmaan hyvin off tubessakin. Meillä on selostamossa käytössämme toimiva tulospalvelu, se on ehdoton työkalu kisan seuraamiseen.

Mutta millainen työkaveri **Sami "Musti" Jauhojärvi** on?

– Musti on viimeisen päälle tiimipeelaaja. Häneen voi luottaa aina. Soitteleminen toisillemme muutaman kerran viikossa. Vaihdamme tietoa ja ajatuksia hiihdosta. Syvennymme toki lajin detaljeihin ja suunnittelemme lähetyksiä, mutta Musti tietää, että toimin usein suoraviivaisesti rappaamalla ilman sen tarkempia suunnitelmia.

Eskola on yksi Suomen ykkösselostajista. Mikä tekee selostajasta hyvän selostajan?

– Kokemuksensa kautta Jussi tuo koko tuotantotiimiimme kokemusta ja näkemystä. Hänellä on kaikki hyvän selostajan ominaisuudet: lajituntemus, eläytymiskyky, tilannetaju ja myös tarvittava kriittisyys, Eskolan esimies Klinnga arvioi.

– Korostan aloitteleville selostajille valmistautumisen tärkeyttä. Kun se puoli on reilassa, voi heittäytyä rohkeasti, Eskola vinkkaa. ♦

Laatu on tärkeämpää kuin nopeus uutisvirrassa

Hufvudstadsbladetin urheilutoimitus keskittyy taustajuttuihin ja analyysihin

Vielä kymmenen vuotta sitten *Hufvudstadsbladetin* urheilutoimituksessa oli valtava kiire, kun lehden urheilutoimitus työsti etenkin viikonloppuisin jopa tusinan urheilusivuja. Silloin tavoitteena oli kattaa koko maan ruotsinkielisen seudun tapahtumat, kansalliset uutiset sekä tietysti seurata kansainvälistä urheilua.

Teksti: Markus Karjalainen Kuva: Tobias Pettersson

Kolmihenkiseksi kutistuneen urheilutoimituksen esimies **Filip Saxen** muistelee ennätyksen olleen eräänä kiireisenä viikonloppuna peräti 14 sivua. *Hufvudstadsbladetin* nykyiseen urheilutoimitukseen kuuluvat myös **Jonas von Wendt** ja **Marcus Lindqvist**. Koko kolmikön työ on muuttunut melkoisesti muutamassa vuodessa.

– Suurin käänne oli vuonna 2014, jolloin pidettiin isot yt-neuvottelut. Meillä oli ennen sitä laskutavasta riippuen viisi tai kuusi vakituista päätoimista urheilutoimittajaa sekä valtava määrä avustajia. Lisäksi käytössämme oli STT:n ruotsinkielinen uutistoimisto FNB. Iltavuoroissa oli melkoinen kuhina, sillä seurasimme jutuun myös esimerkiksi jalkapallon Ykköstä ja Kakkosta Pohjanmaalta. Juttutarjontaa tapahtumista oli ympäri aluettamme, muistaa von Wendt.

Nyt urheilutoimitus on suuntautunut uusille urille. Toimintaympäristö on kaventunut samaa vauhtia kuin lehden lukijoiden määrä. Takavuosina *Hufvudstadsbladetin* levikki oli 60000 kappaleen tuntumassa, nyt painos on noin puolet siitä. Samoin väki on vähentynyt Mannerheimintien paraatipaikalla olevasta kiinteistöstä. Joskus hyvinä aikoina siellä oli kolme kerrosta *Hufvudstadsbladetin* väkeä, nyt enää yksi.

– Vaikka painosmäärät ovat pudonneet, on kustantaja silti aikaistanut dead linea. Ensimmäinen painoksemme me-

"Lukijamme ovat huomanneet, että nykyisillä aikatauluilla ei voida saada lehteen useinkaan tuoreita tapahtumajuttuja. Siksi huolelliset analyysit jälkikäteen ovat parasta materiaaliamme. Tosin varsinkin vanhemmat lukijat odottavat, että klo 20.00 alkava peli tai tapahtuma on meillä uutisoitu, mutta se jää nettiin."

Urheilutoimituksen esimies Filip Saxen

nee kiinni normaalisti klo 21.00, mutta toista voidaan odottaa noin 50 minuuttia pidempään. Sekin on muuttanut lehden sisältöä, sillä esimerkiksi otteluselostukset ovat vähentyneet ja lyhentyneet aikataulun kiristyttyä ja myös koko ajattelutavan muuttuttua.

– Jos urheilutoimituksesta kysyttiin mitä ja milloin, nyt paras kysymys on miksi. Eli koetamme analysoida, mikä on mielenkiintoista ja vaikkapa miksi jotain on sattunut. Se vaatii pieneltä urheilutoimitukselta aika paljon, tuumii Saxen.

– Lukijamme ovat huomanneet, että nykyisillä aikatauluilla ei voida saada lehteen useinkaan tuoreita tapahtumajuttuja. Siksi huolelliset analyysit jälkikäteen ovat parasta materiaaliamme. Tosin varsinkin vanhemmat lukijat odottavat, että klo 20.00 alkava peli tai tapahtuma on meillä uutisoitu, mutta se jää nettiin.

Netti edellä meneminen onkin arkipäivää. Vaikka *Hufvudstadsbladetin* urheilutoimittajat sanovat, että he eivät voi pysytellä uutiskilpailussa mukana, käy heidän puheistaan ilmi, että tuoretta nettiuutista odotetaan ainakin oman alueen tapahtumista.

– Oman alueen mieltäminen on nyt ajattelussa muiden tapahtumien edellä. Emme enää kilpaile jutuillamme esimerkiksi Turun seudun tai Pohjanmaan ruotsinkielisten alueiden kanssa. Keskitymme pääkaupunkiseudulle sekä Uudenmaan itäisille ja läntisille alueille, sanoo Saxen.

Sisältöä on rajannut sekin, että kun FNB jäi pois, niin se on tiennyt kovaa urakointia, sillä suurin osa teksteistä on nyt pienen urheilutoimituksen omaa tuotantoa.

– Tietysti valtakunnalliset tapahtumat pitää jollain tavoin hoitaa. Kun FNB ei ole tekemässä vaikkapa SM-hiihtoja, niin ne on hoidettava omasta takaa.

– On selvää, että tarkimmassa seurannassa ovat perinteiset alueemme seurat. Esimerkiksi Helsingin IFK:n asema on vankka, ja seura saa paljon palstatilaa, sanoo von Wendt.

”Määrän sijasta kiinnostavaa laatua”

Pienessä porukassa työtä on jaettu pohdimalla jokaiselle omat seurantavastuut. Lindqvist on vankka kestävyysurheilun taitaja, joka hallitsee esimerkiksi hiihdon, yleisurheilun ja triathlonin. Von Wendtin iso osa työtä on jalkapallo. Sa-

xen kertoo, että hänellä on vastuu tilojen suunnittelusta ”ja siinä ohessa pitää kirjoittaa vähän kaikesta”.

Näin päivittäiseen uutisvirtaan on vaikea tuoda jymyjuttuja, eikä touku-kuussa aloittanut päätoimittaja Erja Yläjärvi ole vaatinutkaan tällaista uutistaistelua.

– Lehtemme pitää olla monin muin tavoin kiinnostava, kommentoida päivittäisiä tapahtumia sekä hakea tietysti lukijoita viehättävää materiaalia urheilun yhteiskunnallisesta keskustelusta ja asemasta. Määrän sijasta on tehtävä kiinnostavaa laatua, sanoo Yläjärvi evästyksenään.

Urheilutoimitus onkin ottanut haasteen vastaan.

– Onneksi meillä on kokenut kolmikko, joka tuntee toisensa ja osaamisensa sekä pystyy helposti hedelmälliseen yhteistyöhön. Silloin on hyvä keskittyäkin omiin juttuihin, kun jokaisella on yleensä ideoita valmiina ja koko ajan jotain

↑
Hufvudstadsbladetin urheilutoimituksen pienessä porukassa työtä on jaettu pohtimalla jokaiselle omat seurantavastuut. Tiiviin kolmikron muodostavat Filip Saxen (vas.), Jonas Von Wendt sekä kuvasta puuttuva Marcus Lindqvist.

mielenkiintoista valmisteilla, tuumii Saxen.

Hufvudstadsbladetin ”pojat” ovat kaikki alle viisikymppisiä. Urheilutoimituksen yksi iso huoli on jatkuvuus.

– Tällä porukalla saadaan hyvää jälkeä aikaan, mutta muutama iso puutekin on. Hyviä avustajia on ollut todella hankala löytää. Moni tietää urheilusta, mutta juttujen toimittaminen ruotsiksi on sitten hankala homma, urheilutoimitus puntaroi.

– Onneksi kesätoimittajia on kuitenkin riittänyt. ♦

ME TEEMME KAIKKEMME,
JOTTA SINÄ VOISIT
ANTAA KAIKKESI.

Urheilu Mehiläinen on Leo-Pekka Tähden yhteistyökumppani.

Urheilu Mehiläinen palvelee urheilua harrastavia, tavoitteellisia aktiiviliikkuja, urheilijoita ja urheiluseuroja mm. urheiluvammojen ennaltaehkäisyssä, hoidossa ja kuntoutuksessa kattavasti koko Suomessa. Tervetuloa vastaanotolle!

URHEILUMEHILAINEN.FI • @URHEILUMEHILAINEN

URHEILU
MEHILÄINEN

Haluatko olla osa urheilujournalistien verkostoa?

Liity Urheilutoimittajain Liiton jäseneksi!

Kuva: Unplash

Haluatko kuulua urheilujournalistien yhteisöön? Haluatko kehittää osaamistasi ja verkostoitua kollegoiden kanssa? Liity Urheilutoimittajain Liiton jäseneksi!

Urheilutoimittajain Liitto koostaa urheilujournalistit yhteen, tarjoaa alan koulutusta ja auttaa jäseniään kehittämään osaamistaan, verkostoitumaan ja saamaan arvostusta. Liitto ylläpitää suomalaista urheilun ja urheilujournalismin arvostusta palkitsemalla Vuoden urheilujournalistin, Vuoden urheilujutun, Vuoden digitaalisen hitin, Vuoden sykähdyttävimmän urheiluvalokuvan ja Vuoden tiedottajan sekä jakamalla Elämäntyö urheilutoimittajana -tunnustuksen liiton omassa palkitsemistilaisuudessa, Urheilujournalismin illassa. Liitto valitsee myös vuosikymmenten perinteellä Vuoden urheilijan.

Jäsenyys tuo monia etuja

Urheilutoimittajain Liiton jäsenet ovat urheilusta kirjoittavia, kuvaavia ja sitä selostavia urheilujournalisteja. Liiton jäsenyys perustuu ammattiin, ei esimerkiksi koulutukseen. Jäseninä on myös alan opiskelijoita.

Liiton **A-jäseniä** ovat ammattimaisesti päätyönään urheilujournalismin parissa toimivat henkilöt. Liiton **opiskelijajäseniä** ovat

journalistiseen, urheiluun liittyvään ammattiin opiskelevat henkilöt. Liiton paikalliskerhojen **B-jäseniä** ovat urheilujournalismin parissa säännöllisesti sivutoimisesti työskentelevät henkilöt.

Jäsenenä saa monia etuja, mm.:

- A-jäsenenä saat pressikortin, jolla osoitat olevasi ammattimainen urheilujournalisti käyttäessäsi sitä työtehtävissäsi
- B-jäsenenä voit hakea pressikorttia erillisellä hakemuksella
- A-jäsenenä voit hakea monissa urheilun suur tapahtumissa akkreditointiin vaadittavan kansainvälisen urheilutoimittajien liiton (AIPS) AIPS-pressikortin, joka on voimassa aina kaksi vuotta kerrallaan
- jäsenenä saat kotiisi/työpaikalle laadukkaan Fair Play -lehden, jonka monipuolinen sisältö keskittyy urheilujournalismiin ja alan ajankohtaisiin aiheisiin

KAMPANJAETU:
Kaikki 28.2. mennessä
A-jäseniksi liittyneet
saavat jäsenyyden
ILMAN LIITTYMISMAKSUA
(norm. 30 euroa).

- jäsenenä voit osallistua liiton tarjoamiin koulutuksiin ja tapahtumiin pääsääntöisesti maksutta tai edulliseen hintaan
- jäsenenä olet oikeutettu osallistumaan vuosittain Vuoden urheilija -äänestykseen
- jäsenenä voit hakea koulutusapurahaa ja saat liiton neuvottelemia alennuksia (mm. vakuutukset, laivamatkat)

A-jäsenen jäsenmaksu on 62 euroa/vuosi ja uusien A-jäsenten liittymismaksu on 30 euroa. **Opiskelijajäsenten jäsenmaksu** on 32 euroa/vuosi ja uusien opiskelijajäsenten liittymismaksu on 15 euroa. **B-jäsenten jäsenmaksu** on paikalliskerhokohtainen.

Tutustu Urheilutoimittajain Liittoon ja **liity jäseneksi** liiton verkkosivuilla: <https://urheilutoimittajat.fi/liity-jaseneksi>. ♦

TULOSSA

LAJIEN PARHAAT URHEILIJAT JULKISTETAAN 10.1.

Lajien parhaat urheilijat julkistetaan 10. tammikuuta 2022. Vuonna 2021 lajeja on yhteensä 80, mutta koronapandemian takia kaikissa lajeissa ei valita lajin parasta urheilijaa, koska kaikissa lajeissa kilpailuja ei ole pysytty järjestämään.

Lue lisää sivulta 13.

UUODEN URHEILIJA -ÄÄNESTYS ALKAA 13.12.

Vuoden urheilijan valinta on jälleen yksi urheiluvuoden kohokohdista. Vuoden urheilija -äänestys alkaa joulukuussa, jolloin äänestyslistasta julkaistaan vuoden viimeisessä Fair Play -lehdessä (13.12.). Vuoden urheilija -äänestykseen voivat osallistua kaikki jäsenmaksunsa maksaneet Urheilutoimittajain Liiton A-jäsenet sekä liiton paikalliskerhojen B-jäsenet, joille on myönnetty myös liiton pressikortti. Lue lisää sivuilta 6–13.

URHEILUTOIMITTAJAPÄIVÄT 17.12.

Urheilutoimittajain Liitto järjestää valtakunnalliset Urheilutoimittajapäivät 17. joulukuuta 2021 Helsingissä. Ohjelmassa on mielenkiintoisia puheenvuoroja sekä ajankohtaisia katsauksia urheilujournalismista.

URHEILUJOURNALISMIN ILTA 17.12.

Urheilutoimittajain Liitto juhlistaa 90-vuotista taivalta Urheilujournalismin illassa 17. joulukuuta 2021 Helsingissä. Illan aikana juhlistaan 90-vuotista liittoa, jaetaan liiton omat palkinnot eli palkitaan mm. Vuoden urheilujournalisti ja Vuoden tiedottaja sekä jaetaan Elämäntyö urheilutoimittajana -tunnustukset. Iltaan mahtuu myös opetus- ja kulttuuriministeriön sekä liiton omien ansiomerkkien jako.

SUOMEN URHEILUGAALA 13.1.

Suomen Urheilugaala järjestetään 13. tammikuuta 2022 Hartwall Arenalla, Helsingissä. Urheilugaalassa palkitaan mm. urheilutoimittajien äänestämä Vuoden urheilija sekä kolme muuta Urheilutoimittajain Liiton nimissä jaettavaa palkintoa: Vuoden valmentaja, Vuoden joukkue ja Vuoden nuori urheilija.

Tarkemmat lisätiedot Urheilutoimittajain Liiton tulevista tapahtumista ja koulutustilaisuuksista seuraavassa Fair Play -lehdessä ja liiton sähköisissä viestintäkanavissa.

JÄSENEDET

Urheilutoimittajain Liiton A-, B- ja opiskelijajäsenyys oikeuttaa erilaisiin jäsenetuihin:

PRESSIKORTTI (A- JA B-JÄSENET)

Urheilutoimittajain Liiton A-jäsenet saavat pressikortin liittyessään liiton A-jäseneksi. Paikalliskerhojen B-jäsenet voivat hakea pressikorttia liitosta erillisellä hakemuksella. Pressikortin voimassaolo perustuu jäsenmaksuun (A-jäsenet) ja pressikorttimaksuun (B-jäsenet). Pressikortilla voi osoittaa ammatillisen asemansa erilaisissa työtilanteissa. Pressikortti oikeuttaa ilmaiseen sisäänpääsyyn useimpiin kansallisiin urheilutapahtumiin. Poikkeuksena ovat ainoastaan jääkiekon SM-liigan ottelut ja tapahtumat, joihin täytyy erikseen akkreditoitua. HUOM! Olemme siirtyneet sähköiseen pressikorttiin (mobiilisovellus) keväällä 2021.

KANSAINVÄLINEN LEHDISTÖKORTTI (A-JÄSENET)

Urheilutoimittajain Liiton A-jäsenet voivat hakea kansainvälisen urheilutoimittajien liiton (AIPS) lehdistökortin. AIPS-kortti on voimassa kaksi vuotta kerrallaan. AIPS-kortti myönnetään vain jäsenmaksunsa suorittaneille liiton A-jäsenille.

KOULUTUKSET JA SEMINAARIT (A-, B- JA OPISKELIJAJÄSENET)

Urheilutoimittajain Liitto ja paikalliskerhot järjestävät jäsenilleen erilaisia koulutustilaisuuksia ja seminaarimaksuja, joista suurin osa on maksuttomia. Yksityiskohtaiset kuvaukset koulutusten sisällöistä sekä ilmoittautumismakkeet löytyvät liiton verkkosivuilta.

FAIR PLAY -LEHTI (A-, B- JA OPISKELIJAJÄSENET)

Urheilutoimittajain Liiton jäsenet saavat maksutta neljä kertaa vuodessa ilmestyvän liiton Fair Play -jäsenlehdet. Fair Play -lehdet löytyvät myös liiton verkkosivuilta.

KOULUTUSAPURAHAA (A-JÄSENET)

Urheilutoimittajain Liiton A-jäsenet voivat hakea liiton koulutusapurahaa ammatilliseen kouluttautumiseen. Apurahaa voi saada oman ammattitaidon kehittämiseen ja syventämiseen tähtääviin opintoihin (ei perustason opintoihin) sekä yleissivistävään itsensä kehittämiseen. Hakuaika on vuosittain helmikuun loppuun mennessä.

Koulutusapurahaa saavan jäsenen on toimitettava Fair Play -lehteen juttu apurahan käytöstä.

UUODEN URHEILIJA -ÄÄNESTYS (PRESSIKORTTIIN OIKEUTETUT JÄSENET)

Urheilutoimittajain Liiton Vuoden urheilija -äänestys-oikeus on ainoastaan liiton pressikorttiin oikeutetuilla jäsenillä. Samalla voi äänestää myös Vuoden joukkuetta ja Vuoden valmentajaa.

IF:N JA KALEVAN VAKUUTUKSET (A-, B- JA OPISKELIJAJÄSENET)

If tarjoaa liiton jäsenille mahdollisuuden päästä mukaan kattavaan If Etuohjelmaan ja saada sitä kautta alennusta vakuutuksista. If Etuohjelma palkitsee myös, kun vahinkoa ei satu: vahingottomilta vuosilta kertyy If Omavastuurahaa. Omavastuurahalla voi pienentää omavastuuta, jos vahinko sattuu. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva tarjoaa liiton jäsenille Primus-henkivakuutusedun, joka on sekä liiton jäsenille että heidän perheilleen tarkoitettu jäsenetu. Vakuutus antaa turvaa sairauden ja tapaturman aiheuttaman kuoleman varalle. Henkivakuutuksen jäsenetu on 47,3 %. Uusiin Primus-henki- ja tapaturmavakuutuksiin saa veloituksetta lisätuna myös 2 000 euron Selviytymisturvan.

MEHILÄISEN MOBIILIEDUT (A-, B- JA OPISKELIJAJÄSENET)

Mehiläinen tarjoaa liiton jäsenille mobiiliedut, jossa on hyödyllisiä etuja terveyden ja hyvinvoinnin tueksi. Edut saa käyttöön lataamalla puhelimeen maksuttoman OmaMehiläinen-sovelluksen ja rekisteröitymällä sen käyttäjäksi. Etuja saa rokotepalveluista, laboratoriotutkimuksista, terveystalveluista, suun terveyden palveluista ja Mehiläisen yhteistyökumppaneilta. Edut ovat voimassa sekä itselle että sovellukseen liitettyille perheenjäsenille ja ne löytyvät OmaMehiläinen-sovelluksesta kohdasta Lisää/Edut.

Lisätiedot kaikista jäseneduista liiton verkkosivuilta:
www.urheilutoimittajat.fi.

E-urheilua Beijingissä?

Helmikuussa 2022 järjestettävät Pekingin talviolympialaiset kiehtovat myös kielellisesti. Kotus on julkaissut ohjeen, jossa käydään läpi kisapaikkojen nimiä. Tässä koosteessa luodaan lisäksi katsaus monitoimiareenoiden nimeämisen ongelmiin. Lopuksi vilkaistaan e-maailmoihin.

Lumivaltikka Pekingissä?

Jyrki Kallion ja Elina Wihurin laatiman ohjeen mukaan perinnäisistä kiinankielisistä paikannimistä käytetään suomen kielessä pääsääntöisesti pinyin-järjestelmän mukaan latinaistettuja kirjoitusasuja. Esimerkiksi *Yanqingin* ([jen-tshingin]) kisamaisemissa näkyy *Xiaohaituo Shan* -vuori.

Jos kuitenkin jostakin paikasta on vakiintunut suomen kieleen sovinnaish nimi eli eksonyymi, sitä suositetaan käyttämään edelleen. Pääkaupungin tapauksessa salitaan molemmat muodot: *Peking* tai pinyinin mukaan *Beijing*.

Tässä esimerkkejä ohjeesta (hakasulkeissa karkeistettu ääntöasu):

Shougangin hyppyareena [šou-kang] (Shougang on paikalla toimineen valtionyhtiön lyhennimenimi), (Big Air Shougang)

Wukesongin urheilukeskus [uu-köö-sung]

Kansallinen mäkihyppykeskus ~ lempinimi: Lumivaltikka (National Ski Jumping Centre ~ The Snow Ruyi)

* Talviolympialaisten kisapaikkojen nimet

(Ajankohtaista nimistä, 28.10.2021)

https://www.kotus.fi/kielitieto/nimisto/ajankohtaista_nimista/talviolympialaisten_kisapaikkojen_nimet.36954.news

Talouden oikkujen mukaan?

Suomalaisten urheilu- ja monitoimihallien nimet nousevat usein julkiseen keskusteluun. Kielentutkijoilla on sponsorinimistä painavaa sanottavaa. Tässä kaksi aiheeseen liittyvää nostoa:

Ymmärrän nimisponsorin tuomat taloudelliset helpotukset ison jäähallin tai areenan omistajalle. Yleisön kannalta

olisi kuitenkin parempi, jos hallin nimi ei vaihtuisi talouden oikkujen mukaan.

* Teijo Kemppainen: Monipuolinen mutta jäykkä Areena (Kotus-blogi, 5.9.2017)

https://www.kotus.fi/nyt/kotus-blogi/satunnaisesti_kirjoittava_kotuslainen/monipuolinen_mutta_jaykka_areena.25191.blog

Markkinointi- ja brändinluontihuumassa unohdetaan helposti, että kuntien monitoimihallit ovat julkisia rakennuksia, joiden on tarkoitus palvella ulkomaisten tapahtumanjärjestäjien sijaan kävijöitä. Toimiva rakennuksen nimi on asiallinen, selkeä ja ymmärrettävä. Se kertoo rakennuksen käyttötarkoituksesta ja ohjaa asiakkaat oikeaan paikkaan.

* Ulla Onkamo: Hyvä monitoimihallin nimi ohjaa oikeaan paikkaan (Kotus-blogi, 17.3.2020)

https://www.kotus.fi/nyt/kotus-blogi/nimien_viemaa/hyva_monitoimihallin_nimi_ohjaa_oikeaan_paikkaan.33519.blog

Elektronista urheilua?

E-urheilusta on puhuttu mahdollisena tulevaisuuden olympiaurheiluna. Näin Kotuksen sivuilla kirjoitettiin aiheesta vuonna 2014:

E-kirja, e-lasku ja e-resepti ovat useimmille jo tuttuja, mutta *e-urheilu* on pysäyttänyt monen *e-sanoja* laajemminkin pohdiskelleen. *Elektroninen urheilu* tai *e-urheilu*, englannissa esimerkiksi muodossa *e-sports*, tarkoittaa digitaalisten pelien pelaamista kilpailumielessä. Voi kysyä, mitä tekemistä pöydän tai pelikoneen ääressä istumisella on urheilun kanssa.

* Kuukauden sanat 2014

https://www.kotus.fi/nyt/kuukauden_sana/kuukauden_sanojen_arkisto/kuukauden_sanat_2014

Kieli pelittämään -palstalla käsitellään urheiluun liittyviä kieliasioita monenlaisista näkökulmista. Palstan sisällöistä vastaavat Kotimaisten kielten keskuksen asiantuntijat. Kotimaisten kielten keskus: www.kotus.fi.

Liitto jakaa koulutusapurahaa ammatilliseen kouluttautumiseen

Urheilitoimittajain Liiton koulutusapurahaa voivat hakea liiton A-jäsenet. Henkilökohtaista koulutusapurahaa voi käyttää ammatilliseen kouluttautumiseen.

Apurahaa voi saada oman ammattitaidon kehittämiseen ja syventämiseen tähtääviin opintoihin (ei perustason opintoihin) sekä yleissivistävään itsensä kehittämiseen. Tällaisia voivat olla esim. kieliopinnot, ammatillinen täydennyskoulutus, opintojen loppuunsaattaminen, kielenhuoltokurssi, alan tutkimustyö, alan julkaisu, videokuvakurssi tai digikuvakurssi. Apurahaa ei myönnetä laitehankintoihin, eikä sitä

voi käyttää työmatkoihin tai opiskelupaikan ja kodin välisiin matkoihin tai elinkustannuksiin. Apurahaa ei myöskään myönnetä jo toteutuneisiin tai meneillään oleviin hankkeisiin. Koulutuksen pitää tukea ja kehittää jäsenen ammattitaitoa ja journalistista osaamista.

Hakuohjeet

Apurahaa haetaan sähköisellä lomakkeella 28.2.2022 mennessä liiton verkkosivujen kautta: www.urheilitoimittajat.fi/jasenedut/koulutusapuraha. Hakemus tulee perustella hyvin. Mahdollinen apuraha maksetaan toteutuneiden kulujen perusteella. Hakijan jäsenmak-

sun tulee olla maksettuna.

Apuraha tulee käyttää pääsääntöisesti vuoden 2022 aikana. Mikäli apurahan käyttö ajoittuu vuoden 2023 alkupuolelle, on siitä kerrottava selkeästi hyvin perusteluin hakemuslomakkeessa. Apurahan käytöstä on tehtävä selvitys 31.1.2023 mennessä. Selvityksen liitteeksi tulee liittää koulutusapurahan osalta alkuperäiset kuitit kuluista.

Koulutusapurahaa saavan on toimitettava Fair Play -lehteen juttu apurahan käytöstä tai opinnäytteestä koulutustilaisuuden jälkeen. Aikataulusta on sovittava etukäteen lehden päätoimittajan kanssa (toimisto@urheilitoimittajat.fi). ♦

Verkkotyöskentely puskee kaiken aikaa vahvemmin pintaan perinteisessä paperilehdessä. Tapio Ahlroth esiintyi syyskuussa 2020 Kouvolan Sanomien videoanalyysissä ennen Superpesiksen loppuottelusarjaa.

Yli 20 vuotta Kouvolan Sanomissa

Tapio Ahlroth tuntee Kymenlaakson urheilun

Teksti: **Matti Lehtisaari**

Kuvat: **Jussi Lopperi, Miska Miettinen**

Syyskuussa 40 vuotta täyttänyt **Tapio Ahlroth** on tehnyt jo yli puolet elämästään töitä *Kouvolan Sanomille*. Urheilutoimittajan työ oli toiveammatti jo lapsena.

Pesäpallosta kaikki alkoi. Tapio Ahlroth pestattiin kesällä 2000 Kouvolan Pallonlyöjien tiedottajaksi ja ahkeroimaan seuran verkkosivuja. Samaan aikaan hän toimi Pesäpalloliiton Taittoheitto-lehden avustajana.

Pesäpallosta oli hyvä aloittaa, kun sitä oli tullut pelattua heti pienenä pojankolttiaisena.

– Aloitin jo 6–7-vuotiaana Kuusankosken Puhdin pesäpallokoulussa. Pelasin vielä viime kesänkin maakuntasarjas-

sa ja olen tehnyt jo kolme comebackia pesikseen. Viimeisin tapahtui vuonna 2020, Ahlroth naureskelee.

Mielessä kyti halu päästä urheilutoimittajaksi. Ahlroth muistelee olleensa 13- tai 14-vuotias, kun ilmoitti kotona ja koulussa tähtäävänsä urheilutoimittajaksi.

Nuori mies sai jalkaansa oven väliin Seiska-paikallislehteen. On heti tarkennettava, että Seiska tarkoitti seitsemää kuntaa Kouvolan seudulla, eikä sillä ollut siis mitään tekemistä samalla nimel-

lä tunnetuksi tulleen sensaatiolehden kanssa.

Tie vei Kouvolan Sanomiin

Kouvolan Sanomien urheilutoimituksen sen aikainen esimies **Markku Lintula** luki Ahlrothin juttuja ja kysyi tätä kirjoittamaan KooKoon kiekkojoukkueen kamppailuista.

– Yhteydenotto tuli hyvään saumaan. Olin valmistunut kesällä ylioppilaaksi enkä ollut heti lähdössä jatko-opiskeluihin, Ahlroth muistelee.

Sorvattiin erikoislaatuinen työsopimus. Ahlroth kiinnitettiin urheilutoimituksen lauantai-iltojen vakituiseksi avustajaksi. Urheilun kesätoimittajana vierähti viisi peräkkäistä vuotta, 2002–2006.

– Pääsin jokaisena kesänä yleisurheilun Kalevan kisoihin. Naapurilehdestä *Kymen Sanomista* ei lähetetty kisoihin ketään, joten vastuullani oli koko Kymenlaakso. Rankkoja työpäiviä, aamun karsinnoista iltayhdeksän finaaleihin saakka. Kaupunkien nähtävyyksiä ei hirveästi katseltu, Ahlroth kuvailee.

Vuodet 2005–2007 olivat todellisia ruuhkavuosia. Ahlroth suoritti töiden

sä ohella urheilujournalismin opinnot Vierumäellä ja hankki tietojenkäsittelyn tradenomin paperit Kymenlaakson ammattikorkeakoulusta.

”Muutakin elämää kuin vain urheilua”

Ahlroth vakinaistettiin vuoden 2007 maaliskuussa. Mutta nyt tarinaan tuli käänne, kun vakituinen työpaikka oli kuin uutistoimituksen puolella.

– Olin uutistoimittajana kuusi vuotta, 2007 maaliskuusta vuoden 2012 loppuun. Tein oikeastaan kaikkia muita hommia paitsi päätoimittajan töitä.

Aiemmin vain urheilua tiiviisti seurannut Ahlroth sai nyt totuttautua uuteen.

– Maakuntalehden uutistoimituksessa aiheet menevät ihan laidasta laitaan. Haastattelin niin pilapiirtäjä **Pertti Jarlaa** kuin valtiovarainministeriäkin, jos he sattuivat vierailemaan Kouvolassa, Ahlroth kertoo.

Työ uutismiehenä toi uuden näkökulman myös urheiluun.

– On muutakin elämää kuin vain urheilua. Vierailu uutispuolella vahvisti omaa uskoa ja tuntemustani siitä, että urheilu on kuitenkin oma juttuni.

Vuoden 2013 alkaessa Ahlroth palasi urheilutoimittajaksi ja toimi usean vuoden ajan urheilupuolen esimiestehtävissä.

Joukkueenjohtajana Superpesiksessä

Uutistoimittajan vuosinaan Ahlroth toimi Kouvolan Pallonlyöjien joukkueenjohtajana Superpesiksessä. Tästä piti luopua, kun koitti paluu urheiluun.

Nykyisin *Kouvolan Sanomilla* on kolme urheilutoimittajaa. Pienellä porukalla tehtäväkenttä on laaja.

– Laskin kerran ihan huvikseni, että olen yhden vuoden aikana tehnyt juttuja yli 40:stä urheilulajista. Aika iso määrä, kun ajatellaan, että olen töissä maakuntalehdessä, jonka paperiversion levikki pyörii alle 20 000:n lukemissa.

Lehden tehtävänä on nostaa esille myös pienempiä lajeja. Pienistä lajeista tosin uutisoidaan eri tavalla kuin menneinä aikoina.

– Esimerkiksi lyhyt tulosuutinen joudosta jätetään mieluummin tekemättä ja tehdään henkilöjuttu paikallisesta judo-kasta. Uskomme, että iso juttu pienestä lajista jää lukijoiden mieleen paremmin kuin lyhyt tulosuutinen, Ahlroth sanoo.

Muutokset pitävät virkeänä

Kahteenkymmeneen työvuoteen mahtuu useampia organisaatiomuutoksia ja erityisen isoja teknisiä muutoksia.

– Alan jatkuvat muutokset pitävät mielen virkeänä. Tekniikka ja väki ympärillä ovat muuttuneet. Verkon entistä vahvempi mukaantulo, kun on kuitenkin tottunut tekemään sitä paperilehteä, Ahlroth miettii muutoksia.

Ihmistä testataan muutostilanteissa.

– En halua nähdä muutoksia huonoina asioina, ehkä olen oppinut elämän ja työkokemuksen myötä käsittelemään asioita paremmin. Mietin paljon, mitä lukija ajattelee tehdyistä muutoksista. Olemmeko samalla sivulla lukijoiden kanssa?

Tunnustustakin työstä on tullut. Ahlroth, **Juha Vesala** ja **Timo Ranta** työstiivät vuosi sitten Kouvolan areenat -juttusarjan, joka oli ehdolla Vuoden urheilujutuksi.

– Uskallan ottaa siitä sen verran kunniata, että juttusarja lähti omasta aloitteestani, Ahlroth sanoo.

Syyskuussa 40 vuotta täyttänyt Ahlroth on kuluttanut jo yli puolet elämästään *Kouvolan Sanomien* palveluksessa.

– Joulukuun 1. päivänä tuli 21 vuotta täyteen *Kouvolan Sanomissa*. Aika harvinaisen tilanne siis ikäisekseni, näin pitkä patkä vakituksena ja vielä saman työnantajan hommissa, Ahlroth miettii. ♦

←
Korona-aikana toimittajat eivät jäähalleissa valmentajia ja pelaajia tavanneet. Kuluvalle liigakaudella on palattu hiljalleen normaaliin. Tapio Ahlroth haastatteli KooKoon Olli Saloa syyskuussa.

Erkki Kinnunen 1957–2021

Urheilujournalismin hovimestari

Viimeinen viesti päättyi eteenpäin kurkottaneeseen lauseeseen.

”Palataan asiaan, kun olet palannut Saimaalta.”

Ei palattu, ei ehditty. Urheilutoimittaja **Erkki Kinnunen** menehtyi pitkälliseen sairauteen 16. syyskuuta. Hän nukkui pois rauhallisesti ja siunauksen saattelemana 64 vuoden iässä.

Erkki oli juurevasti jyväskyläläinen, vaikka kävi syntymässä Pihtiputaalla 7.4.1957.

Erkki Kinnusen ihmisyyttä ei ole vaikea luonnehtia. Lähesty häntä miltä suunnalta tahansa, vastaan tulevat isot arvot. Tunnollisuus, vähäeleisyys ja muiden huomioonottaminen olivat Erkin piirteitä. Ne olivat hänessä läsnä niin hyvinä kuin huonoina päivinä.

Urheilujournalistina Erkki oli elegantti hovimestari, siten kuin hovimestarius arvokkaimmillaan mielletään. Erkki tunsivat lukijoiden palvelija. Hänelle oli kunnia-asia välittää urheilutapahtumasta kuva, joka vastasi todellisuutta. Urheilijoiden sanat hän tallensi piirun tarkasti, kikkailematta tai tarkoituksia vääristelemättä.

Erkin jutut oli koottu pelkistetysti nähdystä ja koetusta – myös silloin, kun kisatapahtuman tarjottimella ei ollut mitään erityistä herkkua tai edes kiinnostavuutta. Yliampuviensa sensaatioiden, kosiskelevien klikkiotsikoiden tai itseriittoisen minä-kirjoittamisen mies hän ei ollut missään määrin.

”Hovimestari” Erkki Kinnunen oli myös suhteessa työnantajansa. *Kymen Sanomissa* toteutunutta prologia lukuun ottamatta Erkki palveli koko uransa *Keskisuomalaisista*. 37 vuotta kestänyt side oli luja. Hän koki lukuisilla arvokisareissuillaan, muun muassa seitsemässä olympialaisissa, edustavansa voimallisesti *Keskisuomalaisista*. Ei niinkään itseään.

Velvollisuudentunto oli Erkillä myös taakka. Perusteellisuudessaan hän joutui painimaan juttujensa kanssa pitempään kuin muut. Kun kollegat pakkasivat arvokisojen mediatiilojen illassa kamojaan, Erkki vielä haki aamusta alkaneen työpäivän väsyttämänä faktoja kolumniinsa.

”Eki, sammuta valot, kun lähdet”, hätäisimmillä oli tapana huikata. Samalla he suuresti arvostivat tuota kannettavan tietokoneen takana hiljaa tuhahtellutta työkaveriaan.

Erkki Kinnunen aloitti työnsä *Keskisuomalaisen* urheiluosaston hiihtolajeihin erikoistuneena toimittajana vuoden 1983 alussa. Edellistalven lumilla oli **Matti Nykänen**, samassa Halmekadun kerrostalossa Erkin kanssa lapsuutensa elänyt mäkien ihme, voittanut ensimmäisen aikuisten MM-kultansa Oslissa.

Kaksikosta Nykänen-Kinnunen muodostui käsite sekä *Keskisuomalaisen* lukijoiden keskuudessa että valtakunnan urheilujournalismissa. Nykänen urheili ja ehti vähän muutakin. Kinnunen raportoi.

Tyyli oli taattu. Nykäsen voitot Erkki löi pöytään – tässä tapauksessa lehden sivuille – vastaan panemattomina mestari-teoksina. Nykäsen rosoisesta puolesta hän kertoi sen, mistä oli varma. Epämääräisen retostelun hän jätti muille toimittajille.

Kaikkiaan Kinnunen operoi työssään poikkeuksellisen suomalaisurheilun tähtikatraan kanssa: **Marja-Liisa ja Harri Kirvesniemi, Mika Myllylä, Marjo Matikainen-Kallström,**

Kuva: **Timo Mustalampi**

Virpi Kuitunen (nyk. Sarasvuo), **Aino-Kaisa Saarinen**, **Sampsa Lajunen**, **Toni Nieminen**, **Jani Soininen**, **Janne Ahonen**, **Matti Heikkinen**, **Iivo Niskanen**, **Krista Pärmäkoski**. Heille Erkki ei ollut enää hovimestari. Pikemminkin heidän valoisien ja varjoisten hetkiensä dokumentoija.

Vaikka Erkin kanssa joutui joskus jopa kinastelemaan työn sijoituksesta elämän rankingissa, selvää oli, että lopulta toimittajan ammatti ei ollut hänellekään kaikki kaikessa. Ehdoton kaikki kaikessa -asema Erkin mielessä oli perheellä, vaimolla ja kahdella lapsella. Hän puhui heistä usein työmaalla, ja kun puhui, sanoissa oli poikkeuksellista ylpeyttä ja lämpöä. Tärkeitä ihmisiä olivat loppuun asti myös oma äiti ja kolme sisarusta.

Kohtalon oikku lieenee se, että Erkki Kinnunen saatettiin Anssi-isänsä viereen viikonloppuna, jolloin Keski-Suomessa ajettiin MM-ralli. Kyseinen viikonloppu on lehden urheiluosastolla perinteisesti yksi vuoden kiireisimmistä ja stressaavimmista.

Mutta Erkin ei enää tarvinnut olla kellottamassa ek-aikoja. Hän lepää nyt. Ja hänen on hyvä, mikäli Luoja vain on järjestänyt sinne ylös rauhaisat kalavedet sekä tarkasti leikatut golfviheriöt.

Ilkka Kulmala

Kirjoittaja on Erkki Kinnusen pitkäaikainen työtoveri

Pekka Aaltonen 1946–2021

Kuva: Jarmo Matilainen

Pekka avarsi urheilutoimittamista

Kun koti oli Helsingissä Urheilukadulla ja isä telinevoimistelun maailmanmestari sekä kolminkertainen olympiavoittaja **Paavo Aaltonen** (1919–1962), oli kuin tähtiin kirjoitettu, että myös **Pekka Aaltonen** tekisi työuransa urheilun parissa. Pekan elämä päättyi 4. marraskuuta 2021 Espoossa Jorvin sairaalassa. Sairauksien kanssa pitkään kamppaillut Pekka oli kuollessaan 75-vuotias.

Pekka Aaltonen teki koko 40-vuotisen työuransa *Helsingin Sanomien* urheilutoimituksessa. Toimittajana, uutispäällikkönä, esihenkilönä ja jälleen toimittajana. Vaikka Pekka ei saanut harjoitteluajan jälkeen paikkaa Sanomien toimittajakoulusta, hänet kiinnitettiin jo 1970 *Helsingin Sanomien* urheilutoimitukseen. Uutispäällikkö hänestä tuli 1976, päällikkö 1990 ja (erikois)toimittajaksi hän siirtyi 1997. Eläkkeelle Pekka jäi 2010.

Vaikka Pekalla oli luja urheilutausta, hän suhtautui urheiluun viileästi. Pekka ei suomalaisten suurten urheilusaavutusten hetkillä tuuletellut. Hän piti myös urheilujournalismissa tiukasti kiinni journalistisesta objektiivisuudesta, huolehti faktojen pitävyydestä eikä kaihtanut urheilun varjopuolien uutisointia.

Pekka piti tärkeänä, että urheilusivuilta löytyi kilpaurheilun ohella myös liikunta-aiheita. Pekka oli urallaan merkittävästi avartamassa suomalaisen urheilutoimittamisen sisältöä.

Pekalle toimittaminen oli palveluammatti. Hän kunnioitti urheilujournalismin kivijalkoja – palvelusisältöjä, kuten esimerkiksi tulospörssiä ja tapahtumalistauksia aina tänään-huomenna -palstaa myöten.

Pekalle urheilu oli osa yhteiskuntaa. Urheilupolitiikkaa Pekka seurasi tarkasti. Kun Pekka siirtyi eläkkeelle ja lopetti kolumnien kirjoittamisen, suomalaisesta urheilujournalismista loppui johdonmukainen urheilupolitiikan seuranta ja sen terävä kommentointi.

Yhteiskunnallinen kiinnostus vei Pekan myös järjestöelämään. Helsingin Urheilutoimittajien puheenjohtaja hän oli 1977–1980. Journalistiliiton hallituksessa hän toimi pitkään, samoin Sanomien toimitusosaston luottamustehtävissä. Pekka oli 2000-luvulla kahteenkin kertaan Helsingin Seudun Journalistien puheenjohtaja.

Vaikka Pekka Aaltonen katsoi urheilua viileästi, hän oli herkkä innostumaan. Uudet urheilulajit ja urheilun ilmiöt kiinnostivat Pekkaa. Tästä ominaisuudesta *Helsingin Sanomien* lukijat hyötyivät, sillä parhaimmillaan *Helsingin Sanomien* urheilutoimitus esitteli uusia ilmiöitä hyvin varhaisessa vaiheessa ja ennakkoluulottomasti.

Pekan luonteelle tunnusomaista oli muutenkin innostuminen. Hän tuntui aina olevan erityisen haltioissaan jostakin asiasta. Työporukalle aiheet tulivat tutuiksi. Lista on pitkä: tennis, keilailu, lumilinnojen rakentaminen, poikien koripalloharrastus, kissat, suunnistus, geokätkentä, golf, matkaveineily... Rakkain ja pitkäaikaisin harrastus taisi olla tennis. Kun viimeisinä vuosina jalka ei enää oikein noussut, Pekka sanoi nelinpelikavereilleen tunnin päätteeksi, että ”kiitos kun sain olla mukana”.

Veneily oli Karhulassa syntyneelle Pekalle tärkeää viimeisten vuosien aikana. Vaikka retket merelle jäivät kahtena viimeisenä kesänä sairastelujen takia, vielä tänä syksynä Pekka kuitenkin ajoi ”Mohikaanin” telakalle.

Pekka ja Marja olivat kuukautta vaille 50 vuotta naimisissa. Kaipaamaan jäivät myös pojat Ilkka ja Jukka perheineen.

Jouko Jokinen
HS-urheilun uutispäällikkö 1990–1994

HUT:n hallituksessa puhaltavat uudet tuulet

Teksti ja kuva: **Matti Hannula**

Matti Hannulan puheenjohtajuudelle silti jatkoa

Helsingin Urheilutoimittajat ry:n vuosikokous pidettiin 1. lokakuuta Urheilumuseon tiloissa Olympiastadionilla. Hallituspaikoille ei ole ollut tunkua miesmuistiin, mutta nyt ehdokkaita riitti yli tarpeen. Äänestyksen tuloksena HUT:n hallitus sai kolme uutta jäsentä.

Helsingin Urheilutoimittajien edellinen vuosikokous oli pidetty maaliskuun 2020 alussa eli juuri ennen koronarajoitusten alkamista. Etäkokousta ei tarvinnut järjestää. Tämän vuoden vuosikokous tosin lykkääntyi noin seitsemällä kuukaudella normaalista aikataulusta, mutta kokoontumisrajoitusten lievennyttyä kokous päästiin pitämään ”perinteisin menoin”.

Puhetta vuosikokouksessa johti **Kari Mäntty**, sihteerin tehtävät hoiteli **Jani Merimaa**. Suhteellisen yllätystäyteisessä tilaisuudessa HUT:n puheenjohtajana valittiin yksimielisesti jatkamaan **Matti Hannula**. Hän on johtanut Urheilutoimittajain Liiton suurinta paikalliskerhoa kevästä 2015 lähtien ja oli kevään 2019 kokouksessa ilmoittanut, ettei tule olemaan enää kolmannen kaksivuotiskautensa päätyttyä käytettävissä. Tämän vuoden vuosikokouksen siirryttyä syksyyn ja seuraajakysymyksen sitä myöten pitkistyttyä ja mutkistuttua Hannula päätti kuitenkin suostua muun hallituksen esitykseen hänen jatkokaudestaan.

– Vallinneessa tilanteessa katsoin itsenkin sen järkevimmäksi ratkaisuksi, Hannula perustelee suostumistaan.

Tiukka äänestystulos

Erovooroisista hallitusjäsenistä **Eveliina Makkonen** ja **Jani Merimaa** eivät pyrkineet jatkokaudelle. Muista erovooroisista **Taru Nyholm** säilytti paikkansa saatuaan 14 ääntä. Sen sijaan **Antti Salon** (9 ääntä) kuuden vuoden mittainen rupeama HUT:n hallituksessa päättyi.

Erovuorossa eivät olleet **Esko Hatu-**

Markku Ulander (vas.), Juha Matti Holopainen ja Timo Pasanen ovat HUT:n uudet hallitusjäsenet.

nen, Tapio Keskitalo, Matti Lehtisaari ja Jarmo Niemenkari.

Uusiksi hallitusjäseniksi äänestettiin STT-Lehtikuvan valokuvaaja **Markku Ulander** (18 ääntä), Laajasalon opiston rehtori **Juha Matti Holopainen** (17) ja porvooolaisen *Uusimaa-lehden* urheilutoimittaja **Timo Pasanen** (16). Uudeksi hallitusjäseneksi oli ehdolla myös tietokirjailija, Urheilutoimittajain Liiton entinen puheenjohtaja **Kalle Virtapohja**, mutta

hän äänisaaliinsa (12) ei riittänyt valituksi tulemiseen.

HUT:n vuosikokouksessa käytiin odotetusti ajoittain kiivastakin keskustelua Urheilutoimittajain Liiton pressikorttiuudistuksesta ja jäsenetujen päivityksestä. Puheenvuoroissa oltiin sekä puolesta että vastaan. Urheilutoimittajain Liiton pääsihteeri **Nina Jakonen** perusteli tehtyjä päätöksiä ja toimenpiteitä perusteellisesti. ♦

Löydät meidät Facebookista
facebook.com/urheilutoimittajat

Seuraa meitä Twitterissä
twitter.com/urheilutoimitus

Juha-Pekka Jalo kaipaa Suomeen parempaa selostajakoulutusta

Turun Urheilutoimittajien Kerhon järjestämä koulutustilaisuus oli yhtä korkeatasoinen kuin sen pitopaikka, Turun entiseen lääninvankilaan remontoitunut Hotelli Kakolan upeat puitteet. Alustajina olivat Raision Loimun puheenjohtaja **Jukka Rajakangas**, TUTO Volleyn urheilutoimenjohtaja **Oskari Eko**, yleisurheiluvalmentaja **Jarno Koivunen** ja eläköitynyt urheiluselostaja **Juha-Pekka Jalo**.

Teksti: **Pekka Järviö** Kuva: **Arto Aunola**

Erityisopettajaksi kouluttanut 64-vuotias Jalo aloitti selostusuransa turkulaisessa paikallisradiossa Radio Auran Aalloilla vuonna 1985. Siitä alkoi yhteensä noin 3000 jalkapallo- ja jääkiekko-ottelua kattanut ura.

Jalon taitoja on arvostettu monin tavoin. Hänen listallaan on seitsemän jalkapallon Mestarien liigan finaalia paikan päällä, 15 kertaa jääkiekon MM-kilpailuissa, Stanley cupin finaali 1996 Denverissä ja Floridassa, jääkiekon World cup 2004 sekä vielä 2018 talviolympialaiset Pyeongchangissa.

Jalo toi esille mielipiteensä nykykehityksestä tv- ja radioselostuksissa.

– Selostajan pitäisi tehdä urheilijoista sankareita, selostajan ei itse pidä olla sankari, Jalo painotti.

– Selostajan tärkein tehtävä on auttaa katsojaa ja kuunteelijaa ymmärtämään peliä, tunnistamaan pelaajat ja pysymään mukana sään-

tötulkinnoissa. Sen sijaan käsikirjoitettu huumori urheilussa on hirveää.

Jalon mielestä Suomessa radionomaisen jääkiekkoselostaminen on siirtynyt television jalkapallo-otteluihin.

– Taukoamatonta huutamista, jossa ei seurata pelin rytmiä. Korkean jalkapallokulttuurin maissa Ruotsissa, Saksassa ja Englannissa jalkapallon selostaminen on yleensä rauhallista.

Jalo näkeekin isona ongelmana koulutuksen vajavaisuuden.

– Tulevia selostajia kouluttavat usein ihmiset, joilla on selostuskokemusta muutama vuosi ilman pedagogista koulutusta, JP ihmettelee.

Tokion olympialaisten naisten seiväshypyssä viidenneksi sijoittunut **Wilma Murto** ei päässyt itse paikalle, mutta hänen valmentajansa Jarno Koivunen kertoi Murron harjoittelusta ja suunnitelmista.

– Seiväshypyssä nopeus ja voima ratkaisevat, ja naisilla vie aikaa saada tarvittavia voimia. Koska olympialaiset siirtyivät vuodella, meillä oli puolentoista vuoden onnistunut harjoittelujakso, totesi Koivunen.

Murron ensi vuoden ohjelmassa on kolmet isot kilpailut: MM-kilpailut Yhdysvalloissa, EM-kilpailut Saksassa ja MM-hallikilpailut Serbiassa.

Lentopallon Mestaruusliigaan nousseelle TUTO:lle valmistautuminen liigaan venyi koronan takia.

– Kun lopulta saimme vahvistuksen liigapaikastamme, ei vapaita pelaajia ollut enää niin paljon, kertoi Oskari Eko.

Loimun Jukka Rajakangas puolestaan kertoi seuran tehneen viime joulukuussa hyvän päätöksen panostaa omiin nuoriin pelaajiin.

Kaksi liigaseuraa Turun ympäristössä tuo lajille toki enemmän näkyvyyttä, mutta Rajakangas kyseli aiheellisesti, riittääkö omia pelaajia myös tulevaisuudessa. ♦

←
Juha-Pekka Jalo

HUT:n stipendillä oppia elämäkertakirjoittamiseen “Kirjoitan itselleni omat kasvoni”

Urheilutoimittajan työ on ollut minulle haaveammatti teini-ikäisestä lähtien. Päivääkään en ole katunut ammatinvalintaani ja kahdenkymmenen työvuoden jälkeenkin jaksan innostua aiheista yhä uudelleen.

Teksti: **Riikka Smolander-Slotten**
Kuvat: **Nina Vanhatalo, Taija Tuominen, Riikka Smolander-Slotten kotialbumi**

Toinen haaveeni on ollut laajentaa osaamistani kirjoittamisen parissa. Televisio- ja radiotyön lisäksi kirjoittaminen on nykyään iso osa työnkuvaani. Oman työni lisäksi olen alkanut kirjoittaa vapaaajalla. Mistäpä muusta kuin urheilusta. Urheilijoiden tarinat ja se, mitä he ovat urheilun ulkopuolella, on kiehtonut minua aina. Urheilija on rooli, ammatti, millä nimellä sitä haluaakaan kutsua. Verkkareiden ja kisa-asun alla on kuitenkin ihminen, joka on jostain syystä valinnut huippu-urheilun. Urheilijoiden tie voittoineen ja pettymyksineen alkaa jostain ja päättyy jonnekin.

Riikka Smolander-Slotten ensimmäinen elämäkertakirja oli kirja ralliautoilija Jari-Matti Latvalasta.

Riikka Smolander-Slotten muistikirja kulkee mukana niin kurssilla kuin muulloinkin.

“Kirjoittamisen opiskelemista voi suositella kaikille”

Osallistun parhaillaan Ahlmanin Omaelämäkerrallisen kirjoittamisen kurssille. Kurssi alkoi tammikuussa 2021 ja päättyy joulukuussa intensiiviiviikon loppuun. Helsingin Urheilutoimittajien myöntämän stipendin avulla sain mahdollisuuden laajentaa osaamistani ja inspiroitua tällä kurssilla. Kurssi järjestettiin aluksi koronapandemian vuoksi etänä, mutta loppukesästä alkaen olemme päässeet kurssilaisten kanssa opiskelemaan yhteisen pöydän ääreen.

Kirjoitustehtävien lisäksi kurssin parasta antia ovat ihmiset. Se, miten erilaisista asioista ihmiset ovat kiinnostuneita ja kirjoittavat. Tekstejä jaetaan ja luetaan paljon ääneen, mistä saa itsekin uutta motivaatiota ja virikkeitä. Kotitehtävät auttavat jatkamaan kirjoittamista kotona, ja muista kurssilaisista on löytynyt se ikioma viiteryhä. Porukka, jonka kesken jaamme tekstejämme. Annamme palautetta, oikoluemme, sparraamme, tuemme ja kerromme ideoita. Tällainen porukka on kultaakin kalliimpi silloin, kun kirjoitus takkuu.

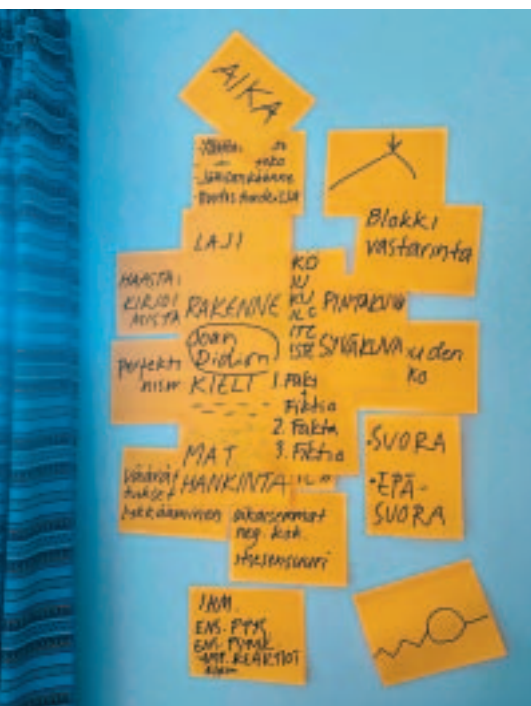
Oma tavoitteeni urheilijoiden tarinoita kirjoittaessa on se, että kirjaan voi tarttua kuka tahansa. Mielestäni on tärkeää kirjoittaa niin, että tarina kiinnostaa myös urheilun ulkopuolisia ihmisiä. Silloin pääosassa on ihminen, ei pelkkä urheilija. Urheilukirjat ovat pääosin tietokirjoja, mutta itse olen kurseilla hakenut elämäkertakirjoittamiseen pehmeää

Matkalle mahtuu erilaisia ihmisiä, paikkoja ja tapahtumia. Kaikella tällä on vaikutuksensa siihen, millainen urheilijan taipaleesta tulee.

Urheilijoiden tarinoita kertoessa avautuu uusi maailma. Urheilijat tunnetaan median välityksellä, mutta kun heistä kirjoitetaan pidempi tarina, syntyy kirjoittajan ja urheilijan välille avoin luottamussuhde. Tämä mahdollistaa syvällisen ja inhimillisen kerronnan, josta ei jää lukijalle ulkopuolinen olo. On tärkeää, että urheilijoiden maailmaa avataan kokonaisvaltaisesti. Ei kaunistellen eikä silotellen. Mitä rehellisempiä tarinat ovat, sitä enemmän lukijat uskovat ja tykkäävät.

Urheilijat ovat esikuvia ja roolimalleja. Kirjojen kautta heidän ajatusmaailmansa, unelmansa, päämäärätietoisuutensa ja kunnianhimonsa tulevat tutuksi lukijoille. Kirjoittajan tärkeä tehtävä on saada nämä asiat paperille urheilijan omalla äänellä.

←
Opettajan muistilappuseinä Omaelämäkerrallisen kirjoittamisen kurssin oppilaille.

otetta. Faktojen on oltava oikein, mutta muuten teos voi viihdyttää lukijaansa.

Kirjoittamisessa voi kehittyä aina ja ikuisesti, sillä siinä ei tulla koskaan valmiiksi. Kirjoittaminen ei ole pelkkää kielioppia, vaikka sekin on tärkeää. Virheellinen ja kankea kirjoitusasu pilaa muuten värikkään tekstin. Kirjoittamisen opiskelemista voi suositella kaikille. Kannustan ja rohkaisen valitsemaan luovaa kirjoittamista, proosaa, elämäkertakursseja, lähes mitä vaan. Kursseja on tarjolla etänä ja läsnä, pidempinä ja intensiivisempinä vaihtoehtoina. Kirjas-toista ja kirjakaupoista löytyy kirjoitusoppaita ja tehtäväkirjoja. Niiden avulla voi motivoida itseään ja saada uudenlaista potkua kirjoittamiseen. Kaikenlainen kirjoittamisen opiskelu tukee myös uutiskirjoittamista ja ehkä inspiroi myös oman tekstin tuottamiseen.

Omaelämäkerrallinen kurssi Ahlmanilla on loppusuoralla, mutta opiskelu ja kirjoittaminen eivät lopu. Julkaisin vuosi sitten ensimmäisen elämäkerta-teokseni, jonka kohteena oli rallikuski ja nykyinen tallipäällikkö **Jari-Matti Latvala**. Tällä hetkellä työn alla on kirja koripalloilija **Awak Kuierista**. Kuierin tarinaan sain kurssilta paljon ideoita ja ajatuksia. Kyseessä ei ole elämäkerta, koska kohde on nuori, vaan tarina tiestä huipulle ja kaikesta siitä, mikä menestyksen on mahdollistanut.

Otsikossa siteerasin runoilija **Tommy Tabermannia**, joka on todennut kirjoittamisesta: *”Kirjoitan itselleni omat kasvonni”*. Elämäkertakirjoittamisessa en itse ole vielä vaiheessa, jossa kertoisin oman tarinani, mutta urheilijoiden tarinoita riittää kerrottavaksi. Se pitää tehdä taitavasti, intohimoisesti ja kunnioittavasti. Lopuksi kiittän Helsingin Urheilutoimittajia ja tsemppaan kaikkia koulutautumaan sekä kursseille oppimaan ja innostumaan. Kirjailija **Siri Kolun** lause motivoi minua: *”Kirjoittaminen on oman sormenjäljen jättämistä”*.

HUT jakaa vuosittain koulutusstipendejä jäsenistölleen. Viime vuonna yksi stipendin saaneista oli Riikka Smolander-Slotte. Stipendiä voi anoa ammatilliseen tai muuten vain itseään kehittävään koulutukseen tai projektiin. Työmatkoihin sitä ei myönnetä. ♦

Vuosikokouksen lomassa ojennettiin myös Urheilutoimittajain Liiton myöntämät kunniamerkit kahdelle EKUT:n jäsenelle. Kulaisen ansiomerkin sai paikalliskerhon sihteeri Jarmo Hämäläinen (oik.) ja hopeisen rahastonhoitaja Risto Paronen.

Ada Huhtala pokkasi EKUT-stipendin

Teksti: **Juhani Lahti** Kuva: **Sirkka Haverinen**

Eteläkarjalaiset Urheilutoimittajat sai pidettyä kuluva vuoden vuosikokouksensa vasta syyskuun puolessa välissä koronarajoitusten helpotettua. Tilaisuuden alussa palkittiin Nuori lupaava urheilija 2020 -stipendillä Viipurin Golfia edustava **Ada Huhtala**.

Huhtala sai vuonna 2020 kutsun juniorijoukkueesta naisten maajoukkueeseen, ja SM-kilpailuissa tuli U18-sarjassa sekä lyöntipelin hopeaa että reikäpelin pronssia. Ensi keväänä ylioppilaaksi kirjoittava Huhtala tavoittelee lähivuosina ammattilaisuutta.

Huhtalalla on suullinen sopimus stipendiaatista Yhdysvaltoihin Indianan yliopistoon, jossa opiskelut kestävät neljä vuotta.

– Tulevalla golfkaudella tavoittelen ehjää kautta, jotta voin pelata ilman loukkaantumisia. Niitä riitti tänä kesänä. Pysin myös saamaan tasaisen kauden ennen opintojen alkamista, kertoi Huhtala.

Vuosikokouksen toisena vieraana ollut Lappeenrannan Toimitilat Oy:n projektinjohtaja **Ilkka Oksman** kertoi kaupungin satsauksista urheilupaikoihin. Suurimmat hankkeet, eli Kisapuiston jääareena ja Armilan alueen si-

säliikuntahalli, odottavat vielä uuden valtuuston päätöksiä.

Jos kaupunginvaltuusto päättää joulukuun talousarviokokouksessaan sisäliikuntahankkeen rahoituksesta, niin toteutusvuodet tulevat olemaan 2022–2023.

– Hankkeeseen sisältyvät lämmittävän kentän muutostyöt vuoden 2022 aikana, ja syksyn 2022 alkuun on suunniteltu sisäliikuntahallin rakentamistyöt, jotka valmistunevat syyskuun 2023, kertoi Oksman.

Kisapuiston jääareenan hankesuunnittelu on ajoitettu vuosille 2021–2022, jonka aikana tehdään myös asemakaavamuutokset. Vuosina 2022–2023 on toteutussuunnitteluvaihe, jonka jälkeen odotetaan kaupunginvaltuuston rahoitus- ja investointipäätöstä.

– Rakentaminen on aikataulutettu vuosille 2024–2025, jonka jälkeen uuden areenan valmistuttua legendaarinen vanha Kisapuiston jäähalli puretaan ja alueelle tulee pysäköintipaikkoja. Molempien kohteiden aikataulut perustuvat siihen, ettei valtuustopäätöksistä tehdä valituksia.

Vuosikokouksessa päätettiin, että EKUT:n hallitus jatkaa entisellä kokoonpanolla. ♦

Seuraparlamentin vieraana ja padelia pelaamassa

Rauman seuraparlamentti kutsui Rauman Urheilutoimittajat vieraakseen syyskuuisena maanantaina. Tilaisuuden alustajina toimivat *Länsi-Suomen* urheilutuottaja **Kimmo Mäkeläinen**, Pallo-lirojen toiminnanjohtaja **Janne Koivisto** ja Lounais-Suomen Liikunnan ja Urheilun johtaja **Jurkka Virtala**.

Mäkeläinen avasi heti kylmillä faktoilla kertomalla, että *Länsi-Suomen* urheilutoimitus on tällä hetkellä kahden miehen vahvuinen. Mäkeläisen lisäksi talossa on **Eetu Setänen**. Kaksikko hoitaa myös pääsääntöisesti kuvaamista.

– Kun tulin taloon, niin meillä oli kolme toimittajaa ja neljä kuvaajaa, totesi Mäkeläinen.

Toimituksen painotus on paikallisurheilussa, mutta MM-kilpailujen ja olympialaisten aikana lehti täyttyy myös arvokilpailujen jutuista, mutta ne tulevat pääsääntöisesti STT:n kautta.

Lasten ja nuorten urheilussa toimituksen sääntö on, että alle 16-vuotiaista ei tehdä henkilöjuttuja.

Hallien ja stadionien nimissä lehti käyttää JSN:n mallia eli sponsorinimiä ei sallita piilomainonnan takia.

Koivisto avasi UEFA SROI -järjestelmää eli jalkapalloon sijoitetun pääoman sosi-

Seuraparlamentin puheenjohtaja ja Rauman Lukko ry:n seurapäällikkö Mikko Aikko sekä Pallo-lirojen toiminnanjohtaja Janne Koivisto.

aalista tuottoa. Järjestelmän mallinnus on tehty kolmessa eurooppalaisessa yliopistossa – Malmö, Etelä-Tanska (SDU) ja Sheffield – ja se on jaettu kolmeen eri osaan eli sosiaalisiin, taloudellisiin sekä terveydelisiin hyötyihin.

Suomessa hyöty on 1,25 miljardia euroa ja Pallo-liroissa 9,26 miljoonaa euroa. Koivisto kertoi, että malli on tehty jalkapallol-

le, mutta tuskin siinä on mitään isoa eroa muihinkaan joukkuelajeihin.

Iltapäivän päätteeksi pääsimme kokeilemaan porukalla padelia, ja ainakin omasta puolestani voin sanoa, että kyllä siinä sai hien pintaan ja pääsi muutenkin jyvälle lajin hienouksista.

Teksti ja kuva: **Jouni Mikola**

Oulun Seudun Urheilutoimittajat on 18 463 päivää vanha paikalliskerho

Oulun Seudun Urheilutoimittajat täytti tänä vuonna 50 vuotta. Paikalliskerhon juhlista palkittiin kaksi kunniajäsentä.

Vuonna 1971 perustettu Oulun Seudun Urheilutoimittajat juhli 50-vuotista taivaltaan 13. marraskuuta Aleksinkulmassa Oulun keskustassa. Juhlapuheiden ja antimien jälkeen kerho muisti kahta jäsentään, joilla on ollut merkittävä rooli yhdistyksen historiassa ja joiden ansiosta juhlaan ylipäätään oli aihetta: **Pauli Vepsäläinen** ja **Ari Stenius** valittiin paikalliskerhon kunniajäseniksi.

Virallisten, joskin rentojen juhlamenojen jälkeen vieraille oli tarjolla tietovisa, jossa kysyttiin niinkin helppo kysymys kuin Oulun paikalliskerhon ikä yhden päivän tarkkuudella. Aivan täydellistä vastausta (18463) ei saatu, mutta lähelle osui useampikin yritys.

Ari Steniuksen ja juhlavieras **Juha Junnon** joukkue löysi muistilokeroistaan jopa Oulussa syntyneen jääkiekkoilijan, joka on

Tuoreella kunniajäsenellä Pauli Vepsäläisellä on ollut merkittävä rooli Oulun paikalliskerhon historiassa. Hän kuuluu paikalliskerhon perustajajäseniin. Juhlissa Vepsäläinen piti esitelmän yhdistyksen 50-vuotiaasta historiasta.

tehnyt NHL:ssa 370 pistettä. Hän oli edesmennyt **Juha Widing**.

Juhlissa vanhat parrat muistelivat ensimmäisiä oppejaan toimittamisen saralla. Uutisen ensimmäisessä virkkeessä kuului kertoa, mitä tapahtui, missä tapahtui ja milloin tapahtui.

Tämän jutun avausvirke olkoon kunnianosoitus vanhalle perussäännölle, jota nykyään osataan myös sopivassa määrin rikkoa.

Teksti: **Matti Ahola**
Kuva: **Matti Tiekso**

**Jo 30 vuotta journalistien
unelmia toteuttamassa.**

**Journalistien apurahat jakaa
JOKES.**

www.jokes-saatio.fi

Journalistisen kulttuurin edistämissäätiö

CARDPLUS⁺

90-vuotista
Urheilutoimittajain Liittoa
lämpimästi onnitellen!

Savion Kirjapaino

www.urheilutoimittajat.fi

Liikunta &Tiede

Ainoa lajissaan.
Liikunnan
tiedeviestintää
suomeksi
painettuna
ja verkossa
www.lts.fi.

Asiaa. Tutkittua. Pohdittua.
50 euroa/vuosi

Vuoden
URHEILIJA
Ä Ä N E S T Y S

13.-30.12.2021
www.vuodenurheilija.fi

Vuoden urheilija,
Vuoden valmentaja,
Vuoden joukkue ja
Vuoden nuori urheilija
julkistetaan
Urheilugaalassa
13.1.2022

TULEVAISUUDEN
URHEILUVAIKUTTAJILLE

URHEILUTOIMITTAJAN
OPINNOT KESKELLÄ
HELSINKIÄ.

HEO

Ilmoittaudu mukaan
osoitteessa www.heo.fi

Luova. Luotettava. Akateeminen.

Kelpo kertaus Kuninkaasta

LITMANEN – KYMPIN MATKASSA

Juha Kanerva ja Petri Lahti
Readme.fi 2021
368 sivua

Myönnän etukäteen epäilleeni, löytyykö tällaiseen teokseen, järjestyksessään kolmanteen **Jari Litmanen** -kirjaan, enää riittävästi mielenkiintoista materiaalia. Mutta **Juha Kanervan** ja **Petri Lahden** kirjoittama *Litmanen – kympin matkassa* penkoo yllättävänkin mukaansa tempaavasti ”Kuninkaan” pelivuodet. *Litmanen – kympin matkassa* on auktorisoimaton teos, eli kohde ei ole osallistunut sen tekemiseen. Maajoukkueissa ja aikuistasolla neljännesvuosisadan kestänyt Litmanen peliura käydään läpi sekä sitä toimittajina seuranneiden Kanervan ja Lahden omien kokemusten, muistiinpanojen ja muisteloiden että lukujen avainhenkilöiden haastattelujen kautta.

Ensimmäinen Jari Litmasesta kirjoitettu kirja oli **Hannu Teiderin** *Kultakenkä, tie mestaruuteen* (WSOY 1995), joka taisi seilata auktorisoidun ja auktorisoimattoman välimaastossa. Sitä paitsi Litmanen pelasi vielä kuusitoista vuotta sen jälkeen, vaikka olikin jo tuolloin käytännössä uransa lakipisteessä.

Sekä tuota aikaa edeltävät että sen jälkeiset moninaiset käänteet *Litmanen – kympin matkassa* palauttaa mieleen. Vammoille ja muille vastoinkäymisille ei tuntunut tulevan loppua. Taas tulee pohtineeksi, kuinka moni muu yhtä huono-onninen olisi jatkanut sitkeästi uraansa. Litmanenhan ei ole vielä ”virallisesti” lopettanut, vaikka hänen viimeisimmästä virallisesta pelistään tuli vastikään kuluneeksi kymmenen vuotta.

Reipas, HJK, MyPa, Ajax, Barcelona, Liverpool, FC Lahti, Hansa Rostock, Malmö FF ja viimeisenä ulkomaalaisena Fulham, joka helposti unohtuu Litmanen seuralistaa luettelussa. Monta eri kulttuuria, eri kieltä, eri pelisysteemiä Suomen A-maajoukkueen monenmoisia käänteitä vuosina 1989–2010 unohtamatta. Litmasesta itsestään riippumattomat syyt tekivät osan pesteistä sellaisiksi, että Kuningas kenties haluaisi ainakin joitakin niistä unohtaa. Huumori on silti kukkinut yllättävilläkin hetkillä, vaikka suuri yleisö on aina luokitellut sankarinsa enemmän juroksi kuin huuleneittäjäksi. Totuus on toinen.

Litmanen omaelämäkertaan *Litmanen 10* (Tammi 2015) viitataan tai sitä lainataan Kanervan ja Lahden teoksessa vain sopivasti. Lopussa oleva ottelukohtainen yli 40-sivuinen tilastoliite on käytännössä identtinen, mutta puoltaa ilman muuta tässäkin yhteydessä paikkaansa.

Kanervan ja Lahden teoksen luettuaan ainakin allekirjoittaneelle tuli tarve lukea Litmanen omaelämäkerta uudelleen. Pitää päästä vertaamaan, miten tapahtumien kulku eroaa Litmanen itsensä kertomana. Hänen oma muistinsahan ei ole koskaan tepposia tehnyt, olivat kyseessä sitten omat tai jonkun toisen tähden tekemiset.

Litmanen – kympin matkassa tarjoaa myös yli 300-sivuisen perustelun edelleen ilmaiselvään vastaukseen, jos joku erehtyy pohtimaan, kuka on Suomen kaikkien aikojen ylivoimaisesti paras jalkapalloilija.

Matti Hannula

Petra Olli poistui molskimelskeestä

PETRA OLLI – PAINIJA

Mikko Kekäläinen
Tammi 2021
300 sivua

Vuoden 2020 alussa kilpauransa päättänyt painin maailmanmestari **Petra Olli** tunnettiin intohimoisena painijana maailman molskimelskeissä. Nyt hänen havaintonsa ja olennaismietteensä on koottuna elämäkertaan *Petra Olli – Painija*. Kirjan koosti televisiotoimittaja **Mikko Kekäläinen**.

Teoksessa Petran äkinäinen tapa reagoida asioihin tulee monin paikoin luettavaksi. Painimatolla nopea reagointi toi hänelle arvokkaita voittoja. Maton ulkopuolella oli toisin: kuvaavasti on kerrottu, kuinka Petran pikaisesti heittäjä puhelin lävähä televisioruutuun. Tasainen luonne Petra ei ole – tosin lajinsa parhaat sitä ovat harvoin.

Mikko Kekäläinen on kuunnellut Petraa tarkoin. Petran tie maailman kovimpiin painitapahtumiin on tarkoin kerrottu Petran lapsuus- ja nuoruusvuosista saakka. Elämäkertateos on täynnä pieniä yksityiskohtia. Esimerkkinä käyköön vaikka se, kun pikkuinen ja määrätietoinen Petra läksi pikkuveljen itkua ”pakoon” mummolaan, prinsessakruunu päässä ja nokkahuulua soitellen.

Petrasta tehdyssä elämäkertakirjassa tulee useassa kohtaa selväksi, että Petra on luontaisesti lahjakas ja hän oli uuttera treenaamaan. Menestymiseen on etua siitä, että on päämäärätietoinen ja nopea oppimaan. Petra oli ja on.

Petran lapsuuden perheestä kirjassa on paljon – joidenkin mielestä ehkä jopa liikaa. Perheen osuus on kuitenkin perusteltu, sillä tuo rouheaa kattilakunta oli väkevästi ja myötäeläen Petran taustalla koko hänen painiuransa ajan.

Petran lähtöpitäjän Lappajärven maineikas painimenneisyys tulee kirjassa selkeästi näkyviin. Se on tarpeen, sillä paikkakunnan lajikulttuuri on usein yksi avain menestykseen. Laji, tässä tapauksessa paini, ei pääse urheilijalta unohtumaan vuosien vierieessä. Muistuttajia ja lajista tykkääjiä tulee tuon tuosta vastaan.

Petra Olli matkasi urheilukassia olallaan toistuvasti maailmalle. Noista retkistä olisi kirjassa saanut olla vieläkin enemmän kuin mitä niistä oli. Myös Petran tulevaisuuspohdintoja olisin mielelläni elämäkertakirjan sivuilta lukenut.

Hannu Ranta

Seuraa meitä Twitterissä
twitter.com/urheilutoimitus

Kiehtovaa mutta hieman pinnallista

**ANNIMARI KORTE –
YLI KAIKKIEN AITOJEN**
Mika Saukkonen
Tammi 2021
269 sivua

Kuinka nuoresta lahjakkaasta työstä ja uransa jo kertaalleen lopettaneesta urheilijasta tuli suomenennätysnainen ja yksi Euroopan parhaista naispika-aitureista?

Edellä oleva kysymys esitetään **Mika Saukkosen** kirjoittaman *Annimari Korte – yli kaikkien aitojen* -kirjan takakannessa. Kysymys on erittäin hyvä. Korte on viime vuosien yksi ihmeellisimmistä urheilijatarinoista. Eri piireissä on paljon pohdittu, mikä on Kortteen satumaisen nousun salaisuus. Vai onko salaisuutta olemassakaan? Toiveissa oli, että Kortteen tuore elämäkerta antaisi kiinnostavaan kysymykseen vastauksen.

Kortteen tarina on kiehtova, ja kirja kertoo sen aitaajuksijan omalla äänellä. Yksikön ensimmäisessä persoonassa kerrottu tarina saa Kortteen äänen kuuluviin, ja jotenkin koko ajan on sellainen tunne, että kirjoittajan rooli on ollut lähinnä toimia eräänlaisena välikätenä urheilijan ja yleisön välillä. Joskus tällainen menettelytapa voi toimiakin, mutta Kortteen kirjan tapauksessa se aiheuttaa jollain tavalla sen, että *Yli kaikkien aitojen* jää pinnalliseksi. Uutta tietoa paljon julkisuudessa olleen Kortteen urasta se ei juurikaan kerro.

Edellinen ei tarkoita, että Kortteen elämäkerta olisi jotenkin huono. On todella tärkeää, että sinnikkäästi yli karikkojen purjehtineen urheilijan tarina on laitettu kansien väliin. Koulukiusatun, käsittämättömän monien ja erilaisten terveysmurheiden kanssa painimaan joutuneen Kortteen nousu huipulle on opetustarina, johon kannattaa tutustua.

MTV:n tv-kasvona tunnettu Saukkonen on luotettava elämäkertakirjailija, joka on aiemmin kirjoittanut kirjat **Timo Jutilasta** ja **Jari Mönkkösestä**. Etenkin Mönkkösen kirja on mielenkiintoinen, mutta Kortteen opuksen kohdalla odotukset eivät täysin täyty. Teksti on kyllä jouhevaa ja helposti luettavaa, mutta erityisen syvälliseksi kirjaa ei voi kehua.

Entä tuliko sitä vastausta alussa esitettyyn kysymykseen? Eipä oikein tai ainakaan mitään uutta vastausta. Kenties sitä salaisuutta Kortteen takana ei olekaan. On vain lahjakkuus, kova työmäärä ja sinnikkyys.

Tommi Roimela

Ei juurikaan lisävaloa

**ISOMETTÄN POIKA – JARI
ISOMETSÄN KOKO TARINA**
Soili Pohjalainen
WSOY 2021
345 sivua

Maastohiihtäjä **Jari Isometsän** elämäkerta kertoo kasvusta vaikeista olosuhteista maailman huipputasolle ja moninkertaiseksi arvokisamitalistiksi. *Isomettän poika* – kuten **Soili Pohjalaisen** toimittaman kirjan otsikko kuuluu – taisteli hurjalla harjoittelullaan paikan huippujen joukosta, mutta uran ylle jäi synkkä varjo.

Isometsän doping-käry Lahden MM-hiihdoissa 2001 käynnisti ennennäkemättömän mylläkan suomalaisessa mediassa, ja hiihtäjien kohtalo nousi pysyväksi puheenaiheeksi. Isometsä oli ensimmäinen käryjä Lahdessa, josta löytyi pian yhteensä kuusi hemohesiä käyttänyttä kohtalontoveria.

Tapahtumassa Suomen Hiihtoliitto mokasi monin tavoin, kuten kirjakin kertoo. Näin Isometsän arvokisamitaleille kertyi ikävä lisämauste. Isometsä menetti Lahdessa MM-hopeansa takaa-ajosta ja joutui ensimmäisenä selittämään tapahtunutta, mikä sisälsi myös miljoonalla markalla tehdyn vaitiololupauksen. ”Rehellen Lapin miehen” kertomus alkoi kuulostaa pian hölmöltä, eikä kirjakaan tuo juurikaan uutta valaistusta tapahtumiin.

Isometsä ei ole tunnustanut käyttäneensä kiellettyjä aineita tahallisesti, vaikka vuonna 2013 hänet tuomittiin perättömästä lausumasta puolen vuoden ehdolliseen vankeuteen. Tuomion mukaan Isometsä oli käyttänyt epoa. Aiemmissa oikeudenkäynneissä hänen katsottiin valehdelleen, mutta Isometsä kiisti syytökset, eikä elämäkerrassakaan muuta kertomaansa.

Kirjailija Pohjalainen kirjoittaa, että ”*Jari ei ole koskaan käyttänyt epoa, ei edes kokeillut. Jari ei muista, että olisi edes harkinnut epon käyttöä*”. Eikä Isometsä halua sitä selitelläkään. Elämäkerta toteaa ”*Isometsän tietävän, etteivät ihmiset usko sitä, mutta ihmisten uskomiset eivät ole hänelle kovin tärkeitä*”.

Totuus asiasta ei löytyne koskaan. Isometsää tukee asiassa se, ettei hän ole koskaan käynnynyt epon käytöstä. Jälkikäteen on tutkittu, että 1990-luvulla hiihtäneiden huippujen on ollut käytännössä mahdotonta menestyä ilman kiellettyjä aineita. Isometsän argumenttina on myös hänen luontaisesti korkea hemoglobiinitasonsa, jota ei kannattanut alkaa enää nostaa keinotekoisin ainein.

Kirjassa päästään tutustumaan Isometsän koko tarinaan niin ladulla kuin sen ulkopuolellakin. Nuori mies asui Alatornion Korpjärven kylässä, jossa hän sai kasvaa ilman nykyajan apuvälineitä. Hiihto alkoi viedä kaiken mahdollisen ajan. Hänen harjoitusohjelmansa on vaikuttava – hiihto-ohjelma hakee kovuudessaan vertaistaan.

Isometsän elämäkerrassa pääsevät Jari lisäksi ääneen hänen läheisensä. Hiihtosankari voitti kolme olympiamitalia, neljä MM-mitalia ja 13 SM-kultaa. Numerotiedosta kiinnostuneelle kirja on myös paljolti tuloluetteloiden toistoa ja taustoitusta.

Markus Karjalainen

Löydät meidät Facebookista
facebook.com/urheilutoimittajat

Elämäkerta ja oppikirja

TEEMU RANNIKKO – PELIN TEKIJÄ

Valtteri Mörttinen
Docendo 2021
336 sivua

Yleinen fraasi-han kuuluu: urheilijana et tervettä päivää näe. Kun käy läpi Teemu "Taikuri" Rannikosta tehdyn kirjan *Teemu Rannikko – Pelin tekijä*, niin eipä juuri muuhunkaan lopputulokseen voi tulla. Matkan varrella ympäri Eurooppaa on turkulainen saanut sen verran sairaslomapäiviä pelikenttäkolhuista, että on suorastaan ihme, kuinka mies on aina vaan jaksanut nousta uudelleen kehiin. Tässä piileekin koko jutun juoni, Rannikon valoisa suhtautuminen elämään ja urheilun perusarvojen kunnioittaminen.

Jos luulee kirjasta löytyvän henkilökohtaisia töp-päilyjä tai skandaaleja yli sietorajojen, niin Rannikon mahtavalta peliuralta ei niitä kaivamallakaan saa esiin. Niinpä kirjassa suurimmat käräjät käydäänkin urheilijan ansiotulon, siis palkkarästien, saamisesta siihen järjestykseen, mitä sopimuspaperia allekirjoitettaessa on sovittu.

On muuten jo oikeusturvankin kannalta merkittävää, kuinka Euroopan huipputason koripalloseurat laistavat sitoumuksiaan. Ja silloin seurat ovat aina selittelytaidon mestareita. Ja vaikka pelaaja-agentit ovat rekrytointivaiheessa tärkeitä nappuloita, niin ei heistäkään ole useinkaan kriisitilanteen laukaisijaa, vaan pelaajan on vain itse pidettävä puoliaan, jotta sovittu summa, tai edes osa siitä, kilahtaa pankkitilille. Rannikolla on tästä todella monenkarvaisia kokemuksia.

Tämä kirja Rannikosta on myös oppikirja. Tässä ei sorruta yksilön ylistämiseen, vaan etusijalla on aina joukkue. Ryhmän tarpeet ovat tärkeimmät kaikessa tekemisessä. Nykykoripallon trendi on soljuva pallovirta, ja siinä suhteessahan Rannikko on aina ollut maestro, siis aikaansa edellä. Niinpä hän tässäkin kirjassa peräänkuuluttaa pelintekemisen tärkeyttä. Ei riitä, että olet ykkösponttina palloa hautova ja pelin liikkeen pysäyttävä pelaaja eikä syöttösi joukkuekaverille luo mitään muuta kuin hyökkäysajan hupenemisen.

"Hyvät syöttäjät ja hyvät pelintekijät näkevät tilanteen kehittymisen aavistuksen muita aiemmin. Ja silloin, lajissa kuin lajissa, se tilanne näyttää helvetin hienolta kun pallo tulee oikea-aikaisesti oikeaan paikkaan". Näin Rannikko sen kiteyttää.

Kirjasta selviää myös se, millä rakkaudella Rannikko palasi vihdoin Euroopasta koto-Suomeen ja viimeiseen kultaiseen pallonkosketukseen. Neljännesvuosisata oli päätöksessään.

Pentti Salmi

Namia nippelitiedonnälkään

NÄIN KAIKKI ALKOI – SUOMI-KIEKON SYNTY- JA ALKUVAIHEET 1908–1933

Olav Björkstrand, Markku Kasila ja Jorma Saukkokoski 2021
328 sivua

Suomen Jääkiekkoliitto perustettiin tammikuussa 1929, tosin aluksi nimellä Suomen Jäähockeyliitto. Suomen jääkiekon historiaa käsitelleissä teoksissa on yleensä lähdetty liikkeelle niistä ajoista, aiempia tapahtumia korkeintaan päällisin puolin avaten. **Olav Björkstrandin, Markku Kasilan ja Jorma Saukkokosken** omakustanne *Näin kaikki alkoi – Suomi-kiekon synty- ja alkuvaiheet 1908–1933* paikkaa tuon aukon suoraan sanoen liiankin perusteellisesti. Björkstrand on vastannut kirjan kirjoittamisesta, tilastogurut Kasila ja Saukkokoski taustatoimittamisesta.

Nippelitiedonnälkäisille kirjan lukeminen onkin yhtä juhlaa. Kuulun heihin itsekin, mutta samojen faktojen toistaminen jopa useammassakin eri yhteydessä hieman häiritsee. Ammattimainen kustannustoimittaja olisi pystynyt typistämään kokonaisuudesta muutaman kymmenen sivua. Yhtä kaikki: teos on merkittävä lisä Suomen jääkiekkohistoriasta kertovien teosten joukkoon.

Muutaman suomalaisen jääkiekkopioneerin myötä kirjassa on runsaasti kansainvälistä väriä. Kun Suomessa ei vielä jääkiekkoa pelattu, piti suomalaisten kunnostautua ulkomailla. Niinpä kirjasta selviää muun muassa se, ettei Tikkanen olekaan ollut suomalaisen jääkiekkohistorian merkkihahmo siinä roolissa kuin olemme tähän asti kuvitelleet vaan tavallaan vielä suuremmassa.

Kirjan tekemiseen vaaditun tiedonkeruu-urakan suuruutta voi vain arvailla – ja samalla hämmästellä. Maailman kaikki jääkiekko-ottelut vuosina 1909–1914, joissa on dokumentoidusti ollut mukana yksi tai useampi suomalaispelaaja, käydään läpi jopa otteluselostuksen omaisesti ja luetellaan vielä muhkeassa tilastoliitteessä kokoonpanoineen!

Kuten kirjan alanimikin kertoo, käsittelyssä ovat myös Suomen Jääkiekkoliiton muuttamat ensimmäiset vuodet. Käsittämätöntä saamattomuutta oli vielä tuolloin laji-ihmisten keskuudessa ilmassa.

Kirjasta käy myös ilmi, että Suomella olisi ollut mahdollisuus saavuttaa ensimmäinen – ja kenties useampikin – arvokisamitali jääkiekossa jo 1920-luvun alussa. Vuoden 1921 EM-kilpailuissa pronssiin olisi riittänyt pelkkä osallistuminen. Ensimmäinen jääkiekon olympiamitalikin olisi saattanut tulla Suomeen jo 1920. Ovet Antwerpenin kesäkisoihin (!) olisivat olleet avoinna. Mutta Palloliitto, jonka alaisuudessa jääpallo – ja sen myötä jääkiekko – tuolloin oli, päätti käytännössä puheenjohtajansa **Erik von Frenckellin** nuijankopautuksella, ettei Suomi lähetä jääkiekkoujoukkuetta kisoihin. Von Frenckell teki paljon hyvää suomalaiselle urheilulle, mutta ennustajaksi hänestä ei ollut. *"Todennäköisesti jääkiekkoa ei tulla koskaan pelaamaan Suomessa"*, hän sanoi tuolloin ja jatkoi itsepintaista taisteluaan jääpallon puolesta jääkiekkoa vastaan. Oikeastaan tuo isovelji-pikkuveli -asetelma lajien välillä säilyi jääpallon eduksi 1960-luvulle asti.

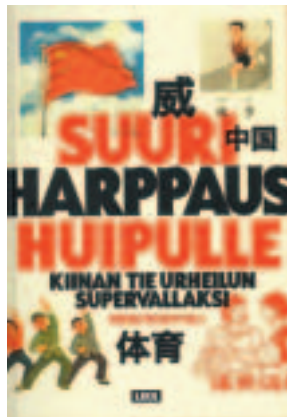
No, jos jääkiekon arvokisamitalien Suomeen rahtaaminen olisi käynnistynyt jo sata vuotta sitten, olisi 1990-luvulla alkaneesta kullanhuhdonnasta kohkaaminen ehkä jäänyt hieman vähemmälle. Tai sitten ei.

Matti Hannula

Ei mikään vapaaehtoisten marssi

SUURI HARPPAUS HUIPULLE – KIINAN TIE URHEILUN SUPERVALLAKSI

Mikko Knuuttila
Like 2021
250 sivua

Pekingin talviolympialaiset lähestyvät ja keskustelu Kiinasta, sen politiikasta ja ihmisoikeustilanteesta käy kiivaana. Viimeksi kansainvälinen urheiluyhteisö ihmetteli kiinalaisen tennispelaaja Peng Shuain katoamista sen jälkeen, kun tämä oli syyttänyt entisen varapääministeri **Zhang Gaolin** pakottaneen hänet seksiin.

Nämä tapahtumat eivät ihmetytä, kun tutustuu urheilutoimittaja **Mikko Knuuttilan** ajankohtaiseen teokseen *Suuri harppaus huipulle – Kiinan tie urheilun supervallaksi*. Kirja antaa ymmärrystä ja näkökulmia kiinalaiseen urheiluun ja sen historiaan, joka kietoutuu tiiviisti maan politiikkaan.

Knuuttila opiskeli vuoden shanghaiisessa Fudanin yliopistossa yhteiskuntakehitykseen keskittyneissä maisteriopinnoissa 2017–2018. Siellä hänelle syntyi idea Kiinan urheilukulttuuria ja -historiaa valottavasta teoksesta, sillä sellaista hän ei maassa asuessaan löytänyt.

Knuuttila on rajannut teoksen käsittelemään aikaa Kiinan kansantasavallan synnystä 1949 eteenpäin, vaikka mukana on viittauksia myös vuosisatojen taakse. Kirjan kymmenen lukua käsittelevät maan urheiluhistoriaa kutakuinkin kronologisesti.

Luvuissa maalataan isoa kuvaa esimerkiksi **Mao Zedongin** valtakauden suuren harppauksen ja kulttuurivallankumouksen vaikutuksiin Kiinan urheiluelämään. Samoin taustoitetaan maan jättäytymistä pois kansainvälisestä olympiaurheilusta ja paluusta viiden renkaan kilpailijalle.

Kirjassa nostetaan esiin myös yksittäisiä urheilulajeja sekä urheilijoita. Pöytätenniksellä oli keskeinen rooli 1970-luvun liennytyspolitiikassa ja USA:n presidentti **Richard Nixonin** vierailulla Kiinassa ensimmäisenä yhdysvaltalaisena presidenttinä. Urheilijoista tarkemmin käydään läpi koripalloilija **Yao Mingin** tarina.

Karuinta luettavaa on kiinalaisen urheilukoneiston rattaista pudonneet urheilijat. Järjestelmä käyttää säälimättä hyödykseen köyhien perheiden lapsia, joista pyritään hiomaan valtiolle kunniaa ja menestystä tuottavia urheilevia robotteja ankarien ja yksipuolisten valmennusmetodien avulla. Osa ei kestä prässää ja putoaa tyhjän päälle. Osa menestyneistäkin urheilijoista on uran päättymisen jälkeen vailla kunnollista toimeentuloa.

Mikko Knuuttila on haukannut kirjallaan enemmän kuin kokonaisen kakun, mutta pystyy pitämään sisältöjen rönsyt kurissa. Kirjassa käsitelty ajanjakso hahmottuu hyvin myös teoksen lopussa olevissa tiivistelmissä Kiinan kansantasavallan historiasta ja Kiinan urheilun tärkeimmistä päivämääristä.

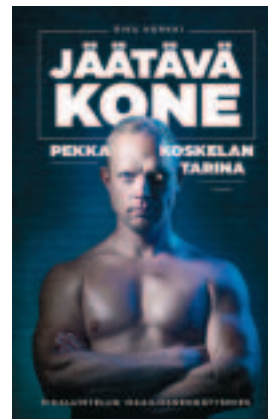
Kirja osoittaa, että räikeimmillään urheilu on osa politiikkaa ja vallankäyttöä, jossa valtio ei pohdi yksilön kohtaloa. Tämä on hyvä muistaa tulevia taviolympialaisia odotellessa.

Esko Hatunen

Inhorealistenten kuvaus noususta maailman huipulle

JÄÄTÄVÄ KONE – PEKKA KOSKELAN TARINA

Riku Korkki
Tammi 2021
302 sivua

Oksennuksen maku suussa lukijallakin. Niin pikku-tarkasti ja toisteisesti kuvataan suomalaisen pikaluistelun maailman huipulle palauttaneen **Pekka Koskelan** äärimmilleen vietyä harjoittelua. Jos olisin tunnustanut vilkaista ennen lukemista kirjan lopun treeniliitteen, spartalaisen harjoittelun sivuvaikutusten kertaaminen maitohappoimeen ja punottavine silmineen olisi ollut vähemmän yllättävää. Lajin vaativuus pikaluisteluun ymmärtämättömälle aukeaa varmasti. Voima- ja nopeuskestävyys on oltava huipussaan.

Juro, koulukiusattu pohjalainen nuori, joka monista haasteista ja ongelmista huolimatta onnistuu nousemaan korkeimmalle pallille maailman cupissa 14 kertaa ja voittamaan neljä henkilökohtaista arvokilpailumitalia. Kirsikkana kassussa 1 000 metrin ME vuonna 2007.

Suo, kuokka ja Jussi. **Väinö Linnan** klassikko tulee hakematta mieleen. Kaikki piti Pekka Koskelankin tehdä itse. Vastuksia ja vastustajia riitti. Tukiverkkona oma perhe, tärkeimpänä alusta alkaen isovelji **Pasi**, joka siirtyi myöhemmin myös maajoukkueen eri tehtäviin. Väistämästä lukijalle piirtyy kuva Pekasta marttyyrina, koska vastapuolia tuntuu olevan niin paljon. Siinä ei ole mitään yllättävää, että Pohjanmaan miestä vastaan ovat pääkaupunkiseudun urheilupomot ja luistelupiirit. Tämä on maakunnan ihmisille tuttua. Harvinaisen selkein sanoin suolataan sen aikainen luisteliiton johto. Kilpakumppani **Mika Poutalasta** tuodaan kärsänsä esille hänen käännytystyönsä erään leirin yhteydessä. Kaksikon väleihin tämä jätti särön.

Katkenneet terät. Niitä riitti riesaksi asti. Pekan tapaista atleetia eivät välineet kestäneet, ja hajotessaan ne aiheuttivat vammautumisista. Yhteistyö hollantilaisen terävalmistajan kanssa oli takkuista. Taas piti ottaa käyttöön oma apu. Autotallipajassa Koskelan perhe onnistui tekemään välineet, joilla Pekka nousi takaisin huipulle vaikeuksien jälkeen. Tämän kuvaaminen on kirjan parasta antia. Samoin se, mitä on dopingvalvonta urheilijan silmin.

Yli 400 kertaa näytteen antanut Pekka Koskela osaa hyvin kuvata, mitä tarkoittaa, kun pitää jatkuvasti kertoa testajille sijaintitietonsa ja varataan joka päivä tunti mahdolliseen testiin. Kun sitten Sotšin olympialaisten jälkeen paljastuu venäläisten huijaus ja omasta maasta kuuluu aiheettomia vihjailuja, Pekalla on taas aihetta katkeruuteen.

Jäätävä kone – Pekka Koskelan tarina on kuvaus pohjalaisesta jäärapäisyydestä ja fyysisesti erittäin vaativan lajin maailmasta.

Kari Linna

Yli 90 metrin keihästarina

SINIVALKOINEN KEIHÄSKAARI

Tapani Salo, Pasi Rein
Docendo 2021
320 sivua

Sinivalkoinen keihäskööri on miltei miesten keihään painoinen ja 320-sivuinen järkäle. Ei ihme, sillä maassamme keihäsmaahan tuesta on todellakin riittänyt.

Keihään pitkä kaari alkaa suomalaisten osalta 1800-luvulta ja päättyy 2020-luvulle. Kirja sen sijaan ottaa ensimmäiset ristiasteleensa jo ennen ajanlaskumme alkua, pureutuu jopa merkitykseen, joka urheilun infrastruktuuria rakennuttaneella hirmuhallitsijalla Herodeksella oli. Herodes oli vainoharhainen vanha piru, mutta yleisillä varoilla harjoittelu- ja kilpailupaikat saatiin kuntoon.

Tapani Salo ja **Pasi Rein** ovat tehneet todellisen lajikulttuuriteon. Elävä kieli, sujuva tarinankuljetus ja tekijöiden kaivama tieto tekevät kunniaa menestyslajille ja sen kunniaakkaille perinteille.

Sinivalkoinen keihäskööri (Docendo 2021) ei ole suomalaisen keihäänheiton muistikirjoitus, vaikka teoksesta on sellaistaikin luonnehdintaa tarjottu. Ei ole, sillä maamme keihäänheiton monttubileisiin on vielä aikaa. Vainaja puuttuu.

Kirjoittajat piirtävät kuvan perinnelajista, jolla on myös tulevaisuus. Se ei ehkä ole niin hohdokas kuin menneisyys, mutta Suomen lippuja saadaan tulevinakin vuosina brodeerata XXL-koon edustusasuihin. Isoja ja räjähtäviä miehiä ja naisia on kasvamassa arvokilpailuihin edelleen.

Elinehtona kirjoittajat – ja myös **Tero Pitkämäen** kaltaiset huippuhoitajat – näkevät Pihtiputaan keihäskarnevaalien jatkumisen. Perinteen merkitys ja keihäänheiton henki näkyvät tuskin missään muualla maailmassa yhtä selvästi kuin vajaan 4000 asukkaan pikkukunnassa. Karnevaalit järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 1971, naisten sarja 1974. Kenties Pihtiputaan tuloksista olisi voinut poimia kärkeä kirkkojen lisäksi laajemmankin listauksen.

Muilta osin kirjassa on listattu ME-tulosten kehityskaari, luettelo löytyy myös kaikista suomalaisista arvokilpailumitalisteista ja heidän tuloksistaan. Totta kai teos perkaa niin kahden käden yhteistulokset kuin kahden sukupuolen lajihistorian. Kattavasta henkilöhakemistosta löytyy myös yllättäviä nimiä **Kleopatrasta Andrei Agassiin** ja **Sauli Niinistöä** sekä **Carl Lewisistä Matti Mattssoniin**.

Yli 100 vuoden ajalta peräisin oleva kuvamateriaali ansaitsee omat kehunsa. Ilman valokuvia herkullisetkin tarinat jäisivät verbaliikan varaan. Nyt pönkkä pitää, ja riuhkaus on täysvauhtinen.

Mammuttia ei ole syytä arvioida perinteisellä 1–5 tähden asteikolla. On käytettävä mittanauhaa: kaiken kattava laite on Salolta ja Reiniltä yli 90 metrin kiskaisu. Kynä on kuin keihäs, kärjestään terävä. Siksi se ei tule alas lappeelleen, vaan kärki nurmessa.

JP Mikola

Todellinen urheilun ystävä ja mesenaatti

JUUSO WALDEN – URHEILUMIES JA VIIMEINEN PATRUUNA

Kalle Virtapohja
Readme.fi 2021, 384 sivua

Viimeiseksi patruunaksi kutsuttu vuorineuvos **Juuso Walden** (1907–1972) johti Yhtyneet Paperitehtaat Osakeyhtiötä kolme vuosikymmentä (1940–1969). Hänestä tuli Suomen kaikkien aikojen merkittävien urheilumiesenaatti, jonka perintö elää tehdaspaikkakuntien urheiluseurojen toiminnassa tänäkin päivänä.

Walden kunnostautui urheilussa laaja-alaisesti. Hän kuului Helsingin olympialaisten 1952 finanssitoimikuntaan ja johti Suomen Palloliittoa 1953–1963 käynnistäen muun muassa Suomen cupin 1955. Hänen johdollaan syntyi historiallinen neuvottelutulos, jonka perusteella Työväen Urheiluliiton seurat liittyivät uusina seuroina Palloliittoon.

Waldenin aikaan Yhtyneet Paperitehtaat huolehti työntekijöidensä hyvinvoinnista. Tehdasurheilusta tuli tavaramerkki. Yhtiö rakennutti puolisansataa urheilun suorituspaikkaa. Yhtiötä lähellä olevat urheiluseurat saivat muutenkin merkittävää tukea. Yhtyneiden urheiluohjelma alkoi jo vuonna 1935 Juuson isän kenraali Waldenin aikana – ja se jatkui niin kauan kuin Juuso oli yhtiön toimitusjohtajana.

Isänmaallisen Waldenin sydämessä oli kaksi suurta asiaa, urheilu ja Englanti. Ne yhdistyivät ainutlaatuisella tavalla Reed-otteluissa vuosina 1947–1962. Kirjassa kerrotaan ensimmäisen kerran näiden maaotteluihin rinnastettavien jalkapallopelien tarina.

Kalle Virtapohjan kirjoittama teos *Juuso Walden – Urheilumies ja viimeinen patruuna* paketoii loistavasti aikansa suurmiehen elämän. Lukijalle antoisimpia kohtia kirjassa ovat Waldenin legendaarisiksi ja vuosien varrella monella tavalla aikalaisten kertomuksissa värityneet tarinat Waldenin teräviäkielisistä sutkautuksista.

Yksi tällainen tarinoita synnyttänyt lausahdus liittyy vuoteen 1964, jolloin Waldenin perustama Valkeakosken Haka oli valmistautumassa vierasotteluun AC Torino vastaan. Kun Juuso kuuli, että joukkueelle on vuokrattu matkaa varten oma potkurikone, patruuna reagoi asiaan välittömästi:

”Ei käy. Valkeakosken Haka matkustaa Euroopan Cupin otteluihin suihkukoneella!”

Tavalliselle lukijalle nämä ovat kirjan ehdottomia helmiä. Niitä olisi voinut näkyvämminkin nostaa esiin. Tai tehdä niistä teokseen kokonaan oman luvun. Nyt kun ne tulevat esiin historian eri vaiheiden tai Juuson kannalta olennaisen henkilöiden tarinoiden seassa, ne eivät pääse loistamaan.

Tämä on ollut varmasti tietoinen valinta, mutta kirjan kiinnostavuutta se ei laajemman lukijakunnan silmissä nosta. Historiallisen tekstin lukeminen on paikoitellen puuduttavaa. Useiden henkilöiden sekä niihin liittyvien tapahtumien ja faktojen sekoittaminen on paikoitellen vaikeasti kertaalkemalla avautuvaa.

Tästä huolimatta teos on historiallisesti merkittävä kulttuuriteko.

Jussi Heimo

Urheilutoimittajain Liitto
toivottaa kaikille
Menestyksellistä
Uutta Vuotta 2022!

Kuva: **Nina Jakonen**

#vuodenurheilija

Jo vuodesta 1947.

